Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2025/2157

27.10.2025

UITVOERINGSBESLUIT (EU) 2025/2157 VAN DE RAAD

van 17 oktober 2025

tot wijziging van Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1447 betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het Oekraïneplan

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) 2024/792 van het Europees Parlement en de Raad van 29 februari 2024 tot instelling van de faciliteit voor Oekraïne ([1]), en met name artikel 20, lid 2,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Nadat Oekraïne op 20 maart 2024 het Oekraïneplan had ingediend, heeft de Commissie de Raad een voorstel voor een positieve beoordeling voorgelegd. De Raad heeft die positieve beoordeling goedgekeurd door middel van Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1447 van de Raad ([2]).

(2) Overeenkomstig de artikelen 24 en 25 van Verordening (EU) 2024/792 is sinds de goedkeuring van het Oekraïneplan door de Raad een bedrag van 6 000 000 000 EUR uitbetaald aan Oekraïne als uitzonderlijke overbruggingsfinanciering en een bedrag van 1 890 000 000 EUR is uitbetaald in de vorm van een voorfinanciering die overeenkomt met een voorschot van 7 % van de steun via leningen waarvoor Oekraïne in het kader van het Oekraïneplan in aanmerking komt. Een aanvullend bedrag van 14 995 446 398 EUR is aan Oekraïne uitbetaald in de eerste vier tranches in het kader van het Oekraïneplan op grond van artikel 26, lid 4, van Verordening (EU) 2024/792.

(3) De situatie in Oekraïne is nog steeds zeer problematisch. Ruslands aanhoudende aanvalsoorlog vertraagt het economisch herstel en de wederopbouw van Oekraïne en zet zijn administratieve capaciteit enorm onder druk. Bijgevolg zijn sommige kwalitatieve en kwantitatieve stappen uit hoofde van het Oekraïneplan geheel of gedeeltelijk niet langer haalbaar voor Oekraïne, met name wat de timing ervan betreft.

(4) Op 7 augustus 2025 heeft Oekraïne, na raadpleging van de Verkhovna Rada, op grond van artikel 20, lid 1, van Verordening (EU) 2024/792 wijzigingen van het Oekraïneplan voorgesteld (de "voorgestelde wijzigingen") omdat het Oekraïneplan vanwege objectieve omstandigheden gedeeltelijk niet langer haalbaar is.

(5) De voorgestelde wijzigingen hebben betrekking op 46 van de in totaal 146 kwalitatieve en kwantitatieve stappen die zijn vastgesteld in Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1447. De voorgestelde wijzigingen hebben betrekking op stappen die tussen het derde kwartaal van 2025 en het vierde kwartaal van 2027 moeten worden uitgevoerd. Voor tien van die stappen stelde Oekraïne voor de oorspronkelijke termijn te verlengen, en werden vier stappen vervroegd. De beschrijving van 36 stappen is licht gewijzigd, vooral voor het verbeteren van schrijffouten. Twee stappen werden elk in twee stappen opgesplitst, twee stappen werden samengevoegd tot één stap, en één stap in verband met een tussentijdse doelstelling werd geschrapt. De investeringstoewijzingen zijn verlaagd om rekening te houden met alternatieve donorbronnen voor specifieke investeringen of een lagere vraag dan oorspronkelijk verwacht, waardoor de bedragen opnieuw kunnen worden toegewezen aan algemene begrotingssteun. Die herverdeling weerspiegelt de budgettaire druk als gevolg van de aanhoudende oorlog en helpt die druk aan te pakken. Bijgevolg zijn het totale aantal stappen in het Oekraïneplan en het oorspronkelijke aantal hervormingen en investeringen niet veranderd. Er werden enkele wijzigingen voorgesteld met betrekking tot regelingen voor de uitvoering van, het toezicht op en de verslaglegging over het Oekraïneplan, zonder dat dit gevolgen heeft voor de eerste beoordeling van het Oekraïneplan door de Commissie.

([1]) PB L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.
([2]) Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1447 van de Raad van 14 mei 2024 betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het Oekraïneplan (PB L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

(6) Overeenkomstig artikel 18 van Verordening (EU) 2024/792 heeft de Commissie de relevantie, volledigheid en geschiktheid van de voorgestelde wijzigingen beoordeeld. Bij de uitvoering van die beoordeling heeft de Commissie zo veel mogelijk met Oekraïne samengewerkt. De Commissie heeft met name onderzocht of de voorgestelde wijzigingen een op behoeften gebaseerde, alomvattende en voldoende evenwichtige respons op de doelstellingen van de faciliteit voor Oekraïne vormen, of zij bijdragen tot en stroken met de aanpak van de uitdagingen die zijn vastgesteld in het kader van het traject van Oekraïne naar toetreding tot de Unie, of zij in overeenstemming zijn met de algemene beginselen van de faciliteit voor Oekraïne als bedoeld in artikel 4 van Verordening (EU) 2024/792, en of zij voorzien in de behoeften van Oekraïne op het gebied van herstel, wederopbouw en modernisering. De voorgestelde wijzigingen houden vast aan de ambitie van het Oekraïneplan om bij te dragen tot de matiging van en de aanpassing aan de klimaatverandering, de bevordering van de rechtsstaat, sociale doelstellingen en gendergelijkheid en de versterking van de positie van vrouwen en meisjes. De voorgestelde wijzigingen hebben geen gevolgen voor de huidige regelingen voor de bescherming van de financiële belangen van de Unie. Tot slot heeft de Commissie onderzocht of de Verkhovna Rada (het Oekraïense parlement) naar behoren is geraadpleegd overeenkomstig het nationale rechtskader van Oekraïne, of de voorgestelde wijzigingen, in voorkomend geval, de inbreng van belanghebbenden in aanmerking nemen en of de voorgestelde wijzigingen ervoor zorgen dat andere donoren in staat zijn de doelstellingen van het Oekraïneplan te ondersteunen.

(7) De Commissie is van oordeel dat de voorgestelde wijzigingen geen invloed hebben op de positieve beoordeling van het Oekraïneplan in Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1447 wat betreft de relevantie, de volledigheid en de geschiktheid van het Oekraïneplan. Bij haar beoordeling heeft de Commissie met name rekening gehouden met de beoordelingscriteria van artikel 18, lid 3, punten a) tot en met l), van Verordening (EU) 2024/792.

(8) Op grond van artikel 20, lid 3, van Verordening (EU) 2024/792 is de Commissie van oordeel dat de voorgestelde wijzigingen gerechtvaardigd zijn.

(9) Op grond van artikel 7 van Verordening (EU) 2024/792 kunnen lidstaten, derde landen, internationale organisaties, internationale financiële instellingen of andere bronnen aanvullende bijdragen leveren aan de faciliteit voor Oekraïne, met inbegrip van het Oekraïneplan.

(10) Op grond van artikel 7 van Verordening (EU) 2024/792 zal Zweden 750 000 000 SEK, hetgeen neerkomt op ongeveer 67 000 000 EUR, verstrekken als aanvullende financiële bijdrage aan pijler I van de faciliteit voor Oekraïne in de vorm van niet-terugbetaalbare financiële steun. Die bijdrage vormt externe bestemmingsontvangsten. De Commissie is verantwoordelijk voor het beheer van die bijdrage overeenkomstig de procedures die van toepassing zijn op de uitgaven van de Unie, met name de procedures uit hoofde van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad ([3]) en Verordening (EU) 2024/792.

(11) De financiële bijdrage van Zweden moet beschikbaar worden gesteld aan Oekraïne, onder voorbehoud van de inwerkingtreding van een overdrachtsovereenkomst tussen Zweden en de Commissie en de overdracht van de desbetreffende financiële bijdrage. Die financiële bijdrage wordt toegewezen aan de zevende, achtste en negende driemaandelijkse tranche van het Oekraïneplan en zal naar verwachting worden uitbetaald op voorwaarde dat de relevante kwalitatieve en kwantitatieve stappen op bevredigende wijze zijn uitgevoerd. De bedragen van de zevende, achtste en negende tranche van het Oekraïneplan zullen dienovereenkomstig worden aangepast om rekening te houden met het definitieve, in euro uitgedrukte bedrag van die financiële bijdrage dat voortvloeit uit de toepassing van de officiële wisselkoers ten tijde van de overdracht.

(12) De Commissie is van oordeel dat de voorgestelde wijzigingen op bevredigende wijze voldoen aan de beoordelingscriteria van artikel 18, lid 3, van Verordening (EU) 2024/792 en dat de voorgestelde wijzigingen positief moeten worden beoordeeld. Daarom moet de beoordeling worden goedgekeurd en moeten de kwalitatieve en kwantitatieve stappen die nodig zijn voor de uitvoering van het Oekraïneplan, als gewijzigd bij dit Uitvoeringsbesluit van de Raad, en het aanvullende bedrag dat door de Unie ter beschikking moet worden gesteld, in dit besluit worden vastgesteld overeenkomstig artikel 19 van Verordening (EU) 2024/792.

(13) Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1447 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1447 wordt als volgt gewijzigd:

([3]) Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (PB L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

1) Artikel 1 wordt vervangen door:

"*Artikel 1*

Goedkeuring van de beoordeling van het Oekraïneplan

Op grond van de in artikel 18 van Verordening (EU) 2024/792 opgenomen criteria, wordt de beoordeling door de Commissie van het Oekraïneplan, als gewijzigd bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2025/2157 van de Raad (*), goedgekeurd. De in het gewijzigde Oekraïneplan beschreven hervormings- en investeringsprojecten, de regelingen en het tijdschema voor het toezicht op en de uitvoering van het Oekraïneplan, met inbegrip van de kwalitatieve en kwantitatieve stappen, en de regelingen om de Commissie, het Europees Bureau voor fraudebestrijding, de Europese Rekenkamer en, indien van toepassing, het Europees Openbaar Ministerie volledige toegang te verlenen tot de onderliggende documenten en gegevens, staan in de bijlage bij dit besluit.

(*) Uitvoeringsbesluit (EU) 2025/2157 van de Raad van 17 oktober 2025 tot wijziging van Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1447 betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het Oekraïneplan (PB L, 2025/2157, 27.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/2157/oj).".

2) Aan artikel 2 wordt het volgende lid toegevoegd:

"4. Op grond van artikel 7 van Verordening (EU) 2024/792 wordt aan Oekraïne een aanvullende financiële bijdrage in de vorm van niet-terugbetaalbare steun ten bedrage van het equivalent in euro van 750 000 000 SEK tegen de officiële wisselkoers op het tijdstip van de overdracht van de bijdrage door Zweden aan de faciliteit voor Oekraïne ter beschikking gesteld.

De in de eerste alinea van dit lid bedoelde aanvullende financiële bijdrage wordt uitgevoerd volgens de regels en voorwaarden die van toepassing zijn op het in lid 1 van dit artikel bedoelde bedrag.".

3) De bijlage wordt vervangen door de tekst in de bijlage bij dit besluit.

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking op de datum van de vaststelling ervan.

Gedaan te Luxemburg, 17 oktober 2025.

Voor de Raad

De voorzitter

M. HEUNICKE

BIJLAGE

FINANCIËLE STEUN IN HET KADER VAN HET OEKRAÏNEPLAN

De tranches als bedoeld in artikel 19, lid 2, punt c), van Verordening (EU) 2024/792 worden als volgt georganiseerd, waarbij ook rekening wordt gehouden met de in de verordening vastgestelde indicatieve jaarlijkse maximumbedragen:

Eerste tranche (Q2 2024)

Totaalbedrag: 4 365 691 244 EUR

Niet-terugbetaalbare steun: 1 500 000 000 EUR

Verstrekte leningen: 2 865 691 244 EUR

Totaal aantal stappen: 9

Volgnummer	Hervorming/Investering	Naam van de stap
2.2	C2.R1 Verbeterd beheer van de inkomsten	Vaststelling van het strategische plan voor de digitalisering van de nationale douanedienst
2.3	C2.R2 Verbeterd beheer van de overheidsfinanciën	Goedkeuring van de begrotingsverklaring 2025-2027
2.7	C2.R4 Verbeterd beheer van de overheidsinvesteringen	Vaststelling van het actieplan voor de uitvoering van de routekaart voor de hervorming van het beheer van de overheidsinvesteringen
4.2	C4.R1 Ontwikkeling van de institutionele capaciteit van de infrastructuur voor corruptiebestrijding	Benoeming van een nieuw hoofd van het nationale agentschap voor corruptiebestrijding
6.2	C6.R2 Verbeterd bestuur en beheer van staatsbedrijven	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake corporate governance van staatsbedrijven
8.3	C8.R2 Hervorming van het Oekraïense bureau voor economische zekerheid	Inwerkingtreding van de wet inzake de herziening van de rechtsgrond van het Oekraïense bureau voor economische zekerheid.
10.1	C10.R1 Geïntegreerd nationaal energie- en klimaatplan	Goedkeuring van het geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan
10.15	C10.R7 Verbeterde energie-efficiëntie in openbare gebouwen en verbetering van openbare aanbestedingsprocedures	Vaststelling van de strategie en het actieplan voor de thermische modernisering van gebouwen tegen 2050
12.8	C12.R6 Ontmijning van land- en watergebieden	Opstelling van het strategisch document inzake mijnbestrijding voor de periode tot 2033

Tweede tranche (Q3 2024)

Totaalbedrag: 4 248 847 926 EUR

Niet-terugbetaalbare steun: 1 500 000 000 EUR

Verstrekte leningen: 2 748 847 926 EUR

Totaal aantal stappen: 9

Volgnummer	Hervorming/Investering	Naam van de stap
4.1	C4.R1 Ontwikkeling van de institutionele capaciteit van de infrastructuur voor corruptiebestrijding	Meer personeel voor het gespecialiseerde openbaar ministerie voor corruptiebestrijding
4.4	C4.R2 Verbetering van het rechtskader met het oog op doeltreffendere corruptiebestrijding	Inwerkingtreding van het gewijzigde strafwetboek en wetboek van strafvordering
4.6	C4.R2 Verbetering van het rechtskader met het oog op doeltreffendere corruptiebestrijding	Vaststelling van een actieplan voor de uitvoering van de strategie voor de ontneming van vermogensbestanddelen voor 2023-2025
7.6	C7.R6 Verbeterde werking van de arbeidsmarkt	Vaststelling van de strategie voor demografische ontwikkeling voor de periode tot 2040
8.1	C8.R1 Verbeterd regelgevingsklimaat	Vaststelling van het actieplan inzake deregulering
9.5	C9.R3 Ontwikkeling en uitvoering van regionaal beleid	Aanneming van resoluties tot wijziging van de nationale strategie voor regionale ontwikkeling voor 2021-2027
10.8	C10.R3 Hervorming van de elektriciteitsmarkt	Inwerkingtreding van de secundaire wetgeving inzake de verordening betreffende de integriteit en transparantie van de groothandelsmarkt voor energie (Remit)
15.1	C15.R1 Preventie, beperking en bestrijding van industriële verontreiniging	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake preventie, beperking en bestrijding van industriële verontreiniging met gedeeltelijke toepassing van de bepalingen
15.10	C15.R6 Milieueffectbeoordeling (MEB) en strategische milieueffectbeoordeling (SMEB)	Ontwikkeling van een conceptnota waarin het toepassingsgebied van de afwijkingen van de regels betreffende de milieueffectbeoordeling (MEB) en de strategische milieueffectbeoordeling (SMEB) worden vastgesteld

Derde tranche (Q4 2024)

Totaalbedrag: 3 717 741 935 EUR

Niet-terugbetaalbare steun: 400 000 000 EUR

Verstrekte leningen: 3 317 741 935 EUR

Totaal aantal stappen: 13

Volgnummer	Hervorming/Investering	Naam van de stap
2.1	C2.R1 Verbeterd beheer van de inkomsten	Vaststelling van het strategisch plan voor de digitalisering van de nationale belastingdienst
3.6	C3.R2 Hervormingen van insolventieprocedures en handhaving van rechterlijke uitspraken	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake betere insolventieregelingen

Volgnummer	Hervorming/Investering	Naam van de stap
6.1	C6.R1 Vaststelling van een beleid inzake staatseigendom	Vaststelling van het beleid inzake staatseigendom en van de triage van staatsbedrijven
7.5	C7.R5 Verbeterde sociale infrastructuur en de-institutionalisering	Vaststelling van de strategie voor het hervormen van de psychoneurologische en andere residentiële instellingen en het de-institutionaliseren van de zorgen voor personen met een handicap en ouderen, en van de strategie voor het waarborgen van het recht van ieder kind in Oekraïne om op te groeien in een gezinsomgeving voor 2024-2028
8.7	C8.R5 Harmonisering van wetgeving en normen met die van de EU	Aanneming van de resolutie voor de hervatting van de maatregelen inzake markttoezicht en de controle van non-food producten, met inbegrip van productveiligheidsinspecties
9.6	C9.R3 Ontwikkeling en uitvoering van regionaal beleid	Aanneming van resoluties voor de ontwikkeling van stadsplanning op lokaal niveau
10.2	C10.R2 Verbeterd regelgevingskader voor meer hernieuwbare energie en een stabiele werking van het energiesysteem	Invoering van een marktgericht kader voor hernieuwbare energie
10.10	C10.R5 Waarborging van de onafhankelijkheid van de nationale regelgevende commissie voor energie en nutsbedrijven	Inwerkingtreding van de wetgeving om de onafhankelijkheid van de nationale regelgevende commissie voor energie en nutsbedrijven te waarborgen
11.1	C11.R1 Alomvattende planning van de vervoerssector	Vaststelling van de herziene nationale vervoersstrategie van Oekraïne tot 2030
11.2	C11.R2 Ontwikkeling van het potentieel van de Oekraïense uitvoerlogistiek	Vaststelling van de strategie voor de ontwikkeling en uitbreiding van de grensinfrastructuur met de EU-lidstaten en de Republiek Moldavië tot 2030
12.1	C12.R1 Afstemming van het institutionele kader inzake landbouw en plattelandsontwikkeling op het EU-beleid	Vaststelling van de strategie voor landbouw en stadsontwikkeling tot 2030
12.5	C12.R4 Verbetering van het officiële openbare elektronische register van landbouwbedrijven	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake het nationale landbouwregister
13.1	C13.R1 Versterking van de strategische planning en waarborging van een optimaal kader voor strategische investeerders	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake de herziening van het nationale programma voor de ontwikkeling van de minerale hulpbronnen van Oekraïne tot 2030

Vierde tranche (Q1 2025)

Totaalbedrag: 4 779 953 917 EUR

Niet-terugbetaalbare steun: 500 000 000 EUR

Verstrekte leningen: 4 279 953 917 EUR

Totaal aantal stappen: 16

Volgnummer	Hervorming/Investering	Naam van de stap
1.1	C1.R1 Hervorming van het bezoldigingssysteem voor ambtenaren	Inwerkingtreding van de wetswijzigingen van de hervorming van het bezoldigingssysteem voor ambtenaren
4.3	C4.R1 Ontwikkeling van de institutionele capaciteit van de infrastructuur voor corruptiebestrijding	Uitbreiding van het aantal arbeidskrachten voor het hooggerechtshof voor corruptiebestrijding
4.7	C4.R2 Verbetering van het rechtskader met het oog op doeltreffendere corruptiebestrijding.	Inwerkingtreding van de wet tot hervorming van het agentschap voor de ontneming en het beheer van vermogensbestanddelen
6.6	C6.R3 Boekhoudkundige scheiding tussen openbaredienstverplichtingen en activiteiten die geen betrekking hebben op openbaredienstverplichtingen in staatsbedrijven	Vaststelling van een routekaart voor de scheiding van openbaredienstverplichtingen en activiteiten die geen betrekking hebben op openbaredienstverplichtingen
7.2	C7.R2 Verbeterd voorschools onderwijs	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake voorschools onderwijs
7.11	C7.R9 Verbeterde culturele ontwikkeling	Vaststelling van de strategie voor de ontwikkeling van de Oekraïense cultuur
9.1	C9.R1 Bevordering van de decentralisering	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake de hervorming van de territoriale organisatie van de uitvoerende autoriteiten in Oekraïne met vertraagde toepassing
9.4	C9.R2 Grotere betrokkenheid van burgers bij het besluitvormingsproces op lokaal niveau	Inwerkingtreding van de wetgeving voor openbare raadplegingen over overheidsbeleid met vertraagde toepassing
12.3	C12.R2 Zorgen voor een functionerende grondmarkt	Opzetten van een geautomatiseerd systeem voor de openbare monitoring van agrarische betrekkingen
12.7	C12.R5 Langetermijnontwikkeling van het irrigatiesysteem om de klimaatbestendigheid van de sector te vergroten	Vaststelling van het langetermijnplan voor het irrigatiesysteem
13.5	C13.R2 Verbeterde administratieve procedures	Opzet van een gemoderniseerd e-kabinet van ondergrondgebruikers
14.1	C14.R1 Veilige en doeltreffende digitale infrastructuur	Vaststelling van een herzien plan voor de toewijzing en het gebruik van radiospectrum in Oekraïne

Volgnummer	Hervorming/Investering	Naam van de stap
14.2	C14.R1 Veilige en doeltreffende digitale infrastructuur	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake de cyberbeveiligingscapaciteiten van de nationale informatiemiddelen en de kritieke informatie-infrastructuur
14.3	C14.R2 Digitalisering van overheidsdiensten	Vaststelling van het actieplan voor de digitalisering van de overheidsdiensten tot 2026
15.2	C15.R2 Klimaatbeleid	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake het nationale klimaatbeleid
15.5	C15.R3 Marktmechanismen voor het vaststellen van koolstofprijzen	Vaststelling van het actieplan voor de opzet van een nationaal systeem voor de handel in broeikasgasemissiesrechten

Vijfde tranche (Q2 2025)

Totaalbedrag: 2 124 423 963 EUR

Niet-terugbetaalbare steun: 300 000 000 EUR

Verstrekte leningen: 1 824 423 963 EUR

Totaal aantal stappen: 11

Volgnummer	Hervorming/Investering	Naam van de stap
3.5	C3.R1 Versterking van de verantwoordingsplicht, de integriteit en het professionalisme van de rechterlijke macht	Inwerkingtreding van de wetgeving tot herziening van de integriteitsverklaringen van rechters en van het proces voor de verificatie ervan
3.8	C3.R2 Hervormingen van insolventieprocedures en handhaving van rechterlijke uitspraken	Inwerkingtreding van de wet inzake de handhaving van rechterlijke uitspraken in verband met geldelijke en niet-geldelijke verplichtingen, en de verdere digitalisering van de handhavingsprocedures
5.4	C5.R3 Verbeterde afwikkeling van niet-renderende leningen	Vaststelling van de strategie voor de afwikkeling van niet-renderende leningen
7.1	C7.R1 Verbeterd beroepsonderwijs	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake beroepsonderwijs
7.10	C7.R8 Verbeterde sociale zekerheid	Aanneming van de resolutie inzake aanbestedingen voor sociale diensten
8.4	C8.R3 Toegang tot financiering en markten	Vaststelling van de strategie voor kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) en van het actieplan voor de uitvoering ervan
9.2	C9.R1 Bevordering van de decentralisering	Goedkeuring van een studie over de maatregelen die nodig zijn om rechtspersoonlijkheid toe te kennen aan gemeenschappen, en de publicatie ervan op de website van het ministerie van Gemeenschappen, Grondgebieden en Infrastructuurontwikkeling
10.4	C10.R2 Verbeterd regelgevingskader voor meer hernieuwbare energie en een stabiele werking van het energiesysteem	Aanneming van de routekaart om de toeslag voor hernieuwbare energie van het transmissietarief te scheiden

Volgnummer	Hervorming/Investering	Naam van de stap
13.3	C13.R2 Verbeterde administratieve procedures	Publicatie van een pijplijn van investeringsprojecten voor de winning van kritieke grondstoffen
13.4	C13.R2 Verbeterde administratieve procedures	Uitschrijven van internationale aanbestedingen voor productieverdelingsovereenkomsten, waarbij de transparantie wordt gewaarborgd
15.6	C15.R3 Marktmechanismen voor het vaststellen van koolstofprijzen	Hervatting van het verplichte systeem voor monitoring, rapportage en verificatie (MRV)

Zesde tranche (Q3 2025)

Totaalbedrag: 2 655 529 954 EUR

Niet-terugbetaalbare steun: 300 000 000 EUR

Verstrekte leningen: 2 355 529 954 EUR

Totaal aantal stappen: 10

Volgnummer	Hervorming/Investering	Naam van de stap
2.8	C2.R4 Verbeterd beheer van de overheidsinvesteringen	Ontwikkeling en toepassing van het digitale beheersinstrument voor de wederopbouw van Oekraïne
3.1	C3.R1 Versterking van de verantwoordingsplicht, de integriteit en het professionalisme van de rechterlijke macht	Invulling van ten minste 20 % van de vacatures bij justitie
3.2	C3.R1 Versterking van de verantwoordingsplicht, de integriteit en het professionalisme van de rechterlijke macht	Inwerkingtreding van de wet tot oprichting van een nieuwe rechterlijke instantie voor bestuurszaken
5.2	C5.R2 Vermindering van staatseigendom in de banksector	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake de beginselen voor de verkoop van staatsbanken
8.8	C8.R5 Harmonisering van wetgeving en normen met die van de EU	Vaststelling van geharmoniseerde normen voor de drie groepen van industriële producten
10.5	C10.R3 Hervorming van de elektriciteitsmarkt	Goedkeuring van de wet inzake de omzetting van het elektriciteitsintegratiepakket
12.4	C12.R3 Verbetering van de institutionele en administratieve structuren voor het beheer van investeringsprogramma's	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake overheidssteun voor de landbouw in Oekraïne
13.2	C13.R1 Versterking van de strategische planning en waarborging van een optimaal kader voor strategische investeerders	Publicatie van een verslag over de verificatie van de reserves aan kritieke grondstoffen in Oekraïne
15.4	C.15.R2 Klimaatbeleid	Goedkeuring van de tweede nationaal bepaalde bijdrage van Oekraïne in het kader van de Overeenkomst van Parijs
15.9	C15.R5 Meer circulaire economie	Vaststelling van het nationale afvalbeheerplan tot 2033

Zevende tranche (Q4 2025)

Totaalbedrag: 2 944 082 949 EUR ([1])

Niet-terugbetaalbare steun: 173 000 000 EUR

Verstrekte leningen: 2 771 082 949 EUR

Totaal aantal stappen: 20

Volgnummer	Hervorming/Investering	Naam van de stap
1.2	C1.R2 Op verdiensten gebaseerde aanwervings- en selectieprocedure van ambtenaren	Inwerkingtreding van de wetswijzigingen om de procedure voor de indiensttreding, overplaatsing en uitdiensttreding van ambtenaren te verbeteren
2.6	C2.R3 Verbeterd beheer van de overheidsschuld	Vaststelling van de strategie voor het langetermijnbeheer van de overheidsschuld
2.9	C2.R5 Verbeterd systeem voor audit en financiële controle	Vaststelling van de wijzigingen van de betrokken wetgeving inzake financiële controle van de overheid
3.3	C3.R1 Versterking van de verantwoordingsplicht, de integriteit en het professionalisme van de rechterlijke macht	Schikking/beslechting van 20 % van de tuchtzaken die sinds eind 2023 niet in aanmerking zijn genomen
3.4	C3.R2 Versterking van de verantwoordingsplicht, de integriteit en het professionalisme van de rechterlijke macht	Voltooiing van de kwalificatiebeoordeling (doorlichting) voor 50 % van de rechters voor wie deze nog moest worden uitgevoerd sinds 30 september 2016
3.9	C3.R2 Hervormingen van insolventieprocedures en handhaving van rechterlijke uitspraken	Een dataverzamelingssysteem voor de uitvoering van rechterlijke beslissingen is operationeel.
4.8	C4.R3 Maatregelen ter bestrijding van het witwassen van geld	Uitvoering van de volgende nationale risicobeoordeling
5.6	C5.R4 Verbeterde capaciteit van de financiële toezichthoudende autoriteit	Inwerkingtreding van de wet ter verbetering van de overheidsregulering voor kapitaalmarkten en georganiseerde grondstoffenmarkten
6.7	C6.R3 Boekhoudkundige scheiding tussen openbaredienstverplichtingen en niet-openbaredienstverplichtingsactiviteiten in openbaredienstverplichtingen	Inwerkingtreding van de wetgeving voor de scheiding van openbaredienstverplichtingen en activiteiten die geen betrekking hebben op openbaredienstverplichtingen

([1]) De bijdrage van het Koninkrijk Zweden die in 2025 als externe bestemmingsontvangsten moet worden geïnd, bedraagt in totaal 750 miljoen Zweedse kroon (SEK), wat neerkomt op ongeveer 67 miljoen EUR (het precieze bedrag zal worden berekend op basis van de officiële wisselkoers op het tijdstip van de overdracht van de bijdrage). Deze bijdrage is bedoeld voor de medefinanciering van deze tranche in de vorm van niet-terugbetaalbare financiële steun voor een bedrag van 258 miljoen Zweedse kroon (SEK), wat neerkomt op ongeveer 23 miljoen EUR, mits de relevante stappen op bevredigende wijze worden uitgevoerd.

Volgnummer	Hervorming/Investering	Naam van de stap
6.9	C6.R4 Verbeterd kader voor toezicht op staatssteun	Inwerkingtreding van de geactualiseerde wetgeving inzake staatssteun en de opschorting van de toepassing van het toezicht op de staatssteun volledig ongedaan maken
7.8	C7.R7 Waarborging van de toegang tot huisvesting voor mensen in nood	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake de basisbeginselen van het huisvestingsbeleid
8.2	C8.R1 Verbeterd regelgevingsklimaat	Inwerkingtreding van de wetgeving overeenkomstig het actieplan voor deregulering in specifieke sectoren
10.3	C10.R2 Verbeterd regelgevingskader voor meer hernieuwbare energie en een stabiele werking van het energiesysteem	Inwerkingtreding van de wetgeving om vergunningsprocedures voor investeringen in hernieuwbare energie te verbeteren
10.7	C10.R3 Hervorming van de elektriciteitsmarkt	Aanwijzing van een nieuwe elektriciteitsmarktexploitant
10.11	C10.R5 Waarborging van de onafhankelijkheid van de nationale regelgevende commissie voor energie en nutsbedrijven	Inwerkingtreding van de wijzigingen van de Oekraïense wet inzake de nationale regelgevende commissie voor energie en nutsbedrijven
10.13	C10.R6 Verbeterde efficiëntie van de stadsverwarming	Vaststelling van het gerichte economische overheidsprogramma voor de energievernieuwing van warmteproducerende bedrijven voor de periode tot 2030
10.14	C10.R6 Verbeterde efficiëntie van de stadsverwarming	Inwerkingtreding van de wetgeving om de ontwikkeling van efficiënte en duurzamere stadsverwarming te ondersteunen
11.3	C11.R3 Liberalisering in de sector spoorwegvervoer	Inwerkingtreding van de wet inzake verkeersveiligheid en interoperabiliteit van het spoorvervoer van Oekraïne met toepassing binnen drie jaar na de vaststelling ervan
13.6	C13.R3 Toepassing van moderne winningstechnologieën en integratie van Oekraïne in moderne verwerkingswaardeketens	Publicatie van een studie over de wetgeving inzake ESG-rapportage
15.3	C15.R2 Klimaatbeleid	Aanneming van de resolutie over de raad van wetenschappers en deskundigen inzake klimaatverandering en het behoud van de ozonlaag

Achtste tranche (Q1 2026)

Totaalbedrag: 1 880 870 968 EUR ([2])

Niet-terugbetaalbare steun: 147 000 000 EUR

Verstrekte leningen: 1 733 870 968 EUR

Totaal aantal stappen: 8

Volgnummer	Hervorming/Investering	Naam van de stap
1.5	C1.R3 Digitalisering van het overheidsapparaat en van het personeelsbeleid	Het informatiebeheersysteem voor personeelszaken (HRMIS) is operationeel
3.7	C3.R2 Hervormingen van insolventieprocedures en handhaving van rechterlijke uitspraken	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake vereenvoudigde insolventieprocedures voor micro-, kleine en middelgrote ondernemingen (mkmo's)
3.12	C3.R4 Hervorming van het openbaar ministerie	Inwerkingtreding van de wetgeving die een transparante en op verdiensten gebaseerde selectie van aanklagers op managementniveau mogelijk maakt
5.1	C5.R1 Beoordeling van de banksector	Publicatie van een beoordeling van de veerkracht van de banksector
8.5	C8.R3 Toegang tot financiering en markten	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake het vereenvoudigen van de toevoeging van onroerende goederen aan externe technische netwerken, en het verbeteren van de regulering voor vervoer via pijpleidingen
9.3	C9.R1 Bevordering van de decentralisering	Inwerkingtreding van de wetgeving om voor een betere verdeling van bevoegdheden te zorgen tussen lokale en uitvoerende overheden
12.6	C12.R4 Verbetering van het officiële openbare elektronische register van landbouwbedrijven	Publicatie van een verslag over de verlening van staatssteun via het openbare register van landbouwbedrijven
15.8	C15.R5 Meer circulaire economie	Vaststelling van de strategie om de beginselen van de circulaire economie en het bijbehorende actieplan toe te passen

([2]) De bijdrage van het Koninkrijk Zweden die in 2025 als externe bestemmingsontvangsten moet worden geïnd, bedraagt in totaal 750 miljoen Zweedse kroon (SEK), wat neerkomt op ongeveer 67 miljoen EUR (het precieze bedrag zal worden berekend op basis van de officiële wisselkoers op het tijdstip van de overdracht van de bijdrage). Deze bijdrage is bedoeld voor de medefinanciering van deze tranche in de vorm van niet-terugbetaalbare financiële steun voor een bedrag van 246 miljoen Zweedse kroon (SEK), wat neerkomt op ongeveer 22 miljoen EUR, mits de relevante stappen op bevredigende wijze worden uitgevoerd.

Negende tranche (Q2 2026)

Totaalbedrag: 2 411 976 959 EUR ([3])

Niet-terugbetaalbare steun: 172 000 000 EUR

Verstrekte leningen: 2 239 976 959 EUR

Totaal aantal stappen: 16

Volgnummer	Hervorming/Investering	Naam van de stap
1.4	C1.R3 Digitalisering van het overheidsapparaat en van het personeelsbeleid	Modernisering van het eengemaakte webportaal van de overheid voor elektronische diensten
3.10	C3.R2 Hervormingen van insolventieprocedures en handhaving van rechterlijke uitspraken	Een geüpgraded IT-systeem voor de uitvoering van rechterlijke beslissingen is operationeel.
4.5	C4.R2 Verbetering van het rechtskader met het oog op doeltreffendere corruptiebestrijding	Vaststelling van een nieuwe strategie voor corruptiebestrijding en een nationaal corruptiebestrijdingsprogramma voor de periode na 2025
5.5	C5.R3 Verbeterde afwikkeling van niet-renderende leningen	Inwerkingtreding van de rechtshandelingen om de afwikkeling van niet-renderende leningen te verbeteren
5.3	C5.R2 Vermindering van staatseigendom in de banksector	Vaststelling van de strategie voor een geleidelijke afbouw van staatseigendom in de banksector
6.3	C6.R2 Verbeterd bestuur en beheer van staatsbedrijven	Benoeming van toezichthoudende organen van staatsbedrijven met een meerderheid aan onafhankelijke leden
7.7	C7.R6 Verbeterde werking van de arbeidsmarkt	Vaststelling van de strategie voor arbeidsparticipatie van de bevolking
7.12	C7.I1 Investeringen in onderwijs	Investeringen van ten minste 300 miljoen EUR in onderwijs
7.14	C7.I2 Investeringen in gezondheidszorg	Investeringen van ten minste 200 miljoen EUR in gezondheidszorg
7.18	C7 I5 Investeringen om te voorzien in huisvesting voor kwetsbare bevolkingsgroepen	Investeringen van ten minste 200 miljoen EUR om te voorzien in huisvesting voor veteranen met een handicap van de categorieën I-II, gezinsleden van overleden veteranen en intern ontheemden
9.7	C9.I1 Investeringen in de herstel-, wederopbouw- en moderniseringsbehoeften van de subnationale overheden van Oekraïne	Toewijzing van ten minste 5 % van de totale niet-terugbetaalbare financiële steun om te voldoen aan de herstel-, wederopbouw- en moderniseringsbehoeften van subnationale overheden
10.6	C10.R3 Hervorming van de elektriciteitsmarkt	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake het wijzigen van de belastingvoorwaarden voor deelnemers aan de elektriciteitsmarkt

([3]) De bijdrage van het Koninkrijk Zweden die in 2025 als externe bestemmingsontvangsten moet worden geïnd, bedraagt in totaal 750 miljoen Zweedse kroon (SEK), wat neerkomt op ongeveer 67 miljoen EUR (het precieze bedrag zal worden berekend op basis van de officiële wisselkoers op het tijdstip van de overdracht van de bijdrage). Deze bijdrage is bedoeld voor de medefinanciering van deze tranche in de vorm van niet-terugbetaalbare financiële steun voor een bedrag van 246 miljoen Zweedse kroon (SEK), wat neerkomt op ongeveer 22 miljoen EUR, mits de relevante stappen op bevredigende wijze worden uitgevoerd.

Volgnummer	Hervorming/Investering	Naam van de stap
10.9	C10.R4 Liberalisering van de elektriciteits- en aardgasprijzen	Aanneming van een routekaart voor de geleidelijke liberalisering van de gas- en elektriciteitsmarkten, die moet worden uitgevoerd nadat de staat van beleg is opgeheven.
12.9	C12.I1 Investeringen in ontmijning	Investeringen van ten minste 30 miljoen EUR in ontmijning van landbouwgrond
14.4	C14.R2 Digitalisering van overheidsdiensten	Inwerkingtreding van de rechtshandeling betreffende de werking van het geïntegreerd elektronisch identificatiesysteem, overeenkomstig de beginselen van Verordening (EU) 2024/1183
15.7	C15.R4 Herstel en behoud van natuurlijke hulpbronnen	Inwerkingtreding van de wet voor het terugdringen van de ontbossing en de aantasting van bossen

Tiende tranche (Q3 2026)

Totaalbedrag: 531 105 991 EUR

Niet-terugbetaalbare steun: 75 000 000 EUR

Verstrekte leningen: 456 105 991 EUR

Totaal aantal stappen: 5

Volgnummer	Hervorming/Investering	Naam van de stap
1.3	C1.R2 Op verdiensten gebaseerde aanwervings- en selectieprocedure van ambtenaren	Geleidelijk herstel van op verdiensten gebaseerde aanwerving van ambtenaren
3.13	C3.R4 Hervorming van het openbaar ministerie	Inwerkingtreding van de wetgeving om het tuchtsysteem voor openbare aanklagers te verbeteren en om de capaciteit van de kwalificatie- en tuchtcommissie van openbare aanklagers te vergroten
6.4	C6.R2 Verbeterd bestuur en beheer van staatsbedrijven	Verzelfstandiging van belangrijke staatsbedrijven
7.4	C7.R4 Overgang van militaire dienst naar het burgerleven	Inwerkingtreding van de wetgeving voor de uitvoering van een transitie van militaire dienst naar het burgerleven
10.16	C10.R7 Verbeterde energie-efficiëntie in openbare gebouwen en verbetering van openbare aanbestedingsprocedures	Vaststelling van rechtshandelingen ter vaststelling van minimale energieprestatieniveaus voor gebouwen.

Elfde tranche (Q4 2026)

Totaalbedrag: 531 105 991 EUR

Niet-terugbetaalbare steun: 100 000 000 EUR

Verstrekte leningen: 431 105 991 EUR

Totaal aantal stappen: 9

Volgnummer	Hervorming/Investering	Naam van de stap
2.4	C2.R2 Verbeterd beheer van de overheidsfinanciën	Uitvoering van een uitgaventoetsing van de overheidsbegroting
2.5	C2.R2 Verbeterd beheer van de overheidsfinanciën	Inwerkingtreding van de wet tot wijziging van de Oekraïense begrotingswet om de procedure voor het beheer van fiscale risico's voor lokale begrotingen vast te stellen
3.15	C3.R1 Versterking van de verantwoordingsplicht, de integriteit en het professionalisme van de rechterlijke macht	Een nieuwe rechterlijke instantie voor administratieve zaken is operationeel
3.14	C3.R4 Hervorming van het openbaar ministerie	Er is een e-casemanagementsysteem operationeel in het strafrecht
7.9	C7.R7 Waarborging van de toegang tot huisvesting voor mensen in nood	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake het Fonds voor sociale huisvesting
7.3	C7.R3 Een verbeterd systeem voor rehabilitatie van personen met een handicap	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake rehabilitatie van personen met een handicap
10.12	C10.R6 Verbeterde efficiëntie van de stadsverwarming	Opheffing van het moratorium op de stijgende tarieven voor verwarming en warm water
11.8	C11 R3 Liberalisering in de sector spoorwegvervoer	Inwerkingtreding van de wet inzake de markt voor spoorwegvervoer met opeenvolgende toepassing van de bepalingen
11.5	C11.R4 Verbeterde scheepvaart- en havendiensten	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake koopvaardij en scheepvaart op binnenwateren

Twaalfde tranche (Q1 2027)

Totaalbedrag: 318 663 594 EUR

Niet-terugbetaalbare steun: 70 000 000 EUR

Verstrekte leningen: 248 663 594 EUR

Totaal aantal stappen: 2

Volgnummer	Hervorming/Investering	Naam van de stap
11.6	C11.R4 Verbeterde scheepvaart- en havendiensten	De bestaande nationale wetgeving herzien en wijzigen overeenkomstig de beginselen van Verordening (EU) 2017/352 van het Europees Parlement en de Raad van 15 februari 2017 tot vaststelling van een kader voor het verrichten van havendiensten en gemeenschappelijke regels inzake de financiële transparantie van havens.
12.2	C12. R1 Afstemming van het institutionele kader inzake landbouw en plattelandsontwikkeling op het EU-beleid	Opzetten van het systeem voor het informatienet inzake de duurzaamheid van landbouwbedrijven (IDL)

Dertiende tranche (Q2 2027)

Totaalbedrag: 212 442 396 EUR

Niet-terugbetaalbare steun: 50 000 000 EUR

Verstrekte leningen: 162 442 396 EUR

Totaal aantal stappen: 2

Volgnummer	Hervorming/Investering	Naam van de stap
4.9	C4.R3 Maatregelen ter bestrijding van het witwassen van geld	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake het register van bankrekeningen voor natuurlijke personen en persoonlijke bankkluizen en het register van bankrekeningen voor rechtspersonen
4.10	C4.R3 Maatregelen ter bestrijding van het witwassen van geld	De noodzakelijke apparatuur en programmatuur voor het register van bankrekeningen voor natuurlijke personen en persoonlijke bankkluizen en het register van bankrekeningen voor rechtspersonen zijn operationeel.

Veertiende tranche (Q3 2027)

Totaalbedrag: 212 442 396 EUR

Niet-terugbetaalbare steun: 50 000 000 EUR

Verstrekte leningen: 162 442 396 EUR

Totaal aantal stappen: 2

Volgnummer	Hervorming/Investering	Naam van de stap
6.8	C6.R3 Boekhoudkundige scheiding tussen openbaredienstverplichtingen en activiteiten die geen betrekking hebben op openbaredienstverplichtingen in staatsbedrijven	Indiening van een auditverslag ter bevestiging van de scheiding van openbaredienstverplichtingen en activiteiten die geen betrekking hebben op openbaredienstverplichtingen
8.6	C8.R4 Verbeterde overheidsopdrachten	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake het afstemmen van de wetgeving op het gebied van overheidsopdrachten op het EU-acquis

Vijftiende tranche (Q4 2027)

Totaalbedrag: 1 402 119 817 EUR

Niet-terugbetaalbare steun: 0 EUR

Verstrekte leningen: 1 402 119 817 EUR

Totaal aantal stappen: 14

Volgnummer	Hervorming/Investering	Naam van de stap
3.11	C3.R3 Digitalisering van het rechtssysteem	Opzetten van IT-oplossingen in het rechtssysteem
6.5	C6.R2 Verbeterd bestuur en beheer van staatsbedrijven	Indiening van een verslag waaruit blijkt dat de beginselen inzake corporate governance nauwgezet worden gevolgd
7.13	C7.I1 Investeringen in onderwijs	Investeringen van ten minste 650 miljoen EUR in onderwijs
7.15	C7.I2 Investeringen in gezondheidszorg	Investeringen van ten minste 400 miljoen EUR in gezondheidszorg
7.16	C7.I3 Investeringen in de sociale infrastructuur	Investeringen van ten minste 350 miljoen EUR in de sociale infrastructuur
7.17	C7.I4 Investeringen in compensatie voor beschadigde of vernielde woningen	Investeringen van ten minste 600 miljoen EUR in financiële compensatie voor beschadigde woningen
7.19	C7.I5 Investeringen om te voorzien in huisvesting voor kwetsbare bevolkingsgroepen	Investeringen van ten minste 450 miljoen EUR om te voorzien in huisvesting voor veteranen met een handicap van de categorieën I-II, gezinsleden van overleden veteranen en intern ontheemden
8.9	C8.R6 Aanpakken van betalingsachterstanden	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake de bestrijding van betalingsachterstand
8.10	C8.I1 Investeringen in financiële steun voor micro-ondernemingen en kmo's	Investeringen van ten minste 450 miljoen EUR in financiële steun aan micro-ondernemingen en kmo's, en kleine en middelgrote verwerkende ondernemingen
9.8	C9.I1 Investeringen in de herstel-, wederopbouw- en moderniseringsbehoeften van de subnationale overheden van Oekraïne	Toewijzing van ten minste 20 % van de totale niet-terugbetaalbare financiële steun om te voldoen aan de herstel-, wederopbouw- en moderniseringsbehoeften van subnationale overheden
10.17	C10.I1 Investeringen in energie-infrastructuur	Investeringen van ten minste 550 miljoen EUR in de energie-infrastructuur

Volgnummer	Hervorming/Investering	Naam van de stap
11.4	C11.R3 Liberalisering in de sector spoorwegvervoer	Vaststelling van de verordeningen voor de uitvoering van de wetgeving inzake het spoorvervoer.
11.7	C11.I1 Investeringen in vervoersinfrastructuur	Investeringen van ten minste 350 miljoen EUR in de vervoersinfrastructuur
12.10	C12.I1 Investeringen in ontmijning	Investeringen van ten minste 100 miljoen EUR in ontmijning van landbouwgrond

C.1. **HERVORMING VAN HET OPENBAAR BESTUUR**

1. **Beschrijving van hervormingen en investeringen**

Dit hoofdstuk heeft als doel de capaciteit en doeltreffendheid van het Oekraïense openbaar bestuur te versterken en de regels, normen, beleidsmaatregelen en praktijken op het gebied van openbaar bestuur geleidelijk af te stemmen op het EU-acquis, het EU-beleid en de EU-praktijken. Meer specifiek is dit hoofdstuk gericht op de herziening van het bezoldigingssysteemvoor ambtenaren, op de versterking van de op verdiensten gebaseerde aanwerving en selectie van ambtenaren, en op de digitalisering van het overheidsapparaat en het personeelsbeheer bij het openbaar bestuur.

Hervorming 1. Hervorming van het beloningssysteem voor ambtenaren

Het doel van deze hervorming is een transparant, billijk en voorspelbaar bezoldigingssysteem in te voeren dat in overeenstemming is met de relevante OESO/Sigma-beginselen inzake openbaar bestuur ([4]).

De hervorming bestaat uit één stap. Ze omvat de inwerkingtreding van nieuwe wetgeving waarbij een nieuw bezoldigingssysteem wordt ingevoerd dat gebaseerd is op een functieclassificatie, een duidelijke opdeling van lonen in een vast en een variabel deel, en een vermindering van de anciënniteitstoeslag van 50 % tot 30 %.

De hervorming zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2025 voltooid zijn.

Hervorming 2. Op verdiensten gebaseerde aanwervings- en selectieprocedure voor ambtenaren

Deze hervorming heeft tot doel een meritocratische aanwervings- en selectieprocedure in te voeren voor ambtenaren, het vertrouwen van het publiek te waarborgen en hooggekwalificeerd personeel aan te trekken voor het openbaar bestuur.

De hervorming bestaat uit twee stappen. Ten eerste omvat deze de inwerkingtreding van wetgeving om de procedure voor de indiensttreding, overplaatsing en uitdiensttreding van ambtenaren te verbeteren. Ten tweede heeft deze betrekking op het geleidelijke herstel van de op verdiensten gebaseerde selectie bij vacante betrekkingen voor ambtenaren van de categorieën A, B en C.

De hervorming zal naar verwachting in het derde kwartaal van 2026 voltooid zijn.

Hervorming 3. Digitalisering van het overheidsapparaat en het personeelsbeleid

Met deze hervorming wordt een digitalisering van het personeelsbeleid binnen het openbaar bestuur beoogd , waarbij bijzondere aandacht wordt besteed aan het informatiebeheersysteem voor personeelszaken (HRMIS) en het eengemaakte webportaal van de overheid voor elektronische diensten.

De hervorming bestaat uit twee stappen. Ten eerste zal een informatiebeheersysteem voor personeelszaken (HRMIS) worden ingevoerd en gebruikt in alle ministeries en alle andere operationele / optredende centrale uitvoerende instanties en hun territoriale instanties. In tweede instantie wordt voorzien in een modernisering van het eengemaakte webportaal van de overheid voor elektronische diensten.

De hervorming zal naar verwachting in het tweede kwartaal van 2026 voltooid zijn.

([4]) OESO (2023), The Principles of Public Administration, OESO, Parijs, https://www.sigmaweb.org/publications/Principles-of-Public-Administration-2023.pdf.

2. **Lijst van stappen en tijdschema voor uitvoering**

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
1.1	Hervorming 1. Hervorming van het bezoldigingssysteem voor ambtenaren	Inwerkingtreding van de wetswijzigingen van de hervorming van het bezoldigingssysteem voor ambtenaren	Q1	2025	Inwerkingtreding van wetgeving (met inbegrip van de vaststelling van de noodzakelijke secundaire rechts- en normatieve handelingen) die voldoet aan de relevante OESO/Sigma-beginselen inzake openbaar bestuur. De wetgeving is gericht op de volgende hoofdgebieden: — invoering van beloning op basis van de functionele indeling van betrekkingen; — een duidelijke opdeling van lonen in een vast of gewaarborgd deel (niet minder dan 70 % op jaarbasis) en een variabel deel (niet meer dan 30 % op jaarbasis); — vermindering van de anciënniteitstoeslag van 50 % tot 30 %.
1.2	Hervorming 2. Op verdiensten gebaseerde aanwervings- en selectieprocedure voor ambtenaren	Inwerkingtreding van de wetswijzigingen om de procedure voor de indiensttreding, overplaatsing en uitdiensttreding van ambtenaren te verbeteren	Q4	2025	Inwerkingtreding van wetgeving (met inbegrip van de vaststelling van de noodzakelijke secundaire rechts- en normatieve handelingen) om de procedure voor de indiensttreding, overplaatsing en uitdiensttreding van ambtenaren te verbeteren. De wetgeving voldoet aan de relevante OESO/Sigma-beginselen inzake openbaar bestuur met betrekking tot op verdiensten gebaseerde aanwerving. De bepalingen betreffende de hervatting van de selectie op basis van verdienste voor alle ambtenarenposten op het door Oekraïne gecontroleerde grondgebied, waar geen vijandelijkheden plaatsvinden, treden in werking met ingang van 1 juni 2026 (overeenkomstig de vereisten van stap 1.3).
1.3	Hervorming 2. Op verdiensten gebaseerde aanwervings- en selectieprocedure voor ambtenaren	Geleidelijk herstel van op verdiensten gebaseerde aanwerving van ambtenaren	Q3	2026	Het herstel van de op verdiensten gebaseerde selectie bij vacante betrekkingen voor alle ambtenaren wordt geleidelijk ingevoerd in drie fasen: 1) voor overheidsfuncties van categorie “A”; 2) voor overheidsfuncties van categorie “B” (op het door Oekraïne gecontroleerde grondgebied waar geen vijandigheden plaatsvinden); 3) voor overheidsfuncties van categorie “C” (op het door Oekraïne gecontroleerde grondgebied waar geen vijandigheden plaatsvinden.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
1.4	Hervorming 3. Digitalisering van het overheidsapparaat en het personeelsbeleid	Modernisering van het eengemaakte webportaal van de overheid voor elektronische diensten	Q2	2026	Het eengemaakte webportaal van de overheid voor elektronische diensten. De functionaliteit voor het publiceren van vacatures en het indienen van sollicitaties is volledig geïmplementeerd en operationeel.
1.5	Hervorming 3. Digitalisering van het overheidsapparaat en het personeelsbeleid	Het informatiebeheersysteem voor personeelszaken (HRMIS) is operationeel	Q1	2026	Het informatiebeheersysteem voor personeelszaken (HRMIS) is operationeel en wordt gebruikt in alle ministeries en alle operationele/waarnemende andere centrale uitvoerende instanties en hun territoriale eenheden.

C.2. **BEHEER VAN OVERHEIDSFINANCIËN**

1. **Beschrijving van hervormingen en investeringen**

Het doel van dit hoofdstuk is de macro-economische en financiële veerkracht van Oekraïne te versterken, erop toe te zien dat overheidsmiddelen efficiënt worden gebruikt, te zorgen voor afstemming op de EU-normen, en duurzame groei te bevorderen.

Hervorming 1. Verbeterd beheer van de inkomsten

Deze hervorming beoogt de mobilisatie van binnenlandse inkomsten te vergroten door de efficiëntie van de belasting- en douanediensten te verbeteren.

De hervorming bestaat uit twee stappen. In een eerste fase wordt het nationale strategische langetermijnplan voor digitale ontwikkeling, digitale transformatie en digitalisering van de nationale douanedienst vastgesteld. In een tweede fase wordt het nationale strategische plan voor digitale ontwikkeling, digitale transformatie en digitalisering van de nationale belastingdienst van Oekraïne vastgesteld.

De hervorming zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2024 voltooid zijn.

Hervorming 2. Verbeterd beheer van de overheidsfinanciën

Het doel van deze hervorming is een efficiënt systeem voor het beheer van de overheidsfinanciën op te zetten en de financiële stabiliteit van de overheid te waarborgen.

De hervorming bestaat uit drie stappen. Eerst wordt de begrotingsverklaring 2025-2027 goedgekeurd om de begrotingsplanning op middellange termijn te herstellen en de voorspelbaarheid van het begrotingsbeleid te garanderen. Vervolgens worden jaarlijkse uitgaventoetsingen van de overheidsbegroting ingevoerd, waarbij de OESO-beginselen in aanmerking worden genomen in prioriteitsgebieden, zoals sociale bescherming, onderwijs, gezondheidszorg, energie en bedrijfsondersteuning. Tot slot treedt een wet in werking tot wijziging van de Oekraïense begrotingswet om de procedure voor het beheer van budgettaire risico's voor lokale begrotingen vast te stellen.

De hervorming zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2026 voltooid zijn.

Hervorming 3. Verbeterd beheer van de overheidsschuld

Deze hervorming is erop gericht de transparantie van het beleid inzake het beheer van de overheidsschulden en de efficiëntie van het beheer van de overheidsschulden te vergroten.

Voor de hervorming wordt één stap voorgesteld, namelijk de vaststelling van de middellangetermijnstrategie voor het beheer van de overheidsschulden 2026-2028. De strategie omvat een analyse van de huidige structuur en trends van de overheidsschuld, het vooropstellen van streefdoelen om de houdbaarheid van de schuld te garanderen, en het uitwerken van maatregelen voor de binnenlandse markt voor staatsschuldpapier.

De hervorming zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2025 voltooid zijn.

Hervorming 4. Verbeterd beheer van de overheidsinvesteringen

Het doel van deze hervorming is het institutionele kader voor het beheer van de overheidsinvesteringen in Oekraïne te versterken, de rollen en verantwoordelijkheden van de deelnemers in alle fasen van de investeringsprojectcyclus vast te leggen, alsook de strategische prioriteiten, transparantie en een digitaal kader voor projectmonitoring.

De hervorming bestaat uit twee stappen. In een eerste fase wordt een actieplan opgesteld voor de uitvoering van een routekaart naar een verbeterd beheer van de overheidsinvesteringen. In een tweede fase wordt bij de hervorming een digitaal beheersinstrument voor de wederopbouw van Oekraïne ontwikkeld en toegepast.

De hervorming zal naar verwachting in het derde kwartaal van 2025 voltooid zijn.

Hervorming 5. Verbeterde auditsystemen

Deze hervorming heeft als doel het systeem voor audit en financiële controle te versterken, met name om te zorgen voor een hoog niveau van bescherming van de financiële belangen van de Europese Unie met betrekking tot de middelen die worden gebruikt in het kader van pijler I van de faciliteit voor Oekraïne, overeenkomstig artikel 35 van Verordening (EU) 2024/792.

De hervorming bestaat uit één stap. Deze houdt in dat wijzigingen van de resoluties of andere wetgeving inzake financiële controle door de overheid moeten worden vastgesteld en, in voorkomend geval, in werking treden, zodat de nationale auditdienst over de noodzakelijke instrumenten beschikt om een hoog niveau van bescherming van de financiële belangen van de Europese Unie te waarborgen, met name voor de middelen die worden gebruikt in het kader van pijler I van de faciliteit voor Oekraïne.

De hervorming zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2025 voltooid zijn.

2. **Lijst van stappen en tijdschema voor uitvoering**

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
2.1	Hervorming 1. Verbeterd beheer van de inkomsten	Vaststelling van het strategisch plan voor de digitalisering van de nationale belastingdienst	Q4	2024	Vaststelling van het strategisch plan voor digitale ontwikkeling, digitale transformatie en digitalisering van de nationale belastingdienst in Oekraïne, in overeenstemming met de aanbevelingen van de nationale inkomstenstrategie 2024-2030.
2.2	Hervorming 1. Verbeterd beheer van de inkomsten	Vaststelling van het plan voor de digitalisering van de nationale douanedienst	Q2	2024	Vaststelling van het nationale strategisch langetermijnplan voor digitale ontwikkeling, digitale transformatie en digitalisering van de nationale douanedienst.
2.3	Hervorming 2. Verbeterd beheer van de overheidsfinanciën	Goedkeuring van de begrotingsverklaring 2025-2027	Q2	2024	De begrotingsverklaring 2025-2027 is goedgekeurd en ingediend bij het Parlement. De verklaring is gericht op deze belangrijke gebieden: — de belangrijkste macro-economische prognoses van de economische en sociale ontwikkeling van het land; — de belangrijkste begrotingsindicatoren (inkomsten, uitgaven, begrotingstekort, overheidsschuld); — prioriteiten van het overheidsbeleid per domein en uitgavenplafonds voor elke belangrijke uitgavenpost; — de verhoudingen tussen de nationale begroting en lokale begrotingen, met inbegrip van de richtsnoeren die nodig zijn om de prognoses van lokale begrotingen op middellange termijn op te stellen; — fiscale risicobeoordeling.
2.4	Hervorming 2. Verbeterd beheer van de overheidsfinanciën	Uitvoering van een uitgaventoetsing van de overheidsbegroting	Q4	2026	Er worden jaarlijks uitgaventoetsingen uitgevoerd op basis van een regeringsbesluit en een methodologie waarbij de beste praktijken van de OESO in aanmerking worden genomen, in het bijzonder op de prioriteitsgebieden zoals sociale bescherming, onderwijs, gezondheidszorg, energie en bedrijfsondersteuning.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
2.5	Hervorming 2. Verbeterd beheer van de overheidsfinanciën	Inwerkingtreding van de wet tot wijziging van de Oekraïense begrotingswet om de procedure voor het beheer van fiscale risico's voor lokale begrotingen vast te stellen	Q4	2026	Inwerkingtreding van de wet tot wijziging van de Oekraïense begrotingswet om de procedure voor het beheer van fiscale risico's voor lokale begrotingen vast te stellen. De wet is gericht op deze belangrijke gebieden: — bepalen welke instanties verantwoordelijk zijn voor het beheer van de fiscale risico's van lokale begrotingen; — procedures vaststellen voor samenwerking tussen de verschillende instanties die verantwoordelijk zijn voor het beheer van fiscale risico's van lokale begrotingen; — methodologische kaders vaststellen voor het beheer van de fiscale risico's van lokale begrotingen.
2.6	Hervorming 3. Verbeterd beheer van de overheidsschuld	Vaststelling van de strategie voor het langetermijnbeheer van de overheidsschuld	Q4	2025	Vaststelling van de middellangetermijnstrategie voor het beheer van de overheidsschuld (MTDS) voor 2026-2028. De MTDS is gericht op deze belangrijke gebieden: — analyse van de huidige structuur van en trends in de overheidsschuld; — streefdoelen om de houdbaarheid van de schuld te garanderen; — maatregelen voor de ontwikkeling van de binnenlandse markt voor overheidsobligaties.
2.7	Hervorming 4. Verbeterd beheer van de overheidsinvesteringen	Vaststelling van het actieplan voor de uitvoering van de routekaart voor de hervorming van het beheer van de overheidsinvesteringen	Q2	2024	Vaststelling van het actieplan voor de uitvoering van de routekaart voor de hervorming van het beheer van de overheidsinvesteringen. Het actieplan richt zich op deze belangrijke gebieden en voorziet in volgorde en tijdschema: — invoeren van een strategische planning voor overheidsinvesteringen in nauwe samenhang met de begrotingsplanning; — bepalen van de rollen van alle deelnemers in alle fasen van de investeringsprojectcyclus; — vaststellen van uniforme benaderingen voor de selectie, evaluatie en monitoring van investeringsprojecten, ongeacht de financieringsbronnen (begrotingsinkomsten, internationale donoren, (lokale) overheidsgaranties, concessies, publiek-private partnerschappen), om de uitwerking van individuele projecttrajecten mogelijk te maken. — bepalen van prioriteitscriteria die duidelijk omschreven behoeften, de maturiteit van projecten, en de afstemming op sectorale en/of regionale strategieën in het kader van het beheer van overheidsinvesteringen omvatten; — invoeren van een onafhankelijke beoordeling voor grootschalige projecten inzake overheidsinvesteringen.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
2.8	Hervorming 4. Verbeterd beheer van de overheidsinvesteringen	Ontwikkeling en toepassing van het digitale beheersinstrument voor de wederopbouw van Oekraïne	Q3	2025	Ontwikkeling en toepassing van het digitale beheersinstrument voor de wederopbouw van Oekraïne, dat voorziet in publieke toegang tot gegevens van alles fasen van projecten voor wederopbouw, onder meer planning, financiering, aanbesteding, bouw en oplevering, zodat openbare en transparante monitoring van de projectuitvoering mogelijk wordt en de inspanningen voor wederopbouw tussen de sectoren beter kunnen worden gecoördineerd.
2.9	Hervorming 5. Verbeterde systemen voor audit en financiële controle	Vaststelling van de wijzigingen van de betrokken wetgeving inzake financiële controle van de overheid	Q4	2025	Goedkeuring van de wijzigingen van de resoluties van het kabinet van ministers en, indien nodig, inwerkingtreding van andere betrokken wetgeving inzake financiële controle van de overheid. Deze veranderingen zijn gericht op deze belangrijke gebieden: — het verlenen van steun aan nationale auditdiensten om ervoor te zorgen dat de instelling is uitgerust met de nodige instrumenten om de financiële belangen van de Unie te beschermen, met name voor de middelen die worden gebruikt in het kader van pijler I van de faciliteit voor Oekraïne, in overeenstemming met de beginselen van de internationale auditnormen; — versterken van de maatregelen voor monitoring van aanbestedingsprocedures.

C.3. **RECHTSSYSTEEM**

1. **Beschrijving van hervormingen en investeringen**

Het doel van dit hoofdstuk is de capaciteit, verantwoordingsplicht, integriteit, efficiëntie en transparantie van het rechtssysteem te vergroten, want dat is essentieel voor de handhaving van de rechtsstaat en de bescherming van de mensenrechten in Oekraïne, alsook voor een snel herstel, economische groei en het aantrekken van investeringen.

Hervorming 1. Versterking van de verantwoordingsplicht, de integriteit en het professionalisme van de rechterlijke macht

Deze hervorming beoogt de resultaten van de hervorming van het gerechtelijk apparaat te consolideren, en vertrouwen te wekken bij het publiek in de rechterlijke macht door de transparante en meritocratische selectie van rechters te hervatten, de kwalificatiebeoordeling van zetelende rechters te stimuleren, het systeem voor tuchtrechtelijke verantwoordelijkheid te versterken, de bestaande instrumenten voor rechterlijke integriteit te versterken, en een nieuwe rechtbank op te richten om administratieve zaken te behandelen waarbij overheidsinstanties betrokken zijn.

De hervorming bestaat uit zes stappen. Ten eerste zijn 20 % van rechterlijke vacante betrekkingen ingevuld op basis van de gewijzigde wetgeving, wat onder meer betrekking heeft op gestroomlijnde selectiefasen en kortere verplichte perioden voor justitiële opleiding, consequente toepassing van duidelijke beoordelingscriteria en een beoordelingsmethodologie, en de betrokkenheid van de raad voor publieke integriteit bij het beoordelen van de integriteit van kandidaat-rechters. Ten tweede zijn een nieuwe gespecialiseerde bestuursrechter in eerste aanleg en een nieuwe gespecialiseerde bestuursrechter in tweede aanleg wettelijk ingesteld en wordt een transparante selectie van rechters overeenkomstig de vastgestelde wetgeving gestart. Ten derde is 20 % van de aanhangige tuchtzaken opgelost met betrokkenheid van de dienst van tuchtinspecteurs, op basis van de methode voor prioriteitsbepaling van de Hoge Raad van Justitie. Ten vierde is de kwalificatiebeoordeling (doorlichting) uitgevoerd voor 50 % van de openstaande zaken. Ten vijfde treden de wetten en verordeningen betreffende de herziening en verificatie van de integriteitsverklaringen in werking. Ten zesde zijn een nieuwe gespecialiseerde bestuursrechter in eerste aanleg en een nieuwe gespecialiseerde bestuursrechter in tweede aanleg operationeel.

De hervorming zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2026 voltooid zijn.

Hervorming 2. Hervormingen van insolventieprocedures en handhaving van rechterlijke uitspraken

Deze hervorming heeft tot doel de insolventie- en handhavingsprocedures te verbeteren door de betrokken wetgeving af te stemmen op het EU-acquis, en institutionele en andere capaciteit op te bouwen om deze naar behoren toe te passen.

De hervorming bestaat uit vijf stappen. Ten eerste treedt de wetgeving inzake de verbetering van de insolventieregeling in werking, waarbij het systeem voor de preventie van insolventie en het instrument voor vroegtijdige waarschuwing voor rechtspersonen en ondernemers wordt ingevoerd, in overeenstemming met het EU-acquis. Ten tweede treedt de wetgeving voor de invoering van vereenvoudigde insolventieprocedures voor micro-, kleine en middelgrote ondernemingen (mkmo's) inwerking, in overeenstemming met het EU-acquis. Ten derde treedt de wet voor de handhaving van rechterlijke uitspraken in verband met geldelijke en niet-geldelijke verplichtingen, en de verdere digitalisering van de handhavingsprocedures in werking. Ten vierde wordt een opgewaardeerd IT-systeem in gebruik genomen om het handhavingsproces te vergemakkelijken, goederen van schuldenaren op te sporen, bankrekeningen te bevriezen en schulden in te vorderen. Ten vijfde wordt het systeem voor de inzameling van gegevens over de handhaving van rechterlijke uitspraken operationeel.

De hervorming zal naar verwachting in het tweede kwartaal van 2026 voltooid zijn.

Hervorming 3. Digitalisering van het rechtssysteem

Deze hervorming is erop gericht de toegang tot de rechter te verbeteren, de transparantie, doeltreffendheid en doelmatigheid bij het functioneren van rechtbanken te vergroten, operationele kosten te besparen, en empirisch onderbouwde beleidsvorming binnen het gerechtelijk apparaat mogelijk te maken.

De hervorming bestaat uit één stap. Het omvat de invoering van het subsysteem van het elektronische documentenbeheer van het eengemaakte systeem voor justitiële informatie en telecommunicatie (UJITS) in 15 aan het proefproject deelnemende rechterlijke instanties met algemene, commerciële en bestuurlijke bevoegdheid op het niveau van eerste aanleg en in hoger beroep.

De hervorming zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2027 voltooid zijn.

Hervorming 4. Hervorming van het openbaar ministerie

Het doel van deze hervorming is de integriteit, meritocratie en vakkundigheid in de rangen van het openbaar ministerie te versterken en corruptie te voorkomen in de hele strafrechtketen.

De hervorming bestaat uit drie stappen. Eerst treedt de wetgeving tot vaststelling van een transparant en op verdiensten gebaseerd proces voor de selectie van aanklagers op managementniveau in werking. Daarna treedt de wetgeving om het tuchtsysteem voor openbaar aanklagers te verbeteren en om de capaciteit van de kwalificatie- en tuchtcommissie van openbare aanklagers te vergroten in werking. Tot slot worden drie e-casemanagementsysteem modules opgezet in de strafrechtketen, zodat strafzaken digitaal kunnen worden verwerkt.

De hervorming zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2026 voltooid zijn.

2. **Lijst van stappen en tijdschema voor uitvoering**

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
3.1	Hervorming 1. Versterking van de verantwoordingsplicht, integriteit en vakkundigheid van de rechterlijke macht	Ten minste 20 % van de vacante betrekkingen bij justitie zijn ingevuld.	Q3	2025	Ten minste 20 % van de vacante betrekkingen bij justitie die vanaf 16 oktober 2023 beschikbaar zijn (in totaal 2 205 betrekkingen), zijn ingevuld op basis van de gewijzigde wetgeving, die de volgende aspecten omvat: — gestroomlijnde selectiefasen en kortere verplichte perioden voor justitiële opleiding; — consequente toepassing van duidelijke en naar behoren bekendgemaakte beoordelingscriteria en een beoordelingsmethodologie voor het beoordelen van de vakbekwaamheid en integriteit van kandidaat-rechters; — betrokkenheid van de raad voor publieke integriteit bij het beoordelen van de integriteit van kandidaat-rechters wanneer de wet dit voorschrijft.
3.2	Hervorming 1. Versterking van de verantwoordingsplicht, integriteit en vakkundigheid van de rechterlijke macht	Inwerkingtreding van de wet tot oprichting van een nieuwe rechterlijke instantie voor bestuurszaken	Q3	2025	De wetgeving betreffende de instelling van de gespecialiseerde bestuursrechter in eerste aanleg en de gespecialiseerde bestuursrechter in tweede aanleg is van kracht geworden en er wordt een transparante selectie van rechters overeenkomstig de vastgestelde wetgeving gestart.
3.15	Hervorming 1. Versterking van de verantwoordingsplicht, integriteit en vakkundigheid van de rechterlijke macht	Een nieuwe rechterlijke instantie voor administratieve zaken is operationeel	Q4	2026	De gespecialiseerde bestuursrechter in eerste aanleg en de gespecialiseerde bestuursrechter in tweede aanleg zijn operationeel.
3.3	Hervorming 1. Versterking van de verantwoordingsplicht, integriteit en vakkundigheid van de rechterlijke macht	Schikking/beslechting van 20 % van de tuchtzaken die sinds eind 2023 niet in aanmerking zijn genomen	Q4	2025	Voor 20 % van de oude tuchtprocedures (klachten) die niet zijn behandeld sinds 31 december 2023, werd een schikking getroffen/een uitspraak gedaan met betrokkenheid van de dienst van tuchtinspecteurs en op basis van de prioriteitscriteria voor de behandeling van tuchtrechtelijke klachten, opgenomen in clausule 13.7 van het reglement voor de procesvoering van de Hoge Raad van Justitie (als gewijzigd op 21 november 2023, nr. 1068/0/15-23), die zijn gepubliceerd op de officiële website van de Hoge Raad van Justitie.
3.4	Hervorming 1. Versterking van de verantwoordingsplicht, integriteit en vakkundigheid van de rechterlijke macht	Voltooiing van de kwalificatiebeoordeling (doorlichting) voor 50 % van de rechters voor wie deze nog moest worden uitgevoerd sinds 30 september 2016	Q4	2025	De kwalificatiebeoordeling (doorlichting) is uitgevoerd voor 50 % van de rechters voor wie die nog moest plaatsvinden sinds 30 september 2016, overeenkomstig de vastgestelde procedures en met de betrokkenheid van de raad voor publieke integriteit.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
3.5	Hervorming 1. Versterking van de verantwoordingsplicht, integriteit en vakkundigheid van de rechterlijke macht	Inwerkingtreding van de wetgeving tot herziening van de integriteitsverklaringen van rechters en van het proces voor de verificatie ervan	Q2	2025	Inwerkingtreding van de wetten en verordeningen van de hoge kwalificatiecommissie voor rechters van Oekraïne voor de herziening van de integriteitsverklaringen van rechters en het proces voor de verificatie ervan. De handelingen zijn gericht op deze belangrijke gebieden: — verduidelijking van de inhoud van de integriteitsverklaringen en van de redenen om de verificatie op te starten; — verlenging van de termijn waarop de verificatie betrekking heeft; — verbetering van de verificatieprocedure door de verificatiemechanismen en uiterlijke termijnen nader te bepalen, de rechten en plichten van de bij het verificatieproces betrokken personen en instanties vast te leggen, en de juridische gevolgen van de verificatie te verduidelijken.
3.6	Hervorming 2. Hervormingen van insolventieprocedures en handhaving van rechterlijke uitspraken	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake betere insolventieregelingen	Q4	2024	Inwerkingtreding van de wetgeving voor de verbetering van de insolventieregeling en de daarmee verband houdende secundaire wetgeving, waarbij het systeem voor de preventie van insolventie en het instrument voor vroegtijdige waarschuwing voor rechtspersonen en ondernemers wordt ingevoerd, in overeenstemming met de beginselen van Richtlijn (EU) 2019/1023 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 betreffende preventieve herstructureringsstelsels, betreffende kwijtschelding van schuld en beroepsverboden, en betreffende maatregelen ter verhoging van de efficiëntie van procedures inzake herstructurering, insolventie en kwijtschelding van schuld, en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1132. De nieuwe wetgeving is gericht op deze belangrijke gebieden: — voorkomen van faillissementen en herstellen van de solventie van schuldenaren; — vroegtijdig opsporen van aanwijzingen van een crisis in de onderneming; — in kaart brengen van bijkomende mogelijkheden om de solventie van ondernemingen te herstellen; — beschikbaar stellen van informatie aan ondernemingen over de mechanismen voor het voorkomen van insolventie en voor vroegtijdige waarschuwing.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
3.7	Hervorming 2. Hervormingen van insolventieprocedures en handhaving van rechterlijke uitspraken	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake vereenvoudigde insolventieprocedures voor micro-, kleine en middelgrote ondernemingen (mkmo's)	Q1	2026	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake vereenvoudigde insolventieprocedures voor micro-, kleine en middelgrote ondernemingen (mkmo's), in overeenstemming met de beginselen van Richtlijn (EU) 2019/1023 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 betreffende preventieve herstructureringsstelsels, betreffende kwijtschelding van schuld en beroepsverboden, en betreffende maatregelen ter verhoging van de efficiëntie van procedures inzake herstructurering, insolventie en kwijtschelding van schuld, en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1132. De wetgeving wordt opgesteld op basis van een effectbeoordeling van de regelgeving waarbij EU-deskundigen betrokken zijn. De wetgeving is gericht op de volgende hoofdgebieden: — vereenvoudigde buitengerechtelijke en faillissementsprocedures voor mkmo's (met inbegrip van individuele ondernemers); — beschikbaarheid van insolventie-instrumenten en -diensten van curatoren voor mkmo's; — preventie van misbruik van de insolventieprocedures door mkmo's.
3.8	Hervorming 2. Hervormingen van insolventieprocedures en handhaving van rechterlijke uitspraken	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake het verbeteren van de handhaving van rechterlijke uitspraken in verband met geldelijke en niet-geldelijke verplichtingen en de digitalisering	Q2	2025	Inwerkingtreding van de wet inzake de handhaving van rechterlijke uitspraken in verband met geldelijke en niet-geldelijke verplichtingen, en de verdere digitalisering van de handhavingsprocedures
3.9	Hervorming 2. Hervormingen van insolventieprocedures en handhaving van rechterlijke uitspraken	Een dataverzamelingssysteem voor de uitvoering van rechterlijke beslissingen is operationeel.	Q4	2025	Er is een systeem voor de inzameling van gegevens over de handhaving van rechterlijke uitspraken operationeel.
3.10	Hervorming 2. Hervormingen van insolventieprocedures en handhaving van rechterlijke uitspraken	Een geüpgraded IT-systeem voor de uitvoering van rechterlijke beslissingen is operationeel.	Q2	2026	Het opgewaardeerde IT-systeem om het handhavingsproces te vergemakkelijken, goederen van schuldenaren op te sporen, bankrekeningen te bevriezen en schulden in te vorderen, is operationeel.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
3.11	Hervorming 3. Digitalisering van het rechtssysteem	Opzetten van IT-oplossingen in het rechtssysteem	Q4	2027	De invoering van het subsysteem van het elektronische documentenbeheer van het eengemaakte systeem voor justitiële informatie en telecommunicatie (UJITS) in 15 aan het proefproject deelnemende rechterlijke instanties met algemene, commerciële en bestuurlijke bevoegdheid op het niveau van eerste aanleg en in hoger beroep.
3.12	Hervorming 4. Hervorming van het openbaar ministerie	Inwerkingtreding van de wetgeving die een transparante en op verdiensten gebaseerde selectie van aanklagers op managementniveau mogelijk maakt	Q1	2026	Inwerkingtreding van de wetgeving die een transparante en op verdiensten gebaseerde selectie van aanklagers op managementniveau mogelijk maakt. Deze wetgeving is gericht op deze belangrijke gebieden: — duidelijke beoordelingscriteria, waaronder vakbekwaamheid en integriteit/ethiek; — transparante, concurrerende en meritocratische selectieprocedure met een betrouwbare controle van de vakbekwaamheid en integriteit; — versterking van de institutionele capaciteit en van de bevoegdheden van het openbaar ministerie en de instanties voor zelfbestuur, met name de raad van openbare aanklagers, voor wat de selectie van aanklagers voor leidinggevende functies betreft.
3.13	Hervorming 4. Hervorming van het openbaar ministerie	Inwerkingtreding van de wetgeving om het tuchtsysteem voor openbare aanklagers te verbeteren en om de capaciteit van de kwalificatie- en tuchtcommissie van openbare aanklagers te vergroten	Q3	2026	Inwerkingtreding van de wetgeving om het tuchtsysteem voor openbare aanklagers te verbeteren en om de institutionele capaciteit van de kwalificatie- en tuchtcommissie van openbare aanklagers (QDCP) te versterken. Het verbeterde juridische en institutionele kader voor de uitvoering van de Greco-aanbevelingen is toegespitst op de volgende hoofdgebieden: — nadere bepaling van de tuchtrechtelijke inbreuken in verband met het gedrag van de openbare aanklagers en de mate waarin zij de ethische normen naleven, en uitbreiding van de lijst met beschikbare tuchtrechtelijke sancties om de evenredigheid en doeltreffendheid ervan te vergroten; — wijziging van de bepalingen over de samenstelling van de kwalificatie- en tuchtcommissie van openbare aanklagers om erop toe te zien dat de meerderheid van de zetels wordt bekleed door aanklagers die door hun collega's zijn verkozen, en uitvoering van een onafhankelijke en objectieve onderzoeksprocedure voor de voorselectie van alle kandidaat-leden voor de kwalificatie- en tuchtcommissie van openbare aanklagers, waaronder verificatie van hun integriteit; — verbetering van de efficiëntie van de tuchtprocedures door de verjaringstermijn te verlengen.
3.14	Hervorming 4. Hervorming van het openbaar ministerie	Er is een e-casemanagementsysteem operationeel in het strafrecht	Q4	2026	De systeemvormende module van het e-casemanagementsysteem voor strafzaken, de module voor elektronische strafprocedures en de module voor de analyse van zaken zijn operationeel, waardoor de digitale verwerking van strafzaken mogelijk wordt en het verouderde eengemaakte register van gerechtelijke vooronderzoeken geleidelijk wordt vervangen/aanzienlijk wordt verbeterd.

C.4. **BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN WITWASPRAKTIJKEN**

1. **Beschrijving van hervormingen en investeringen**

Het doel van dit hoofdstuk is de belangrijkste instanties voor corruptiebestrijding te versterken en het rechtskader te actualiseren om de algemene doeltreffendheid van het kader voor corruptiebestrijding en de uitvoering van het nationale corruptiebestrijdingsbeleid te vergroten, wat essentieel is voor een gunstig bedrijfs- en investeringsklimaat, duurzaam herstel en economische groei. In het hoofdstuk komen ook de tekortkomingen in verband met de ontneming en het beheer van vermogensbestanddelen op institutioneel en procedureel niveau aan bod, evenals de afstemming van de Oekraïense wetgeving op het EU-acquis en de FATF-normen inzake antiwitwaspraktijken, om economische criminaliteit beter aan te pakken en het algemene bedrijfsklimaat in Oekraïne te verbeteren.

Hervorming 1. Ontwikkeling van de institutionele capaciteit van het kader voor corruptiebestrijding

Deze hervorming is erop gericht de algemene capaciteit van de infrastructuur voor corruptiebestrijding te vergroten , ook op hoog niveau, via actief en efficiënt onderzoek.

De hervorming bestaat uit drie stappen. In een eerste fase krijgt het gespecialiseerde openbaar ministerie voor corruptiebestrijding (SAPO) de mogelijkheid om zijn personeelsbezetting uit te breiden van 10 % tot 15 %. In een tweede fase wordt een nieuw hoofd van het nationale agentschap voor corruptiebestrijding (NACP) aangesteld. In een derde fase wordt het aantal rechters en het aantal medewerkers bij het hooggerechtshof voor corruptiebestrijding (HACC) respectievelijk opgetrokken met 60 % en 40 %.

De hervorming zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2025 voltooid zijn.

Hervorming 2. Verbetering van het rechtskader met het oog op doeltreffendere corruptiebestrijding

Het algemene doel van de hervorming is de belangrijkste instanties voor corruptiebestrijding te versterken en de strafrechtelijke procedure te stroomlijnen, zodat deze doeltreffender worden, onder meer in corruptiezaken op hoog niveau, en tegelijkertijd gevallen van procedureel misbruik en ongepaste inmenging te voorkomen. In de hervorming komen ook de tekortkomingen in verband met de ontneming en het beheer van vermogensbestanddelen op institutioneel en procedureel niveau aan bod.

De hervorming bestaat uit vier stappen. In een eerste fase treedt het gewijzigde strafwetboek en wetboek van strafvordering in werking. De gewijzigde wetgeving zorgt voor een verbetering van de bepalingen inzake schuldbekentenissen in ruil voor strafvermindering, trekt de periode van het vooronderzoek in vanaf het moment waarop de strafrechtelijke procedure wordt geregistreerd tot de kennisgeving van de verdenking, en maakt de beslechting van bepaalde zaken door één enkele rechter van het hooggerechtshof voor corruptiebestrijding mogelijk. In een tweede fase wordt een nieuwe strategie voor corruptiebestrijding en een nationaal corruptiebestrijdingsprogramma voor de periode na 2025 vastgesteld. In een derde fase wordt een actieplan voor de uitvoering van de strategie voor de ontneming van vermogensbestanddelen voor 2023-2025 vastgesteld. In een vierde fase treedt de wet tot hervorming van het agentschap voor de ontneming en het beheer van vermogensbestanddelen (ARMA) in werking.

De hervorming zal naar verwachting in het tweede kwartaal van 2026 voltooid zijn.

Hervorming 3. Maatregelen ter bestrijding van het witwassen van geld

Het doel van deze hervorming is het rechtskader in Oekraïne verder af te stemmen op het EU-acquis en de FATF-normen, en een doeltreffend antiwitwassysteem op te zetten in Oekraïne teneinde economische criminaliteit beter te kunnen aanpakken en het algemene ondernemingsklimaat in Oekraïne te verbeteren.

De hervorming bestaat uit drie stappen. Eerst wordt de volgende nationale risicobeoordeling uitgevoerd. In tweede instantie vindt de inwerkingtreding plaats van de wetgeving inzake het register van bankrekeningen voor natuurlijke personen en persoonlijke bankkluizen en het register van bankrekeningen voor rechtspersonen overeenkomstig de beginselen van het EU-acquis. Ten derde wordt voorzien in de noodzakelijke apparatuur en programmatuur voor het register van bankrekeningen voor natuurlijke personen en persoonlijke bankkluizen en het register van bankrekeningen voor rechtspersonen.

De hervorming zal naar verwachting in het tweede kwartaal van 2027 voltooid zijn.

2. **Lijst van stappen en tijdschema voor uitvoering**

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
4.1	Hervorming 1. Ontwikkeling van de institutionele capaciteit van het kader voor corruptiebestrijding	Meer personeel voor het gespecialiseerde openbaar ministerie voor corruptiebestrijding	Q3	2024	Het gespecialiseerde openbaar ministerie voor corruptiebestrijding krijgt de kans om zijn arbeidskrachten uit te breiden van 10 % tot 15 % van de arbeidskrachten van het nationale bureau voor corruptiebestrijding.
4.2	Hervorming 1. Ontwikkeling van de institutionele capaciteit van het kader voor corruptiebestrijding	Benoeming van een nieuw hoofd van het nationale agentschap voor corruptiebestrijding	Q2	2024	Er wordt een nieuw hoofd van het nationale agentschap voor corruptiebestrijding benoemd in overeenstemming met de wet ter voorkoming van corruptie
4.3	Hervorming 1. Ontwikkeling van de institutionele capaciteit van het kader voor corruptiebestrijding	Uitbreiding van het aantal arbeidskrachten voor het hooggerechtshof voor corruptiebestrijding	Q1	2025	Het aantal rechters van het hooggerechtshof voor corruptiebestrijding (HACC) is toegenomen met 60 % en het aantal personeelsleden van het gerechtelijk apparaat van het HACC met 40 %.
4.4	Hervorming 2. Verbetering van het rechtskader met het oog op doeltreffendere corruptiebestrijding	Inwerkingtreding van het gewijzigde strafwetboek en wetboek van strafvordering	Q3	2024	Inwerkingtreding van de Oekraïense wetten tot wijziging van het strafwetboek en het wetboek van strafvordering van Oekraïne. De wetten zijn gericht op deze belangrijke gebieden: — verbetering van de bepalingen inzake onderhandeling over strafvermindering; — intrekking van de periode van het vooronderzoek vanaf het moment waarop de strafrechtelijke procedure wordt geregistreerd tot de kennisgeving van de verdenking; — mogelijkheid tot beslechting van bepaalde zaken door één enkele rechter van het hooggerechtshof voor corruptiebestrijding.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
4.5	Hervorming 2. Verbetering van het rechtskader met het oog op doeltreffendere corruptiebestrijding	Vaststelling van een nieuwe strategie voor corruptie-bestrijding en een nationaal corruptie-bestrijdingsprogramma voor de periode na 2025	Q2	2026	Vaststelling en publicatie door het parlement en de regering respectievelijk van een strategie voor corruptiebestrijding en een nationaal corruptiebestrijdingsprogramma voor de uitvoering ervan die de periode na 2025 bestrijkt.
4.6	Hervorming 2. Verbetering van het rechtskader met het oog op doeltreffendere corruptiebestrijding.	Vaststelling van een actieplan voor de uitvoering van de strategie voor de ontneming van vermogensbestanddelen voor 2023-2025	Q3	2024	Vaststelling van een actieplan voor de uitvoering van de strategie voor de ontneming van vermogensbestanddelen voor 2023-2025 en publicatie ervan op de website van het kabinet van ministers.
4.7	Hervorming 2. Verbetering van het rechtskader met het oog op doeltreffendere corruptiebestrijding.	Inwerkingtreding van de wet tot hervorming van het agentschap voor de ontneming en het beheer van vermogensbestanddelen	Q1	2025	Inwerkingtreding van de wet tot hervorming van het agentschap voor de ontneming en het beheer van vermogensbestanddelen. De wet is gericht op deze belangrijke gebieden: — een transparante en op verdiensten gebaseerde selectieprocedure voor het hoofd van het agentschap, met inbegrip van een betrouwbare controle van de vakbekwaamheid en integriteit; — een onafhankelijk extern systeem voor prestatiebeoordeling; — een transparante procedure voor het beheer en de verkoop van vermogensbestanddelen die in beslag zijn genomen in het kader van het toezicht door het agentschap.
4.8	Hervorming 3. Maatregelen ter bestrijding van het witwassen van geld	Uitvoering van de volgende nationale risicobeoordeling	Q4	2025	Voorbereiding en uitvoering van de volgende nationale risicobeoordeling in overeenstemming met de bijgewerkte methodologie voor de nationale beoordeling van risico's inzake witwaspraktijken en terrorismefinanciering in Oekraïne

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
4.9	Hervorming 3. Maatregelen ter bestrijding van het witwassen van geld	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake het register van bankrekeningen voor natuurlijke personen en persoonlijke bankkluizen en het register van bankrekeningen voor rechtspersonen	Q2	2027	Inwerkingtreding van het noodzakelijke rechtskader voor het register van bankrekeningen van natuurlijke personen en persoonlijke bankkluizen en het register van bankrekeningen voor rechtspersonen overeenkomstig de beginselen van Richtlijn (EU) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering, tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 2006/70/EG van de Commissie, Richtlijn (EU) 2019/1153 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 tot vaststelling van regels ter vergemakkelijking van het gebruik van financiële en andere informatie voor het voorkomen, opsporen, onderzoeken of vervolgen van bepaalde strafbare feiten, en tot intrekking van Besluit 2000/642/JBZ van de Raad en Richtlijn (EU) 2024/1640 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2024 betreffende de mechanismen die de lidstaten moeten invoeren om het gebruik van het financiële stelsel voor witwassen of terrorismefinanciering te voorkomen, tot wijziging van Richtlijn (EU) 2019/1937, en tot wijziging en intrekking van Richtlijn (EU) 2015/849, tot wijziging van de Oekraïense wetgeving inzake belastingen, banken, AML, kapitaalmarkt en betalingsdiensten.
4.10	Hervorming 3. Maatregelen ter bestrijding van het witwassen van geld.	De noodzakelijke apparatuur en programmatuur voor het register van bankrekeningen voor natuurlijke personen en persoonlijke bankkluizen en het register van bankrekeningen voor rechtspersonen zijn operationeel.	Q2	2027	De noodzakelijke apparatuur en programmatuur voor het register van bankrekeningen voor natuurlijke personen en persoonlijke bankkluizen en het register van bankrekeningen voor rechtspersonen zijn operationeel.

C.5. **FINANCIËLE MARKTEN**

1. **Beschrijving van hervormingen en investeringen**

Het doel van dit hoofdstuk is het potentieel van de Oekraïense financiële sector te benutten om economische groei te stimuleren en het herstel te ondersteunen, door de gezondheid van de banksector te monitoren zodat financiële stabiliteit kan worden gehandhaafd, het regelgevingskader te versterken door het af te stemmen op de EU-normen, niet-renderende leningen aan te pakken, en de regulering van de kapitaalmarkten te verbeteren.

Hervorming 1. Beoordeling van de banksector

Het doel van deze hervorming is weer over te stappen naar het reguliere beoordelingsproces, potentiële kwetsbaarheden in grote banken te identificeren, en de veerkracht van het banksysteem in Oekraïne te waarborgen.

De hervorming bestaat uit één stap. De nationale bank van Oekraïne voert een beoordeling uit van de veerkracht van de grootste banken, die een stresstest in het kader van een ongunstig scenario omvat, evenals een onafhankelijke kwaliteitsbeoordeling van de activa.

De hervorming zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2026 voltooid zijn.

Hervorming 2. Vermindering van staatseigendom in de banksector

Het doel van deze hervorming is de beginselen voor de verkoop van staatsbanken en de strategie voor de geleidelijke vermindering van staatseigendom in de banksector vast te leggen.

De hervorming bestaat uit twee stappen. In geactualiseerde wetgeving worden eerst leidende beginselen vastgelegd voor de verkoop van uiteenlopende eigendomsaandelen in staatsbanken, terwijl ook de flexibiliteit wordt geboden voor een volledige overname. Ten tweede wordt een strategie goedgekeurd om een geleidelijke vermindering van staatseigendom in staatsbanken voor te bereiden.

De hervorming zal naar verwachting in het tweede kwartaal van 2026 voltooid zijn.

Hervorming 3. Verbeterde afwikkeling van niet-renderende leningen

Het doel van deze lening is de afwikkeling van niet-renderende leningen (NPL's) te verbeteren.

De hervorming bestaat uit twee stappen. Eerst zal Oekraïne een strategie voor de afwikkeling van niet-renderende leningen vaststellen, toegespitst op prudentiële voorschriften, voor de verbetering van het kader voor de herstructurering en afwikkeling van niet-renderende leningen. Ten tweede worden de daaropvolgende wetgevingswijzigingen aan de betrokken wetten goedgekeurd, waarbij de aanbevelingen van de strategie worden behandeld.

De hervorming zal naar verwachting in het tweede kwartaal van 2026 voltooid zijn.

Hervorming 4. Verbeterde capaciteit van de financiële toezichthoudende autoriteit

Het doel van deze hervorming is de overheidsregulering voor kapitaalmarkten en georganiseerde grondstoffenmarkten te verbeteren.

De hervorming bestaat uit één stap. Deze omvat de inwerkingtreding van de wet voor de verbetering van de overheidsregulering voor kapitaalmarkten en georganiseerde grondstoffenmarkten, afgestemd op de normen van de Internationale organisatie van effectentoezichthouders (Iosco).

De hervorming zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2025 voltooid zijn.

2. **Lijst van stappen en tijdschema voor uitvoering**

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
5.1	Hervorming 1. Beoordeling van de banksector	Gepubliceerde beoordeling van de veerkracht in de banksector	Q1	2026	De Oekraïense Nationale Bank (NBU) publiceert de beoordeling van de veerkracht van de grootste banken in het banksysteem (wat activa betreft), die een stresstest in het kader van een ongunstig scenario omvat, en de resultaten van een onafhankelijke kwaliteitsbeoordeling van de activa als de omstandigheden dit toelaten.
5.2	Hervorming 2. Vermindering van staatseigendom in de banksector	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake de beginselen voor de verkoop van staatsbanken	Q3	2025	Inwerkingtreding van de geactualiseerde wetgeving over de verkoop van staatsbanken, namelijk de Oekraïense wet inzake het afstoten van staatsparticipaties in het maatschappelijk kapitaal van banken waarvoor herkapitalisatie door de staat plaatsvond, nr. 4524-VI van 2012. De herziene wetgeving moet ervoor zorgen dat de verkoop van uiteenlopende eigendomsaandelen in staatsbanken gemakkelijker verloopt, terwijl ook de flexibiliteit wordt geboden voor een volledige overname. De grondbeginselen die als leidraad bij de verkoop van staatsbanken dienen, zullen tijdens gezamenlijke besprekingen en in samenspraak met de internationale donoren worden opgesteld.
5.3	Hervorming 2. Vermindering van staatseigendom in de banksector	Vaststelling van de strategie voor een geleidelijke afbouw van staatseigendom in de banksector	Q2	2026	Goedkeuring van de resolutie of een andere rechtshandeling van de regering houdende vaststelling van de hervormingsstrategie voor de staatsbanken, waarin de geleidelijke vermindering van staatseigendom in de banksector wordt uiteengezet. De strategie is gericht op deze belangrijke gebieden: — financiële gezondheid en stabiliteit; — beheer van niet-renderende leningen; — beperking van financiële risico's; — versterking van het bestuur en de operationele efficiëntie van banken; — verbetering van de bankwaarde, de levensvatbaarheid op lange termijn, en stappen in de richting van privatisering (indien relevant).

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
5.4	Hervorming 3. Verbeterde afwikkeling van niet-renderende leningen	Vaststelling van de strategie voor de afwikkeling van niet-renderende leningen	Q2	2025	Vaststelling van de strategie voor de afwikkeling van niet-renderende leningen in overeenstemming met de relevante EU-praktijken. De strategie is gericht op deze belangrijke gebieden: — versterking van de prudentiële voorschriften voor de erkenning en afwikkeling van niet-renderende leningen; — uitwisseling van gegevens over niet-renderende leningen en andere relevante marktgegevens tussen financiële instellingen en overheidsinstanties om de afwikkeling van niet-renderende leningen te verbeteren; — evaluatie van mogelijke belemmeringen en ontwikkeling van maatregelen om het kader voor de herstructurering en afwikkeling van niet -renderende leningen te verbeteren.
5.5	Hervorming 3. Verbeterde afwikkeling van niet-renderende leningen	Inwerkingtreding van de rechtshandelingen om de afwikkeling van niet-renderende leningen te verbeteren	Q2	2026	Inwerkingtreding van de rechtshandelingen voor de uitvoering van de aanbevelingen in de strategie inzake afwikkeling van niet-renderende leningen om het afwikkelingssysteem voor niet-renderende leningen te verbeteren.
5.6	Hervorming 4. Verbeterde capaciteit van de financiële toezichthoudende autoriteit	Inwerkingtreding van de wet ter verbetering van de overheidsregulering voor kapitaalmarkten en georganiseerde grondstoffenmarkten	Q4	2025	Inwerkingtreding van de wet ter verbetering van de overheidsregulering voor kapitaalmarkten en georganiseerde grondstoffenmarkten in overeenstemming met de Iosco-normen. Dit verwijst naar het vermogen van de nationale commissie voor effecten en de aandelenmarkt (National Commission on Securities and Stock Market, NSSMC) om op te treden zonder enige invloed van buitenaf, in het bijzonder zonder politieke druk of druk van het bedrijfsleven, beslissingen te nemen op basis van de wet en de beste belangen inzake marktintegriteit en bescherming van investeerders, niet op basis van externe belangen, en een beroep te doen op sterke handhavingsmechanismen en internationale samenwerking.

C.6. **BEHEER VAN OVERHEIDSACTIVA**

1. **Beschrijving van hervormingen en investeringen**

Dit hoofdstuk beoogt het beleid inzake staatseigendom, corporate governance en het beheer van staatsbedrijven (SOE's) in Oekraïne te verbeteren, alsook om het kader voor staatssteun af te stemmen op het EU-acquis. Dit leidt tot een grotere transparantie en efficiëntie, en helpt om het gelijke speelveld met de particuliere sector te versterken.

Hervorming 1. Vaststelling van een beleid inzake staatseigendom

Het doel van deze hervorming is een beleid inzake staatseigendom vast te stellen waarin overheidsbrede en langetermijnprioriteiten met betrekking tot eigendom van staatsbedrijven tot uiting komen. Er zal een nieuwe triage van staatsbedrijven worden doorgevoerd volgens de in het beleid inzake staatseigendom uiteengezette beginselen. De triage van staatsbedrijven zal een lijst opleveren van strategische staatsbedrijven die eigendom van de staat blijven, een lijst van staatsbedrijven die worden voorgedragen voor privatisering, waarop in een onderafdeling ook alle staatsbedrijven zijn opgenomen die tijdens de periode van de krijgswet tijdelijk worden uitgesloten van privatisering, en een lijst van staatsbedrijven die zullen worden geliquideerd.

De hervorming bestaat uit één stap. Deze omvat de inwerkingtreding van wetgeving voor de invoering van het beleid inzake staatseigendom, en de publicatie van de triage van staatsbedrijven.

De hervorming zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2024 voltooid zijn.

Hervorming 2. Verbeterd bestuur en beheer van staatsbedrijven

Deze hervorming heeft tot doel de overgang van de rechtsvorm van een staatsbedrijf naar meer commercieel geörienteerde rechtsvormen te vergemakkelijken, te zorgen voor een efficiënter en transparanter bestuurskader voor staatsbedrijven door de normen inzake corporate governance en de toepassing ervan in topstaatsbedrijven te versterken.

De hervorming bestaat uit vier stappen. Ten eerste treedt een nieuwe wet ter verbetering van de corporate governance in staatsbedrijven in werking, waarbij de OESO-richtsnoeren ([5]) in aanmerking worden genomen, onder meer door de bevoegdheden van de raden van toezicht in staatsbedrijven vast te leggen. Ten tweede worden raden van toezicht met een meerderheid aan onafhankelijke leden benoemd in ten minste 15 topstaatsbedrijven. Ten derde zorgt Oekraïne voor de omvorming van ten minste 15 topstaatsbedrijven, hetzij tot naamloze vennootschappen, hetzij tot vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid. Ten vierde voorzien de autoriteiten in de indiening van het eerste jaarverslag in waaruit blijkt dat de beginselen van corporate governance naar behoren worden nageleefd.

De hervorming zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2027 voltooid zijn.

Hervorming 3. Boekhoudkundige scheiding tussen openbaredienstverplichtingen en activiteiten die geen betrekking hebben op openbaredienstverplichtingen in staatsbedrijven

Deze hervorming is erop gericht het gelijke speelveld met de particuliere sector te versterken, en te zorgen voor verdere convergentie met het EU-acquis via een boekhoudkundige scheiding tussen activiteiten die al dan niet betrekking hebben op openbaredienstverplichtingen.

De hervorming bestaat uit drie stappen. Ten eerste zal Oekraïne een routekaart opstellen en publiceren waarin de stappen worden uiteengezet die nodig zijn voor de verplichte structurele boekhoudkundige scheiding tussen activiteiten die al dan niet betrekking hebben op openbaredienstverplichtingen, voor alle staatsbedrijven die zich bezighouden met openbaredienstverplichtingen. Ten tweede, de inwerkingtreding van de wetgeving met het oog op afstemming met Richtlijn 2006/111 van de Europese Commissie, die ervoor zal zorgen dat een verplichte structurele boekhoudkundige scheiding tussen activiteiten die al dan niet betrekking hebben op openbaredienstverplichtingen, wordt gedefinieerd en uitgevoerd. Ten derde zal Oekraïne een onafhankelijk auditverslag publiceren over topstaatsbedrijven die activiteiten inzake openbaredienstverplichting uitvoeren, waarbij onder meer de uitvoering van de boekhoudkundige scheiding en de marktconformiteit inzake kruissubsidiëring wordt beoordeeld.

De hervorming zal naar verwachting in het derde kwartaal van 2027 voltooid zijn.

([5]) OESO (2015), OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises, OESO, Parijs, https://www.oecd.org/daf/ca/guidelines-corporate-governance-soes.htm.

Hervorming 4. Verbeterd kader voor toezicht op staatssteun

Het doel van deze hervorming is de opschorting van de toepassing van staatssteuncontrole op te heffen en het kader voor staatssteuncontrole af te stemmen op dat van de EU, wat tot meer transparantie bij de overheidsfinanciering van staatsbedrijven zou leiden.

De hervorming bestaat uit één stap. Ze omvat de actualisering van de wetgeving inzake staatssteun, onder meer met betrekking tot diensten van algemeen economisch belang, in combinatie met de volledige opheffing van de opschorting van de toepassing van staatssteuncontrole door het antimonopoliecomité van Oekraïne.

De hervorming zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2025 voltooid zijn.

2. **Lijst van stappen en tijdschema voor uitvoering**

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
6.1	Hervorming 1. Vaststelling van een beleid inzake staatseigendom	Vaststelling van het beleid inzake staatseigendom en van de triage van staatsbedrijven	Q4	2024	Aanneming en publicatie van de resolutie van het kabinet van ministers van Oekraïne inzake de goedkeuring van het algemene beleid inzake staatseigendom en de “triage” van staatsbedrijven. Het beleid inzake staatseigendom is gericht op deze belangrijke gebieden: — inventarisering van de overheidsbeleidsdoelstellingen die staatsbedrijven moeten verwezenlijken; — beschrijving van de rol van de overheid in het bestuur van staatsbedrijven, van de manier waarop de overheid haar eigendomsbeleid zal uitvoeren, en van de respectieve rollen en verantwoordelijkheden van de overheidsinstanties die betrokken zijn bij de uitvoering ervan; — vaststelling van de algemene beweegredenen om staatsbedrijven in staatseigendom te houden, en regelmatige evaluaties van deze beweegredenen; — vooropstelling van overheidsbrede en langetermijnprioriteiten met betrekking tot eigendom van staatsbedrijven; — vaststelling van het dividendbeleid en het beloningsbeleid voor leden van de toezichthoudende raden en bestuurders. Het eigendomsbeleid laat toe om de OESO-hervormingen van de corporate governance in DSB-ondernemingen toe te passen teneinde het concurrentievermogen op de aardgasmarkten te verbeteren. De triage van staatsbedrijven levert de volgende resultaten op: — een lijst van strategische staatsbedrijven die staatseigendom blijven; — een lijst van staatsbedrijven die worden voorgedragen voor privatisering, waarop in een onderafdeling ook alle staatsbedrijven zijn opgenomen die tijdens de periode van de krijgswet tijdelijk worden uitgesloten van privatisering; — en een lijst van staatsbedrijven die zullen worden geliquideerd.
6.2	Hervorming 2. Verbeterd bestuur en beheer van staatsbedrijven	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake corporate governance van staatsbedrijven	Q2	2024	Inwerkingtreding van de nieuwe wet inzake corporate governance van staatsbedrijven met inachtneming van de OESO-richtsnoeren voor corporate governance. De wet is gericht op deze belangrijke gebieden: — vaststelling van de bevoegdheden van de raden van toezicht van staatsbedrijven om CEO’s te benoemen en te ontslaan; — vaststelling van de bevoegdheden van de raden van toezicht van staatsbedrijven om de strategische, investerings- en financiële planningsdocumenten van staatsbedrijven goed te keuren; — opstelling van een jaarlijkse evaluatieprocedure voor de raden van toezicht van staatsbedrijven.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
6.3	Hervorming 2. Verbeterd bestuur en beheer van staatsbedrijven	Benoeming van toezichthoudende organen van staatsbedrijven met een meerderheid aan onafhankelijke leden	Q2	2026	De raden van toezicht met een meerderheid aan onafhankelijke leden worden aangesteld voor ten minste 15 staatsbedrijven uit de lijst van topstaatsbedrijven die bij protocollair besluit van het kabinet van ministers is goedgekeurd. De aanstelling van de leden van de raad van toezicht vindt plaats via een concurrerende selectieprocedure, op basis van procedures die zijn overeengekomen en van kracht zijn op het moment van aanvang van de selectie.
6.4	Hervorming 2. Verbeterd bestuur en beheer van staatsbedrijven	Verzelfstandiging van belangrijke staatsbedrijven	Q3	2026	Ten minste 15 staatsbedrijven uit de lijst van topstaatsbedrijven die bij protocollair besluit van het kabinet van ministers is goedgekeurd, worden verzelfstandigd, hetzij tot een naamloze vennootschap, hetzij tot een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid.
6.5	Hervorming 2. Verbeterd bestuur en beheer van staatsbedrijven	Indiening van een verslag waaruit blijkt dat de beginselen inzake corporate governance nauwgezet worden gevolgd	Q4	2027	Het eerste jaarverslag met de financiële en operationele resultaten waaruit blijkt dat de beginselen inzake corporate governance nauwgezet zijn opgevolgd, wordt aan de Europese Commissie bezorgd. In het verslag wordt ook de onafhankelijkheid van de besluitvorming van de raden van toezicht beoordeeld, met name in ten minste 15 staatsondernemingen van de lijst van belangrijkste staatsondernemingen, met inbegrip van de vraag of voor besluiten over strategische aangelegenheden en benoemingen van leidinggevenden de facto toestemming van de regering vereist is. Voorafgaand aan de audit worden de volgende kernbeginselen inzake corporate governance ingevoerd en toegepast: — de rollen van het kabinet van ministers, het ministerie van Financiën en het ministerie van Economie worden duidelijk vastgelegd, en het parlementair toezicht wordt opgelegd; — het mandaat en het werkterrein van de geconsolideerde beheersinstanties van staatsbedrijven worden duidelijk en in overeenstemming met het beleid inzake staatseigendom vastgelegd; — overwegingen in verband met het beheer van de overheidsfinanciën worden opgenomen in de handvesten van topstaatsbedrijven (en indien nodig in die van de geconsolideerde beheersinstanties van staatsbedrijven); — de handvesten van topstaatsbedrijven worden, indien nodig, aangepast aan de beginselen van de hervorming van de corporate governance, onder meer om de onafhankelijkheid van de raden van toezicht bij de besluitvorming te waarborgen.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
6.6	Hervorming 3. Boekhoudkundige scheiding tussen openbaredienst-verplichtingen en activiteiten die geen betrekking hebben op openbaredienst-verplichtingen in staatsbedrijven	Vaststelling van een routekaart voor de scheiding van openbaredienst-verplichtingen en activiteiten die geen betrekking hebben op openbarediens-tverplichtingen	Q1	2025	Vaststelling en publicatie van de routekaart waarin de stappen worden vastgelegd voor de verplichte structurele scheiding tussen activiteiten die al dan niet betrekking hebben op openbaredienstverplichtingen, voor alle staatsbedrijven die zich bezighouden met openbaredienstverplichtingen. De routekaart is gebaseerd op het geïdentificeerde huidige niveau waarop de vereiste boekhoudkundige benaderingen worden toegepast, en bevat operationele stappen inzake boekhoudkundige scheiding voor ondernemingen in verschillende fasen van uitvoering van de verplichte wijzigingen. In de routekaart wordt beschreven hoe de boekhoudkundige scheiding tussen activiteiten die al dan niet betrekking hebben op openbaredienstverplichtingen, zal worden doorgevoerd in alle topstaatsbedrijven, goedgekeurd bij protocollair besluit van het kabinet van ministers.
6.7	Hervorming 3. Boekhoudkundige scheiding tussen openbaredienst-verplichtingen en activiteiten die geen betrekking hebben op openbaredienst-verplichtingen in staatsbedrijven	Inwerkingtreding van de wetgeving voor de scheiding van openbaredienstver-plichtingen en activiteiten die geen betrekking hebben op openbaredienst-verplichtingen	Q4	2025	Inwerkingtreding van de wetgeving die is vastgesteld in de routekaart die in stap 6.6 is vastgesteld om in overeenstemming te zijn met Richtlijn 2006/111 van de Europese Commissie, die ervoor zal zorgen dat een verplichte structurele boekhoudkundige scheiding tussen activiteiten die al dan niet betrekking hebben op openbaredienstverplichtingen, wordt vastgesteld en doorgevoerd in alle topstaatsbedrijven, goedgekeurd bij protocollair besluit van het kabinet van ministers, die zich bezighouden met openbaredienstverplichtingen.
6.8	Hervorming 3. Boekhoudkundige scheiding tussen openbaredienst-verplichtingen en activiteiten die geen betrekking hebben op openbaredienst-verplichtingen in staatsbedrijven	Indiening van een auditverslag ter bevestiging van de scheiding van openbaredienst-verplichtingen en activiteiten die geen betrekking hebben op openbaredienst-verplichtingen	Q3	2027	Indiening van een onafhankelijk auditverslag opgesteld door een auditbureau dat deel uitmaakt van het internationaal auditnetwerk en, in overeenstemming met de nationale wetgeving, het recht heeft om een verplichte audit van de jaarrekeningen van ondernemingen van algemeen belang uit te voeren. Een dergelijk verslag bevat een gedetailleerde beoordeling van de volgende gebieden voor de belangrijkste staatsondernemingen die zijn goedgekeurd bij protocollair besluit van het kabinet van ministers, die zich bezighouden met openbaredienstverplichtingen: — toepassing van de boekhoudkundige scheiding; — marktconformiteit inzake kruissubsidiëring; — vaststelling van de openbaredienstverplichtingen voor elk staatsbedrijf; — kosten, financiële stromen en verplichtingen die voortvloeien uit de openbaredienstverplichtingen.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
6.9	Hervorming 4. Verbeterd kader voor toezicht op staatssteun	Inwerkingtreding van de geactualiseerde wetgeving inzake staatssteun en de opschorting van de toepassing van het toezicht op de staatssteun volledig ongedaan maken	Q4	2025	Inwerkingtreding van de geactualiseerde wetgeving inzake staatssteun, met inbegrip van bepalingen met betrekking tot diensten van algemeen economisch belang, samen met de volledige opheffing van de opschorting van de toepassing van het staatssteuntoezicht door het antimonopoliecomité van Oekraïne, met uitzondering van de herkapitalisatie door de staat van systeemrelevante banken met een geheimhoudingsplicht voor de financiering van de defensie-industrie voor de duur van de krijgswet. De wet zal ook voorzien in specifieke passende steunregelingen voor kmo's in het kader van de staat van beleg.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj

C.7. **MENSELIJK KAPITAAL**

1. **Beschrijving van hervormingen en investeringen**

Het doel van dit hoofdstuk is hervormingen voor te stellen die noodzakelijk worden geacht om de achteruitgang van het menselijk kapitaal die de laatste jaren plaatsvindt, een halt toe te roepen, en tegelijkertijd een basis te creëren voor een proces voor duurzaam herstel, wederopbouw en modernisering.

Hervorming 1. Verbeterd beroepsonderwijs

Het doel van deze hervorming is ervoor te zorgen dat het onderwijs beantwoordt aan de behoeften van de arbeidsmarkt en het herstel van het land, door uitbreiding van de institutionele capaciteit van onderwijsinstellingen om formeel en niet-formeel beroepsonderwijs aan te bieden, en door regulering van de betrekkingen tussen instellingen voor beroepsonderwijs, nationale/lokale en internationale belanghebbenden met het oog op de duurzame ontwikkeling van menselijk kapitaal in Oekraïne.

De hervorming bestaat uit één stap. Deze omvat de inwerkingtreding van de wetgeving inzake beroepsonderwijs.

De hervorming zal naar verwachting in het tweede kwartaal van 2025 voltooid zijn.

Hervorming 2. Verbeterd voorschools onderwijs

Deze hervorming is erop gericht toegang te bieden tot kwaliteitsvol voorschools onderwijs om de participatie van vrouwen met jonge kinderen op de arbeidsmarkt te vergroten.

De hervorming bestaat uit één stap. Deze omvat de inwerkingtreding van de wetgeving inzake voorschools onderwijs.

De hervorming zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2025 voltooid zijn.

Hervorming 3. Een verbeterd systeem voor rehabilitatie van personen met een handicap

Deze hervorming beoogt het rehabilitatiesysteem te verbeteren en een bredere beoordeling van de behoeften van mensen mogelijk te maken met behulp van een nieuw elektronisch systeem.

De hervorming bestaat uit één stap. Deze omvat de inwerkingtreding van wetgeving voor afstemming op internationale normen om het menselijke functioneren te meten, en de invoering van een elektronisch systeem met informatie over de behoeften van de persoon waarbij automatisch diensten worden aangeboden die zijn afgestemd op de geïdentificeerde behoeften.

De hervorming zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2026 voltooid zijn.

Hervorming 4. Overgang van militaire dienst naar het leven als burger

Deze hervorming heeft als doel de overgang van militaire dienst naar het burgerleven, waaronder actieve deelname aan het sociale en economische leven, vlotter te laten verlopen.

De hervorming bestaat uit één stap, namelijk de inwerkingtreding van de wetgevingsmaatregelen die nodig zijn om het systeem voor deze overgang en de bijbehorende diensten uit te voeren.

De hervorming zal naar verwachting in het derde kwartaal van 2026 voltooid zijn.

Hervorming 5. Verbeterde sociale infrastructuur en de-institutionalisering

Deze hervorming is erop gericht het welzijn van kinderen, personen met een handicap en ouderen in het openbare zorgstelsel te verbeteren.

De hervorming bestaat uit één stap. Ze omvat de goedkeuring van twee strategieën voor het hervormen van psychoneurologische en andere residentiële instellingen en het de-institutionaliseren van de zorg voor kinderen, personen met een handicap en ouderen.

De hervorming zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2024 voltooid zijn.

Hervorming 6. Verbeterde werking van de arbeidsmarkt;

Het doel van deze hervorming is bij te dragen tot een betere werking van de arbeidsmarkt.

De hervorming bestaat uit twee stappen. Ten eerste wordt een strategie vastgesteld om tegen 2040 de demografische situatie in Oekraïne te verbeteren, met inbegrip van het terugdringen van vroegtijdige sterfte en het ombuigen van negatieve migratietrends. Ten tweede wordt een werkgelegenheidsstrategie vastgesteld waarin maatregelen worden voorgesteld om de omstandigheden op de Oekraïense arbeidsmarkt te moderniseren, zoals eenvoudigere toegang tot de arbeidsmarkt, evenals een hervorming van de overheidsdienst voor arbeidsbemiddeling.

De hervorming zal naar verwachting in het tweede kwartaal van 2026 voltooid zijn.

Hervorming 7. Waarborging van de toegang tot huisvesting voor mensen in nood

Deze hervorming is erop gericht een kader te ontwikkelen voor een systeem voor sociale huisvesting.

De hervorming bestaat uit twee stappen. Ten eerste treedt wetgeving in werking waarin de kernprioriteiten voor het Oekraïense huisvestingsbeleid worden vastgelegd, zoals de behoefte aan transparantie, toegankelijkheid voor de meest kwetsbare groepen of het opzetten van steunregelingen. Ten tweede treedt wetgeving in werking voor de oprichting van een fonds voor sociale huisvesting.

De hervorming zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2026 voltooid zijn.

Hervorming 8. Verbeterde sociale zekerheid

Het doel van deze hervorming is het aanbod aan openbare sociale diensten te verbeteren door mechanismen in te voeren waarbij bepaalde sociale diensten bij geregistreerde dienstverleners kunnen worden afgenomen.

De hervorming bestaat uit één stap. Deze omvat de aanneming van een resolutie waarbij het aanbestedingssysteem voor sociale diensten wordt hervormd, het financieringsmodel naar een resultaatgericht aankoopmodel voor sociale diensten wordt gewijzigd en in stimulansen voor de verlening van sociale diensten wordt voorzien die doorgaans niet door de gemeenschap worden gefinancierd.

De hervorming zal naar verwachting in het tweede kwartaal van 2025 voltooid zijn.

Hervorming 9. Verbeterde culturele ontwikkeling

Het doel van deze hervorming is het culturele erfgoed van Oekraïne te promoten.

De hervorming bestaat uit één stap. Deze omvat de goedkeuring van een strategie waarbij prioritaire doelen worden vooropgesteld, zoals het verbeteren van de kwaliteit en toegankelijkheid van het culturele aanbod in Oekraïne, alsook capaciteitsversterking van de Oekraïense culturele instellingen.

De hervorming zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2025 voltooid zijn.

Investering 1. Investeringen in onderwijs

Het doel van deze investering is de toegang tot veilig en kwaliteitsvol openbaar onderwijs te verbeteren.

De investering bestaat uit twee stappen. Ten eerste worden in de begroting middelen ten belope van ten minste 300 miljoen EUR in lopende prijzen (tegenwaarde in Oekraïense hryvnia (UAH)) opgenomen om de toegang tot veilig en kwaliteitsvol onderwijs voor 2024 en 2025 te verbeteren. Ten tweede worden in de begroting middelen ten belope van ten minste 650 miljoen EUR (tegenwaarde in Oekraïense hryvnia (UAH)) opgenomen om de toegang tot veilig en kwaliteitsvol onderwijs voor 2024, 2025, 2026 en 2027 te verbeteren.

De investering zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2027 voltooid zijn.

Investering 2. Investeringen in gezondheidszorg

Het doel van deze investering is het openbare gezondheidszorgstelsel in Oekraïne te verbeteren.

De investering bestaat uit twee stappen. Ten eerste worden in de begroting middelen ten belope van ten minste 200 miljoen EUR in lopende prijzen (tegenwaarde in Oekraïense hryvnia (UAH)) opgenomen om voor 2024 en 2025 de gezondheidszorginfrastructuur en -voorzieningen te versterken, gezondheidsdiensten te digitaliseren, en materiaal voor medische analyses, chirurgische ingrepen en patiëntenzorg te verstrekken. Ten tweede worden in de begroting middelen ten belope van ten minste 400 miljoen EUR (tegenwaarde in Oekraïense hryvnia (UAH)) opgenomen om voor 2024, 2025, 2026 en 2027 de gezondheidszorginfrastructuur en -voorzieningen te versterken, gezondheidsdiensten te digitaliseren, en materiaal voor medische analyses, chirurgische ingrepen en patiëntenzorg te verstrekken.

De investering zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2027 voltooid zijn.

Investering 3. Investeringen in de sociale infrastructuur

Het doel van deze investering is de sociale infrastructuur in Oekraïne te versterken.

De investering bestaat uit één stap. Deze omvat de begroting van ten minste 350 miljoen EUR in lopende prijzen (in UAH-equivalent) voor het herstel en de bouw (nieuwe aanleg, wederopbouw, renovatie, restauratie) van beschadigde/vernielde sociale infrastructuur.

De investering zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2027 voltooid zijn.

Investering 4. Investeringen in compensatie voor beschadigde of vernielde woningen

Het doel van deze investering is de toegang tot betaalbare huisvesting te verbeteren en de kwaliteit en toegankelijkheid van huisvesting te verbeteren.

De investering bestaat uit één stap. Deze omvat de begroting van ten minste 600 miljoen EUR in lopende prijzen (in UAH-equivalent) voor vergoedingen uitbetaald aan mensen wiens woning beschadigd raakte of vernield werd als gevolg van de Russische aanvalsoorlog.

De investering zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2027 voltooid zijn.

Investering 5. Investeringen om te voorzien in huisvesting voor kwetsbare bevolkingsgroepen

Het doel van deze investering is de toegang tot betaalbare huisvesting te verbeteren en de kwaliteit en toegankelijkheid van huisvesting te verbeteren, met bijzondere aandacht voor veteranen, personen met een handicap, hun gezinsleden, en intern ontheemden.

De investering bestaat uit twee stappen. Ten eerste omvat deze de begroting van ten minste 200 miljoen EUR in lopende prijzen (in UAH-equivalent) om voor 2024 en 2025 te voorzien in huisvesting voor personen met een handicap van de categorieën I-II. Ten tweede omvat deze de begroting van ten minste 450 miljoen EUR (in UAH-equivalent) om voor 2024, 2025, 2026 en 2027 te voorzien in huisvesting voor personen met een handicap van de categorieën I-II.

De investering zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2027 voltooid zijn.

2. **Lijst van stappen en tijdschema voor uitvoering**

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
7.1	Hervorming 1. Verbeterd beroepsonderwijs	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake beroepsonderwijs	Q2	2025	Inwerkingtreding van de Oekraïense wet inzake beroepsonderwijs. De wet is gericht op deze belangrijke gebieden: — er worden eerlijke regels vastgesteld voor de werking van onderwijsinstellingen op de markt voor beroepsonderwijs; — de institutionele capaciteit van onderwijsinstellingen om formeel en niet-formeel beroepsonderwijs aan te bieden, wordt uitgebreid; — de betrekkingen tussen instellingen voor beroepsonderwijs, nationale/lokale en internationale belanghebbenden voor de duurzame ontwikkeling van menselijk kapitaal in Oekraïne worden duidelijk vastgesteld.
7.2	Hervorming 2. Verbeterd voorschools onderwijs	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake voorschools onderwijs	Q1	2025	Inwerkingtreding van de Oekraïense wet inzake voorschools onderwijs in overeenstemming met de Aanbeveling van de Raad van 22 mei 2019 betreffende stelsels voor kwaliteitsvolle voor- en vroegschoolse educatie. De wet is gericht op deze belangrijke gebieden: — waarborgen voor de toegang tot voorschools onderwijs voor jonge kinderen en kinderen van voorschoolse leeftijd; — er worden eerlijke regels vastgesteld voor de werking van onderwijsinstellingen op de markt voor voorschools onderwijs; — menswaardige arbeidsomstandigheden voor werknemers in het voorschoolse onderwijs; — er worden regels vastgelegd voor het functioneren van een flexibel en doeltreffend netwerk van aanbieders van voorschools onderwijs.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
7.3	Hervorming 3. Een verbeterd systeem voor rehabilitatie van personen met een handicap	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake rehabilitatie van personen met een handicap	Q4	2026	Inwerkingtreding van de Oekraïense wet inzake wijzigingen van de Oekraïense wet inzake de rehabilitatie van personen met een handicap in Oekraïne. De wet is gericht op deze belangrijke gebieden: — toepassing van de Internationale Classificatie van het menselijk functioneren; — invoering van een elektronisch systeem met informatie over de behoeften van de persoon waarbij automatisch diensten worden aangeboden die zijn afgestemd op de geïdentificeerde (sociale, medische en andere) behoeften.
7.4	Hervorming 4. Overgang van militaire dienst naar het leven als burger	Inwerkingtreding van de wetgeving voor de uitvoering van een transitie van militaire dienst naar het burgerleven	Q3	2026	Inwerkingtreding van de Oekraïense wet betreffende het veteranenbeleid, met inbegrip van de invoering van een systeem van overgang van militaire dienst naar burgerleven. De wet zal met name gericht zijn op: — rehabilitatie en medische zorg, met inbegrip van psychologische bijstand; — programma's voor opleiding, bijscholing en professionele ontwikkeling; — de noodzakelijke voorwaarden voor de tewerkstelling van veteranen als een afzonderlijke categorie; — maatregelen om ondernemingen van veteranen te ondersteunen.
7.5	Hervorming 5. Verbeterde sociale infrastructuur en de-institutionalisering	Vaststelling van de strategie voor het hervormen van de psychoneurologische en andere residentiële instellingen en het de-institutionaliseren van de zorgen voor personen met een handicap en ouderen, en van de strategie voor het waarborgen van het recht van ieder kind in Oekraïne om op te groeien in een gezinsomgeving voor 2024-2028	Q4	2024	Vaststelling van de beschikking van het kabinet van ministers inzake de goedkeuring van de strategie voor het hervormen van de psychoneurologische en andere residentiële instellingen en het de-institutionaliseren van de zorg voor personen met een handicap en ouderen, en van de beschikking van het kabinet van ministers inzake de goedkeuring van de strategie voor het waarborgen van het recht van ieder kind in Oekraïne om op te groeien in een gezinsomgeving voor 2024-2028. De strategieën zijn gericht op deze belangrijke gebieden: — de ontwikkeling van sociale diensten om gezinnen met kinderen, personen met een handicap en ouderen te ondersteunen om zelfstandig te leven in de gemeenschap en institutionalisering te voorkomen; — de ontwikkeling van diensten inzake beschermd wonen voor personen met een handicap en ouderen die behoefte hebben aan bijkomende steun; — voorzien in gezinsgerichte opvoedingsvormen (bv. pleegzorg, voogdijschap en adoptie) voor kinderen zonder ouderlijke zorg.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
7.6	Hervorming 6. Verbeterde werking van de arbeidsmarkt;	Vaststelling van de strategie voor demografische ontwikkeling voor de periode tot 2040	Q3	2024	Vaststelling van de beschikking van het kabinet van ministers van Oekraïne voor de goedkeuring van de demografische strategie van Oekraïne voor de periode tot 2040. De strategie is gericht op deze belangrijke gebieden: — verbeteren van de situatie op het gebied van vruchtbaarheid; — terugdringen van de vroegtijdige sterfte, met name bij mannen in de werkende leeftijd; — overwinnen van negatieve migratietrends, via de terugkeer van gedwongen migranten, aantrekken van vertegenwoordigers van de diaspora in het buitenland naar Oekraïne, enz.; — bevorderen van de actieve levensduur; — creëren van de randvoorwaarden op het gebied van infrastructuur en veiligheid om de demografische situatie te verbeteren.
7.7	Hervorming 6. Verbeterde werking van de arbeidsmarkt;	Vaststelling van de strategie voor arbeidsparticipatie van de bevolking	Q2	2026	Vaststelling van de beschikking van het kabinet van ministers van Oekraïne voor de goedkeuring van de strategie voor arbeidsparticipatie van de bevolking De strategie is gericht op deze belangrijke gebieden: — scheppen van gunstige voorwaarden voor werkgelegenheid, onder meer via ondernemerschap, en met bijzondere aandacht voor vrouwen; — eenvoudigere toegang tot de arbeidsmarkt; — bijscholing en omscholing; — hervorming van de dienst voor arbeidsbemiddeling; — hervorming van de arbeidsmarktvoorspellingen; — stimulansen om buitenlands talent aan te trekken naar de Oekraïense arbeidsmarkt voor buitenlandse ondernemers, hooggeschoold en werkend personeel, en studenten.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
7.8	Hervorming 7. Waarborging van de toegang tot huisvesting voor mensen in nood	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake de basisbeginselen van het huisvestingsbeleid	Q4	2025	Inwerkingtreding van de Oekraïense wet inzake de basisbeginselen van het huisvestingsbeleid. De wet is gericht op deze belangrijke gebieden: — toegang tot huisvesting voor de meest kwetsbare categorieën van burgers moet het kernbeginsel zijn bij het aanbieden van huisvesting; — ontwikkeling van uiteenlopende steunmechanismen voor burgers met verschillende financiële draagkracht en vaststelling van criteria voor de toegang daartoe; — regulering van de rechtsgrondslag voor de invoering van huur van sociale woningen en de huur van sociale woningen met het recht op aankoop; — ontwikkeling van een transparant systeem voor het registreren van de huisvestingsbehoeften van burgers om te zorgen voor snelle opvolging op lokaal niveau; — ontwikkeling van een transparant kader voor monitoring door het publiek, het maatschappelijk middenveld en de internationale gemeenschap.
7.9	Hervorming 7. Waarborging van de toegang tot huisvesting voor mensen in nood	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake het Fonds voor sociale huisvesting	Q4	2026	Inwerkingtreding van de Oekraïense wet inzake wijzigingen van de Oekraïense wet inzake een sociaal huisvestingsfonds (of de nieuwe versie van deze wet). De wet is gericht op deze belangrijke gebieden: — vaststelling van een institutioneel kader om te zorgen voor een toereikend aanbod aan projecten voor sociale huisvesting; — opzetten van een transparant systeem voor het monitoren van de behoeften van burgers om te zorgen voor snelle opvolging op lokaal niveau; — vaststelling van een transparant kader voor monitoring door het publiek, het maatschappelijk middenveld en de internationale gemeenschap; — verbetering van de capaciteit van het institutioneel kader om te zorgen voor een toereikend aanbod aan projecten voor sociale huisvesting; — verbetering van de regels voor het opzetten en functioneren van sociale huisvesting, onder meer het waarborgen dat energie-efficiëntie-, veiligheids- en andere normen worden nageleefd.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
7.10	Hervorming 8. Verbeterde sociale zekerheid	Aanneming van de resolutie inzake aanbestedingen voor sociale diensten	Q2	2025	Aanneming van de resolutie van het kabinet van ministers van Oekraïne inzake de verwerving van sociale diensten voor rekening van de overheidsbegroting. De resolutie is budgettair neutraal en heeft geen gevolgen voor de houdbaarheid van de schuld van Oekraïne en richt zich op deze belangrijke gebieden: — overgang van financiële instellingen naar een resultaatgericht aankoopmodel voor sociale diensten; — invoering van een mechanisme voor de verwerving van bepaalde sociale diensten via geregistreerde openbare en particuliere sociale dienstverleners op basis van vastgestelde normen voor sociale diensten en criteria voor dienstverleners.
7.11	Hervorming 9. Verbeterde culturele ontwikkeling	Vaststelling van de strategie voor de ontwikkeling van de Oekraïense cultuur	Q1	2025	Vaststelling van een beschikking van het kabinet van ministers voor de goedkeuring van de strategie inzake de ontwikkeling van de Oekraïense cultuur. De strategie is gericht op deze belangrijke gebieden: — instandhouding, bescherming en bevordering van cultureel erfgoed en eigendommen van het Oekraïense volk als integraal onderdeel van de gemeenschappelijke Europese culturele ruimte, evenals instandhouding van nationale herdenkingen; — verlening van hoogwaardige en toegankelijke culturele diensten en kansen voor de creatieve zelfontplooiing van mensen; — capaciteitsopbouw van Oekraïense culturele instellingen om de toegankelijkheid te vergroten, beste praktijken inzake culturele participatie uit te wisselen en internationale culturele betrekkingen te versterken; — ondersteuning van de sector van culturele industrieën als motor van sociale innovatie en werkgelegenheid, en versterking van de institutionele capaciteiten van de creatieve industrieën.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
7.12	Investering 1. Investeringen in onderwijs	Investeringen van ten minste 300 miljoen EUR in onderwijs	Q2	2026	Tussentijds verslag van de regering (of verslag van het ministerie van Financiën) waaruit blijkt dat de overheid in de overheidsbegrotingen voor 2024 en 2025 ten minste 300 miljoen EUR (in UAH-equivalent) heeft begroot, ten laste van het regionale en lokale niveau (in het kader van stap 9.7), om de toegang tot veilig en kwaliteitsvol onderwijs te verbeteren, met inbegrip van voorschools onderwijs, in overeenstemming met de nieuwe wetgeving inzake voorschools onderwijs, onder meer voor wat volgt: — opvangvoorzieningen en veilige omstandigheden in onderwijsinstellingen; — schoolbussen; — moderne onderwijsmethoden, onder meer via digitalisering; — materiaal en uitrusting voor onderwijsinstellingen; — kwaliteitsvoeding; — oprichting van workshops en laboratoria in onderwijsinstellingen; — verbetering van de energie-efficiëntie van onderwijsgebouwen.
7.13	Investering 1. Investeringen in onderwijs	Investeringen van ten minste 650 miljoen EUR in onderwijs	Q4	2027	Eindverslag van de regering (of verslag van het ministerie van Financiën) waaruit blijkt dat de overheid in de overheidsbegrotingen voor 2024, 2025, 2026 en 2027 ten minste 650 miljoen EUR (in UAH-equivalent) heeft begroot, met name ten laste van het regionale en lokale niveau (in het kader van stap 9.8), om de toegang tot veilig en kwaliteitsvol onderwijs te verbeteren, met inbegrip van voorschools onderwijs, in overeenstemming met de nieuwe wetgeving inzake voorschools onderwijs, onder meer voor wat volgt: — opvangvoorzieningen en veilige omstandigheden in onderwijsinstellingen; — schoolbussen; — moderne onderwijsmethoden, onder meer via digitalisering; — materiaal en uitrusting voor onderwijsinstellingen; — kwaliteitsvoeding; — oprichting van workshops en laboratoria in onderwijsinstellingen; — verbetering van de energie-efficiëntie van onderwijsgebouwen.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
7.14	Investering 2. Investeringen in gezondheidszorg	Investeringen van ten minste 200 miljoen EUR in gezondheidszorg	Q2	2026	Tussentijds verslag van de regering (of verslag van het ministerie van Financiën) waaruit blijkt dat de overheid in de overheidsbegrotingen voor 2024 en 2025 ten minste 200 miljoen EUR (in UAH-equivalent) heeft begroot, waarvan een deel zal worden begroot ten laste van het regionale niveau (in het kader van stap 9.7), om de gezondheidszorg te versterken, onder meer voor wat volgt: — laboratoriumuitrusting voor microbiologische, chemische en fysische analyses; — opvangvoorzieningen en veiligheidsmaatregelen voor gezondheidszorgvoorzieningen; — ziekenhuisapparatuur voor medische analyses, chirurgische ingrepen en patiëntenzorg; — gezondheidszorginfrastructuur en -voorzieningen; — IT-systemen om de efficiëntie en doeltreffendheid van de gezondheidsdiensten te verbeteren.
7.15	Investering 2. Investeringen in gezondheidszorg	Investeringen van ten minste 400 miljoen EUR in gezondheidszorg	Q4	2027	Eindverslag van de regering (of verslag van het ministerie van Financiën) waaruit blijkt dat de overheid in de overheidsbegrotingen voor 2024, 2025, 2026 en 2027 ten minste 400 miljoen EUR (in UAH-equivalent) heeft begroot, waarvan een deel zal worden begroot ten laste van het regionale niveau (in het kader van stap 9.8), om de gezondheidszorg te versterken, onder meer voor wat volgt: — laboratoriumuitrusting voor microbiologische, chemische en fysische analyses; — opvangvoorzieningen en veiligheidsmaatregelen voor gezondheidszorgvoorzieningen; — ziekenhuisapparatuur voor medische analyses, chirurgische ingrepen en patiëntenzorg; — gezondheidszorginfrastructuur en -voorzieningen; — IT-systemen om de efficiëntie en doeltreffendheid van de gezondheidsdiensten te verbeteren.
7.16	Investering 3. Investeringen in de sociale infrastructuur	Investeringen van ten minste 350 miljoen EUR in de sociale infrastructuur	Q4	2027	Eindverslag van de regering (of verslag van het ministerie van Financiën) waaruit blijkt dat de overheid in de overheidsbegrotingen voor 2026 en 2027 ten minste 350 miljoen EUR (in UAH-equivalent) heeft begroot voor het herstel, de bouw (nieuwe aanleg, wederopbouw, renovatie, restauratie) van beschadigde/vernielde sociale infrastructuur, waarvan een deel zal worden begroot ten laste van het regionale niveau (in het kader van stap 9.8), om de sociale, economische en milieugevolgen van de gewapende aanval van de Russische Federatie tegen Oekraïne te verhelpen, met name op regionaal niveau.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
7.17	Investering 4. Investeringen in compensatie voor beschadigde of vernielde woningen	Investeringen van ten minste 600 miljoen EUR in financiële compensatie voor beschadigde woningen	Q4	2027	Eindverslag van de regering (of verslag van het ministerie van Financiën) waaruit blijkt dat de overheid in de overheidsbegrotingen voor 2026 en 2027 ten minste 600 miljoen EUR (in UAH-equivalent) heeft begroot voor vergoedingen uitbetaald aan mensen wiens woning beschadigd raakte of vernield werd als gevolg van vijandigheden, daden van terrorisme of sabotage veroorzaakt door de militaire agressie van de Russische Federatie, op basis van gecontroleerde gegevens uit het nationale register van beschadigde en vernielde eigendommen.
7.18	Investering 5. Investeringen om te voorzien in huisvesting voor kwetsbare bevolkingsgroepen	Investeringen van ten minste 200 miljoen EUR om te voorzien in huisvesting voor veteranen met een handicap van de categorieën I-II, gezinsleden van overleden veteranen en intern ontheemden	Q2	2026	Tussentijds verslag van de regering (of verslag van het ministerie van Financiën) waaruit blijkt dat de overheid in de overheidsbegrotingen voor 2024 en 2025 ten minste 200 miljoen EUR (in UAH-equivalent) heeft begroot om te voorzien in huisvesting voor: — personen met een handicap van de categorieën I-II die hebben gestreden voor de onafhankelijkheid, soevereiniteit en territoriale integriteit van Oekraïne; — gezinsleden van overleden strijders; — intern ontheemden die hebben gestreden voor de onafhankelijkheid, soevereiniteit en territoriale integriteit van Oekraïne en hun gezinsleden.
7.19	Investering 5. Investeringen om te voorzien in huisvesting voor kwetsbare bevolkingsgroepen	Investeringen van ten minste 450 miljoen EUR om te voorzien in huisvesting voor veteranen met een handicap van de categorieën I-II, gezinsleden van overleden veteranen en intern ontheemden	Q4	2027	Eindverslag van de regering (of verslag van het ministerie van Financiën) waaruit blijkt dat de overheid in de overheidsbegrotingen voor 2024, 2025, 2026 en 2027 ten minste 450 miljoen EUR (in UAH-equivalent) heeft begroot om te voorzien in huisvesting voor: — personen met een handicap van de categorieën I-II die hebben gestreden voor de onafhankelijkheid, soevereiniteit en territoriale integriteit van Oekraïne; — gezinsleden van overleden strijders; — intern ontheemden die hebben gestreden voor de onafhankelijkheid, soevereiniteit en territoriale integriteit van Oekraïne en hun gezinsleden.

C.8. **ONDERNEMINGSKLIMAAT**

1. **Beschrijving van hervormingen en investeringen**

Dit hoofdstuk is bedoeld om het ondernemingsklimaat in Oekraïne te verbeteren, aangezien de particuliere sector een belangrijke rol speelt in het duurzame herstel van het land. De hervormingen in dit hoofdstuk zijn erop gericht de kosten van ondernemen te verlagen, door onder meer de bureaucratische rompslomp te beperken, de digitalisering te versterken en de toegang tot financiering te vergemakkelijken.

Hervorming 1. Verbeterd regelgevingsklimaat

Deze hervorming heeft tot doel het regelgevingsklimaat te verbeteren door overlappende regelgeving af te schaffen en administratieve procedures te vereenvoudigen en te digitaliseren.

De hervorming bestaat uit twee stappen. In een eerste stap zal een actieplan voor de optimalisatie en digitalisering van de regulering van economische activiteiten in diverse sectoren worden vastgesteld. In een tweede stap zalwetgeving inzake deregulering en vereenvoudiging van de ondernemingsvoorwaarden in werking treden.

De hervorming zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2025 voltooid zijn.

Hervorming 2. Hervorming van het bureau voor economische zekerheid

Het doel van deze hervorming bestaat erin het bureau voor economische zekerheid opnieuw op te starten en nieuw leven in te blazen door te voorzien in een duidelijker mandaat en een open, transparant en concurrerend proces voor de selectie van directieleden en personeel.

De hervorming bestaat uit één stap. Deze behelst de inwerkingtreding van nieuwe wetgeving voor een open, transparant en concurrerend (op verdiensten gebaseerd) selectieproces voor directieleden en personeel, strengere eisen voor de selectiecommissie, een contractstelsel voor werknemers, een duidelijke afbakening van het toepassingsgebied en het mandaat, en een mechanisme voor de attestering van personeel.

De hervorming zal naar verwachting in het tweede kwartaal van 2024 voltooid zijn.

Hervorming 3. Toegang tot financiering en markten

Deze hervorming heeft tot doel de particuliere sector te helpen via verschillende instrumenten.

De hervorming bestaat uit twee stappen. In een eerste stap zal Oekraïne de strategie en het actieplan voor kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) goedkeuren, zodat zij kunnen worden toegepast om de toegang tot markten, financiering en andere middelen, alsook de toegang tot kennis te verbeteren voor kmo's. In een tweede stap zullen wijzigingen van de wetgeving inzake de vereenvoudiging van de toegang tot nutsnetwerken in werking treden.

De hervorming zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2026 voltooid zijn.

Hervorming 4. Verbeterde overheidsopdrachten

Het doel van deze hervorming bestaat erin het Oekraïense stelsel voor overheidsopdrachten te versterken door middel van een regelgevingskader dat in overeenstemming is met het EU-acquis.

De hervorming bestaat uit één stap. De hervorming omvat de aanpassing van de wetgeving inzake overheidsopdrachten aan het EU-acquis, waarbij de nadruk in de eerste plaats ligt op de richtlijnen inzake klassieke overheidsopdrachten en overheidsopdrachten voor nutsvoorzieningen, concessies en publiek-private partnerschappen, de toepassing van eisen voor energie-etikettering en ecologisch ontwerp als verplichte minimumcriteria bij overheidsopdrachten, en de verbetering van het e-aanbestedingssysteem.

De hervorming zal naar verwachting in het derde kwartaal van 2027 voltooid zijn.

Hervorming 5. Harmonisatie van wetgeving en normen met die van de EU

Het doel van deze hervorming bestaat erin de markttoezichtmaatregelen te hervatten en de vaststelling van EU-normen in Oekraïne te vergemakkelijken, met name op het gebied van industriële producten.

De hervorming bestaat uit twee stappen. In een eerste stap zal er wetgeving inzake de hervatting van markttoezichtmaatregelen en controles op non-foodproducten worden vastgesteld. In een tweede stap zullen geharmoniseerde normen voor drie groepen van industriële producten (machines, elektromagnetische compatibiliteit van apparatuur, elektrische laagspanningsapparatuur) worden omgezet in nationale normen.

De hervorming zal naar verwachting in het derde kwartaal van 2025 voltooid zijn.

Hervorming 6. Betalingsachterstand aanpakken

Deze hervorming moet ervoor zorgen dat betalingsachterstand de bedrijfsactiviteiten niet belemmert.

De hervorming bestaat uit één stap. Daarbij wordt de relevante wetgeving afgestemd op Richtlijn 2011/7/EU (de zogeheten richtlijn betalingsachterstand).

De hervorming zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2027 voltooid zijn.

Investering 1. Investeringen in financiële steun voor micro-, kleine en middelgrote ondernemingen

Deze investering moet ervoor zorgen dat ondernemers toegang hebben tot financiering.

De investering bestaat uit één stap. Voor de jaren 2024, 2025 en 2027 wordt ten minste 450 miljoen EUR in lopende prijzen (in UAH-equivalent) begroot om de toegang tot financiële steun te verbeteren voor micro-, kleine en middelgrote ondernemingen, kleine en middelgrote landbouwers, met name kleine tot middelgrote verwerkende ondernemingen, onder meer in de vorm van bedrijfskredieten en subsidies die zullen worden toegekend op basis van transparante criteria.

De investering zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2027 voltooid zijn.

2. **Lijst van stappen en tijdschema voor uitvoering**

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
8.1	Hervorming 1. Verbeterd regelgevingsklimaat	Vaststelling van het actieplan inzake deregulering	Q3	2024	Vaststelling van het besluit van het kabinet van ministers van Oekraïne ter goedkeuring van het actieplan inzake deregulering. Het actieplan is gericht op deze belangrijke gebieden: — verminderen en digitaliseren van de voorschriften inzake markttoegang; — omvormen van het punitieve en repressieve model van staatstoezicht (controle) naar een preventief (op risico's gericht) model; — verlagen van het aantal toezicht- en controlefuncties.
8.2	Hervorming 1. Verbeterd regelgevingsklimaat	Inwerkingtreding van de wetgeving overeenkomstig het actieplan voor deregulering in specifieke sectoren	Q4	2025	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake deregulering en vereenvoudiging van de ondernemingsvoorwaarden. De wetgeving is gericht op de volgende hoofdgebieden: — digitalisering van vergunnings- en licentieprocedures via de uitvoering van een experimenteel project inzake de invoering van het eengemaakte elektronische overheidssysteem voor vergunningsdocumenten; — verlaging van het aantal bedrijfsinspecties door een vrijwillige verzekering en vrijwillige audit in te voeren; — regeling van de kwestie van de rechtsopvolging voor vergunningsdocumenten en licenties bij veranderingen in de organisatie of rechtsvorm van een bedrijfseenheid.
8.3	Hervorming 2. Hervorming van het bureau voor economische zekerheid van Oekraïne	Inwerkingtreding van de wet tot herziening van de rechtsgrondslag voor het bureau voor economische zekerheid van Oekraïne	Q2	2024	Inwerkingtreding van de wet tot herziening van de rechtsgrondslag voor de werkzaamheden van het bureau voor economische zekerheid van Oekraïne. De nieuwe wetgeving is gericht op deze belangrijke gebieden: — ontwikkelen van een open, transparant en concurrerend proces voor de selectie van directieleden en personeel, en de selectie van het nieuwe hoofd op basis van een bij wet vastgestelde, op verdienste gebaseerde procedure; — verstrengen van de eisen voor de selectiecommissie; — invoeren van een contractstelsel voor werknemers; — vaststellen van een duidelijker toepassingsgebied en mandaat; — ontwikkelen van een mechanisme voor de attestering van personeel.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
8.4	Hervorming 3. Toegang tot financiering en markten	Vaststelling van de strategie voor kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) en van het actieplan voor de uitvoering ervan	Q2	2025	Aanneming van de resolutie van het kabinet van ministers van Oekraïne inzake de goedkeuring van het actieplan inzake deregulering zodat het kan worden uitgevoerd. De strategie is gericht op deze belangrijke gebieden: — markttoegang; — toegang tot financiering en andere middelen; — toegang tot kennis.
8.5	Hervorming 3. Toegang tot financiering en markten	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake het vereenvoudigen van de toevoeging van onroerende goederen aan externe technische netwerken, en het verbeteren van de regulering voor vervoer via pijpleidingen	Q1	2026	Inwerkingtreding van de wet op wijzigingen van wetgevingshandelingen inzake de vereenvoudiging van de aansluiting van onroerend goed op externe technische netwerken en de verbetering van de wettelijke regeling van het vervoer via pijpleidingen. De wet is gericht op deze belangrijke gebieden: — open toegang tot informatie over externe technische netwerken via openbare elektronische registers, indien de veiligheidssituatie dit toelaat, hetgeen zal worden bepaald in de relevante bepalingen van de wijzigingen van de wet, evenals een uniforme procedure voor de aansluiting op externe technische netwerken; — opname van informatie over externe technische netwerken in openbare elektronische registers inzake staatseigendom, indien de veiligheidssituatie dit toelaat, hetgeen zal worden bepaald in de relevante bepalingen van de wijziging van de wet; — opname van informatie over beschermingszones van externe technische netwerken in openbare elektronische registers inzake staatseigendom.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
8.6	Hervorming 4. Verbeterde overheidsopdrachten	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake het afstemmen van de wetgeving op het gebied van overheidsopdrachten op het EU-acquis	Q3	2027	Inwerkingtreding van de wetten van Oekraïne om de wetgeving op het gebied van overheidsopdrachten in overeenstemming te brengen met: — Richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten en tot intrekking van Richtlijn 2004/18/EG; — Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten en houdende intrekking van Richtlijn 2004/17/EG — Richtlijn 2014/23/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van concessieovereenkomsten; — Richtlijn 2009/81/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen door aanbestedende diensten van bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten op defensie- en veiligheidsgebied, en tot wijziging van Richtlijnen 2004/17/EG en 2004/18/EG; — Richtlijn 89/665/EEG van de Raad van 21 december 1989 houdende de coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de toepassing van de beroepsprocedures inzake het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen en voor de uitvoering van werken; — Richtlijn 92/13/EEG van de Raad van 25 februari 1992 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de toepassing van de communautaire voorschriften inzake de procedures voor het plaatsen van opdrachten door diensten die werkzaam zijn in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en telecommunicatie; — Richtlijn 2007/66/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2007 tot wijziging van de Richtlijnen 89/665/EEG en 92/13/EEG van de Raad met betrekking tot de verhoging van de doeltreffendheid van de beroepsprocedures inzake het plaatsen van overheidsopdrachten; — Richtlijn 2014/55/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 inzake elektronische facturering bij overheidsopdrachten. Deze wetten zijn gericht op deze belangrijke gebieden: — verdere afstemming van de nationale wetgeving op de richtlijnen inzake klassieke overheidsopdrachten en overheidsopdrachten voor nutsvoorzieningen, in het bijzonder wat betreft de materiële werkingssfeer van de wet inzake overheidsopdrachten en uitzonderingen daarop, en afbakening van de regelgeving inzake overheidsopdrachten die niet rechtstreeks verband houden met militaire behoeften van afnemers in de sectoren veiligheid en defensie; — verdere afstemming van de nationale wetgeving inzake concessies en PPP's op het EU-acquis; — toepassing van de vereisten voor energie-etikettering en ecologisch ontwerp als verplichte minimumcriteria bij overheidsopdrachten; — verbetering van het e-aanbestedingssysteem, met inbegrip van de ontwikkeling van e-opdrachten in het Prozorro-systeem en operationele interoperabiliteit met het DREAM-systeem en andere IT-systemen van de staat, waar van toepassing.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
8.7	Hervorming 5. Harmonisatie van wetgeving en normen met die van de EU	Aanneming van de resolutie voor de hervatting van de maatregelen inzake markttoezicht en de controle van non-food producten, met inbegrip van productveiligheidsinspecties	Q4	2024	Aanneming van de resolutie van het kabinet van ministers van Oekraïne inzake wijzigingen van resolutie nr. 303 van 13 maart 2022 inzake de beëindiging van de uitvoering van staatscontroles en markttoezicht door de staat onder de staat van beleg met betrekking tot de uitsluiting van markttoezicht door de staat van het toepassingsgebied daarvan en tot intrekking van resolutie nr. 550 van 3 mei 2022 inzake de beëindiging van de uitvoering van staatscontroles op non-foodproducten onder de staat van beleg.
8.8	Hervorming 5. Harmonisatie van wetgeving en normen met die van de EU	Vaststelling van geharmoniseerde normen voor de drie groepen van industriële producten	Q3	2025	Geharmoniseerde normen voor drie groepen van industriële producten (machines, elektromagnetische compatibiliteit van apparatuur, elektrische laagspanningsapparatuur) worden omgezet in nationale normen.
8.9	Hervorming 6. Betalingsachterstand aanpakken	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake de bestrijding van betalingsachterstand	Q4	2027	Inwerkingtreding van de wijzigingen van de wetgeving ter afstemming op de beginselen van Richtlijn 2011/7/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 betreffende bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties (herschikking)
8.10	Investering 1. Investeringen in financiële steun voor micro-, kleine en middelgrote ondernemingen	Investering van ten minste 450 miljoen EUR in financiële steun aan micro-, kleine en middelgrote ondernemingen, en kleine en middelgrote verwerkende ondernemingen	Q4	2027	Verslag van de regering (of van het ministerie van Financiën) waaruit blijkt dat de overheid in de overheidsbegrotingen voor 2024, 2025, 2026 en 2027 ten minste 450 miljoen EUR (in UAH-equivalent) heeft begroot voor financiële steun aan micro-, kleine en middelgrote ondernemingen, kleine en middelgrote landbouwers, en in het bijzonder aan kleine en middelgrote verwerkende ondernemingen, eveneens in overeenstemming met de nieuwe strategie en het nieuwe actieplan voor kmo's zodra die zijn aangenomen en waar relevant, onder meer in de vorm van bedrijfskredieten en subsidies die zullen worden toegekend op basis van transparante criteria. De kredietverlening aan ondernemingen verloopt via financiële intermediairs. De subsidies worden verstrekt via speciale entiteiten met passende middelen en capaciteit, en via financiële tussenpersonen.

C.9. **DECENTRALISATIE EN REGIONAAL BELEID**

1. **Beschrijving van hervormingen en investeringen**

Dit hoofdstuk heeft tot doel het decentralisatieproces op institutioneel en wetgevend niveau te bevorderen en de ontwikkeling van regionaal beleid te versterken. Dit draagt bij tot een hogere mate van participatie in het besluitvormingsproces op lokaal niveau en stelt regionale en lokale overheden beter in staat om deel te nemen aan het herstel- en wederopbouwproces. De hervorming versterkt ook de capaciteit van entiteiten, structuren en systemen die zullen worden gebruikt om herstel- en wederopbouwprojecten te identificeren, uit te voeren en te evalueren.

Hervorming 1. Decentralisatie bevorderen

Het doel van deze hervorming bestaat erin een kader op te zetten om lokale overheidsdiensten om te vormen tot prefecturen en om een betere verdeling van de bevoegdheden tussen lokale overheden en uitvoerende instanties tot stand te brengen.

De hervorming bestaat uit drie stappen. In een eerste stap treedt de wetgeving inzake de omvorming van lokale overheidsdiensten tot prefecturen in werking en wordt deze binnen twaalf maanden na de beëindiging of afschaffing van de staat van beleg in Oekraïne toegepast. In een tweede stap wordt een studie naar de maatregelen die nodig zijn om gemeenten rechtspersoonlijkheid te geven, bekrachtigd en gepubliceerd. Ten derde treedt de wetgeving om te zorgen voor een betere verdeling van de bevoegdheden tussen lokale en uitvoerende overheden in werking met een toepassing binnen 12 maanden na het einde van de krijgswet en vanaf het begin van de nieuwe begrotingsperiode.

De hervorming zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2026 voltooid zijn.

Hervorming 2. Grotere betrokkenheid van burgers bij het besluitvormingsproces op lokaal niveau

Deze hervorming moet de betrokkenheid bij en actieve deelname van burgers aan lokale besluitvormingsprocessen vergroten.

De hervorming bestaat uit één stap. De wet op openbare raadplegingen over overheidsbeleid treedt in werking en wordt toegepast binnen twaalf maanden na de beëindiging of afschaffing van de staat van beleg in Oekraïne. Met de wetgeving wordt een wettelijk mechanisme opgezet voor openbare raadplegingen tijdens het opstellen en uitvoeren van overheidsbeleid inzake kwesties van lokaal belang.

De hervorming zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2025 voltooid zijn.

Hervorming 3. Ontwikkeling en uitvoering van regionaal beleid

Deze hervorming moet het regionale beleid afstemmen op de inspanningen op het gebied van herstel en wederopbouw door de strategie voor regionale ontwikkeling en ontwikkeling van stadsplanning op lokaal niveau te wijzigen.

De hervorming bestaat uit twee stappen. In een eerste fase wordt voorzien in de aanneming van resoluties tot wijziging van de nationale strategie voor regionale ontwikkeling voor 2021-2027. In een tweede stap wordt de resolutie aangenomen voor de ontwikkeling van stadsplanning op het lokale niveau ter bevordering van de digitalisering van stedenbouwkundige documentatie.

De hervorming zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2024 voltooid zijn.

Investering 1. Investeringen in de herstel-, wederopbouw- en moderniseringsbehoeften van de subnationale overheden van Oekraïne

De investering moet voorzien in de herstel-, wederopbouw- en moderniseringsbehoeften van de subnationale overheden van Oekraïne, in het bijzonder lokaal zelfbestuur.

De investering bestaat uit twee stappen. Ten eerste moet een tussentijds verslag worden ingediend waaruit blijkt dat ten minste 5 % van de niet-terugbetaalbare steun in het kader van pijler I van de faciliteit voor Oekraïne is toegewezen aan de herstel-, wederopbouw- en moderniseringsbehoeften van de subnationale overheden van Oekraïne, met name het lokale zelfbestuur, voor de jaren 2024 en 2025. Ten tweede moet een verslag worden ingediend waaruit blijkt dat ten minste 20 % van de niet-terugbetaalbare steun in het kader van pijler I van de faciliteit voor Oekraïne is toegewezen aan de herstel-, wederopbouw- en moderniseringsbehoeften van de subnationale overheden van Oekraïne, met name het lokale zelfbestuur, voor de jaren 2024, 2025, 2026 en 2027.

De investering zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2027 voltooid zijn.

2. **Lijst van stappen en tijdschema voor uitvoering**

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
9.1	Hervorming 1. Decentralisatie bevorderen	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake de hervorming van de territoriale organisatie van de uitvoerende autoriteiten in Oekraïne met vertraagde toepassing	Q1	2025	Inwerkingtreding van de Oekraïense wet inzake wijzigingen van de Oekraïense wet inzake lokale overheidsdiensten en bepaalde andere rechtshandelingen van Oekraïne met betrekking tot de hervorming van de territoriale organisatie van de uitvoerende instanties in Oekraïne, met toepassing binnen twaalf maanden na de beëindiging of afschaffing van de staat van beleg in Oekraïne. Afgeleide wetgeving ter uitvoering van de wet zal worden aangenomen nadat deze wet in werking is getreden. De wet is gericht op deze belangrijke gebieden: — omvormen van lokale overheidsinstanties tot prefecturen om een evenwichtig systeem te creëren dat verzekert dat de activiteiten van lokale organen voor zelfbestuur wettig zijn; — verzekeren van de coördinatie tussen de territoriale organen van de centrale uitvoerende autoriteiten bij de uitvoering van overheidsbeleid op regionaal en lokaal niveau.
9.2	Hervorming 1. Decentralisatie bevorderen	Goedkeuring van een studie over de maatregelen die nodig zijn om rechtspersoonlijkheid toe te kennen aan gemeenschappen, en de publicatie ervan op de website van het ministerie van Gemeenschappen, Grondgebieden en Infrastructuurontwikkeling	Q2	2025	Publicatie van de resultaten van de studie naar de mogelijkheid om territoriale gemeenschappen rechtspersoonlijkheid te geven op het officiële internetportaal van het ministerie van Gemeenschappen, Gebieden en Infrastructuurontwikkeling.
9.3	Hervorming 1. Decentralisatie bevorderen	Inwerkingtreding van de wetgeving om voor een betere verdeling van bevoegdheden te zorgen tussen lokale en uitvoerende overheden	Q1	2026	Inwerkingtreding van de wijzigingen van de Oekraïense wet inzake lokaal zelfbestuur in Oekraïne en sectorspecifieke wetten met een toepassing binnen 12 maanden na het einde van de krijgswet, maar niet eerder dan het begin van de nieuwe begrotingsperiode. Deze wetswijzigingen zullen naar verwachting gericht zijn op deze belangrijke gebieden: — leiden tot een betere verdeling van de bevoegdheden over lokale overheden en uitvoerende instanties op basis van de beginselen van subsidiariteit en decentralisatie; — bevoegdheidsconflicten helpen voorkomen tussen de verschillende lagen van centrale, regionale, districts- en lokale overheden en binnen de organen voor lokaal zelfbestuur; — bevorderlijk zijn voor kwaliteitsvolle overheidsdiensten op het lokale niveau en voor een efficiënt gebruik van begrotingsmiddelen.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
9.4.	Hervorming 2. Grotere betrokkenheid van burgers bij het besluitvormingsproces op lokaal niveau	Inwerkingtreding van de wetgeving voor openbare raadplegingen over overheidsbeleid met vertraagde toepassing	Q1	2025	Inwerkingtreding van de Oekraïense wet inzake openbare raadplegingen, met toepassing binnen twaalf maanden na de beëindiging of afschaffing van de staat van beleg in Oekraïne. Met de wet wordt een wettelijk mechanisme opgezet voor openbare raadplegingen tijdens het opstellen en uitvoeren van overheidsbeleid inzake kwesties van lokaal belang, wat de voorwaarden zal scheppen voor samenhangende, doeltreffende en efficiënte beleids- en besluitvorming.
9.5	Hervorming 3. Ontwikkeling en uitvoering van regionaal beleid	Aanneming van resoluties tot wijziging van de nationale strategie voor regionale ontwikkeling voor 2021-2027	Q3	2024	Inwerkingtreding van de resolutie van het kabinet van ministers van Oekraïne over wijzigingen aan de nationale strategie voor regionale ontwikkeling voor 2021-2027, goedgekeurd bij Resolutie nr. 695 van het kabinet van ministers van Oekraïne van 5 augustus 2020. De resolutie is gericht op deze belangrijke gebieden: — ontwikkelen van meerlagig bestuur en afstemmen van het beheersysteem voor regionale ontwikkeling op de procedures en beste praktijken van de EU; — bevorderen van partnerschappen en samenwerking tussen gemeenten, regio's en over de grenzen heen; — ontwikkelen van de institutionele capaciteit van territoriale gemeenschappen en regio's op het gebied van projectbeheer, digitalisering, corruptiebestrijding en strategische planning.
9.6	Hervorming 3. Ontwikkeling en uitvoering van regionaal beleid	Aanneming van resoluties voor de ontwikkeling van stadsplanning op lokaal niveau	Q4	2024	Aanneming van de resoluties van het kabinet van ministers van Oekraïne tot goedkeuring van de procedure voor het bijhouden van het stedenbouwkundig kadaster op staatsniveau, het gemeenschappelijk adresregister van de staat en het gemeenschappelijk staatsregister van bestuurlijke eenheden, tot wijziging van de resoluties van het kabinet van ministers van Oekraïne houdende regulering van de ontwikkeling van stedenbouwkundige documentatie in de vorm van elektronische documenten, en het bijhouden van het gemeenschappelijk elektronisch staatssysteem op het gebied van bouw, integratie en informatie-uitwisseling tussen registers en kadasters van de staat.
9.7	Investering 1. Investeringen in de herstel-, wederopbouw- en moderniserings-behoeften van de subnationale overheden van Oekraïne.	Toewijzing van ten minste 5 % van de totale niet-terugbetaalbare financiële steun om te voldoen aan de herstel-, wederopbouw- en moderniseringsbehoeften van subnationale overheden	Q2	2026	Tussentijds verslag waaruit blijkt dat ten minste 5 % van de niet-terugbetaalbare financiële steun is toegewezen aan de herstel-, wederopbouw- en moderniseringsbehoeften van de subnationale autoriteiten van Oekraïne, met name het lokaal zelfbestuur.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
9.8	Investering 1. Investeringen in de herstel-, wederopbouw- en moderniserings-behoeften van de subnationale overheden van Oekraïne.	Toewijzing van ten minste 20 % van de totale niet-terugbetaalbare financiële steun om te voldoen aan de herstel-, wederopbouw- en moderniseringsbehoeften van subnationale overheden	Q4	2027	Eindverslag waaruit blijkt dat ten minste 20 % van de niet-terugbetaalbare financiering steun is toegewezen aan de herstel-, wederopbouw- en moderniseringsbehoeften van de subnationale autoriteiten van Oekraïne, met name het lokaal zelfbestuur.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj

C.10. **ENERGIESECTOR**

1. **Beschrijving van hervormingen en investeringen**

Dit hoofdstuk heeft tot doel de veerkracht en veiligheid van de energiesector in Oekraïne te versterken, met name om de transitie naar schone energie te vergemakkelijken, onder andere door de nadruk te leggen op maatregelen inzake energie-efficiëntie, de particuliere investeringen in hernieuwbare energie te ondersteunen, structurele hervormingen te bevorderen en de integratie van het Oekraïense energiesysteem met dat van de EU te vergemakkelijken.

Hervorming 1. Geïntegreerd nationaal energie- en klimaatplan

Het doel van deze hervorming is om het geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan goed te keuren, waarin de nationale doelstellingen voor klimaatneutraliteit zullen worden uiteengezet, met als overkoepelend doel de uitstoot van broeikasgassen te beperken.

De hervorming bestaat uit één stap. Daarbij wordt het geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan goedgekeurd.

De hervorming zal naar verwachting in het tweede kwartaal van 2024 voltooid zijn.

Hervorming 2. Verbeterd regelgevingskader voor meer hernieuwbare energie en een stabiele werking van het energiesysteem.

Deze hervorming heeft tot doel het aandeel van hernieuwbare energie in de energiemix van Oekraïne te vergroten. Daartoe zullen de voorwaarden voor de ontwikkeling van hernieuwbare energie op marktbasis worden verbeterd.

De hervorming bestaat uit drie stappen. In een eerste stap zal een op de markt gebaseerd kader voor hernieuwbare energie worden ingevoerd, in overeenstemming met de EU-regels, waarin de nodige procedures en documenten voor concurrerende veilingen worden gedefinieerd. In een tweede stap zal wetgeving inzake het stroomlijnen en verkorten van de vergunningsprocedures voor investeringen in hernieuwbare energie in overeenstemming met de EU-regels in werking treden. In een derde stap zal een routekaart worden ontwikkeld en goedgekeurd om de toeslag voor hernieuwbare energie van het transmissietarief te scheiden.

De hervorming zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2025 voltooid zijn.

Hervorming 3. Hervorming van de elektriciteitsmarkt

Deze hervorming moet het regelgevend kader voor de energiesector in Oekraïne verbeteren, onder meer om de integratie van de Oekraïense en de Europese markten te ondersteunen.

De hervorming bestaat uit vier stappen. In een eerste stap wordt wetgeving van kracht waarbij het integratiepakket voor elektriciteit wordt omgezet. In een tweede stap wordt wetgeving van kracht waarbij de regeling van de indirecte belasting van deelnemers aan de elektriciteitsmarkt wordt gewijzigd, die de marktkoppeling van day-ahead- en intradaymarkten van buurlanden en de in- en uitvoer van elektrische energie vergemakkelijkt. In een derde stap wordt een nieuwe beheerder van de elektriciteitsmarkt aangewezen door de toezichthouder. In een vierde stap wordt de secundaire wetgeving inzake de wet betreffende de integriteit en transparantie van de groothandelsmarkt voor energie (Remit) van kracht.

De hervorming zal naar verwachting in het tweede kwartaal van 2026 voltooid zijn.

Hervorming 4. Liberalisering van elektriciteits- en aardgasprijzen

Deze hervorming moet het pad effenen voor een geleidelijke liberalisering van de prijzen, zodra de omstandigheden dat toelaten, waarbij voldoende maatregelen moeten worden genomen om kwetsbare huishoudens te beschermen.

De hervorming bestaat uit één stap. Daarbij wordt een routekaart voor de geleidelijke liberalisering van de gas- en elektriciteitsmarkten aangenomen, die een reeks specifieke stappen zal omvatten die moeten worden toegepast nadat de staat van beleg is opgeheven.

De hervorming zal naar verwachting in het tweede kwartaal van 2026 voltooid zijn.

Hervorming 5. Waarborging van de onafhankelijkheid van de nationale regelgevende commissie voor energie en nutsbedrijven

Deze hervorming moet de onafhankelijkheid van de energietoezichthouder versterken en de effectieve werking en ontwikkeling van markten in de energie- en de nutssector garanderen.

De hervorming bestaat uit twee stappen. In een eerste stap zullen de wetswijzigingen waarbij de besluiten van de energietoezichthouder worden uitgesloten van de staatsregistratieprocedure, in werking treden, overeenkomstig de voorschriften van de relevante EU-richtlijnen. In een tweede stap treden wetswijzigingen in werking om de bijzondere status van de toezichthouder te specificeren, overeenkomstig de relevante EU-richtlijnen.

De hervorming zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2025 voltooid zijn.

Hervorming 6. Verbeterde efficiëntie van de stadsverwarming

Deze hervorming is bedoeld om de stadsverwarmingssector te verbeteren en de veerkracht van het geïntegreerde energiesysteem te vergroten, onder meer door het regelgevingskader te verbeteren en de modernisering van de verwarmingsbedrijven te ondersteunen.

De hervorming bestaat uit drie stappen. In een eerste stap zal het gerichte economische overheidsprogramma voor de modernisering van warmteproducerende bedrijven voor de periode tot 2030 worden aangenomen om de warmteleveringsdiensten te verbeteren, de groene transitie in de energiesector te ondersteunen en de governance te versterken. In een tweede stap zal wetgeving in werking treden om de ontwikkeling van efficiënte en duurzame stadsverwarming te ondersteunen met duidelijke regels voor het aansluiten op en het afkoppelen van het netwerk en voor het verbeteren van de procedures voor de installatie van individuele onderstations voor verwarming in appartementsgebouwen. In een derde stap zal Oekraïne het moratorium op de stijgende tarieven voor verwarming en warm water opheffen.

De hervorming zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2026 voltooid zijn.

Hervorming 7. Verbeterde energie-efficiëntie in openbare gebouwen en verbetering van openbare aanbestedingsprocedures

Het doel van deze hervorming is de energieduurzaamheid te verbeteren en de vermindering van het energieverbruik te ondersteunen door energie-efficiëntiemaatregelen uit te voeren.

De hervorming bestaat uit twee stappen. In een eerste stap zal Oekraïne een strategie voor de thermische modernisering van gebouwen tot 2050 vaststellen, met een bijbehorend actieplan om de energie-efficiëntie van de gebouwen te verbeteren. In een tweede stap zal Oekraïne rechtshandelingen aannemen betreffende de vaststelling van minimale energieprestatieniveaus voor gebouwen en ook voor producten die onder de EU-wetgeving inzake energie-etikettering vallen, en betreffende de vaststelling van klassen van energieprestatieniveaus voor producten die onder de EU-wetgeving inzake energie-etikettering vallen. .

De hervorming zal naar verwachting in het derde kwartaal van 2026 voltooid zijn.

Investering 1. Investeringen in energie-infrastructuur

Deze investering is bedoeld om kritieke energie-infrastructuur te financieren teneinde de energiezekerheid te waarborgen, met duidelijke aandacht voor energie-efficiëntie en de ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen.

De investering bestaat uit één stap. Daarbij wordt ten minste 550 miljoen EUR in lopende prijzen (in UAH-equivalent) begroot voor energie-investeringen in 2026 en 2027, teneinde de Oekraïense energie-infrastructuur te versterken, ook op regionaal niveau, met bijzondere aandacht voor het verbeteren van de energie-efficiëntie van stadsverwarming, openbare gebouwen en de residentiële sector, de fysieke bescherming van de Oekraïense infrastructuur en de ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen.

De investering zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2027 voltooid zijn.

2. **Lijst van stappen en tijdschema voor uitvoering**

Nr.	Hervorming/Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
10.1	Hervorming 1. Geïntegreerd nationaal energie- en klimaatplan	Goedkeuring van het geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan	Q2	2024	Vaststelling van de verordening van het kabinet van ministers van Oekraïne houdende goedkeuring van het geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan met het oog op het vaststellen van nationale doelstellingen inzake klimaatneutraliteit en het verzekeren van een passende planning, terdege rekening houdend met de aanbevelingen van de Energiegemeenschap. In het plan worden streefdoelen vastgelegd die tegen 2030 bereikt moeten zijn voor: — broeikasgasreductie, onder meer via marktgebaseerde mechanismen voor het vaststellen van koolstofprijzen; — het aandeel energie uit hernieuwbare bronnen in bruto-eindenergieverbruik; — de energiebesparingen op het eindenergieverbruik.
10.2	Hervorming 2. Verbeterd regelgevingskader voor meer hernieuwbare energie en een stabiele werking van het energiesysteem	Invoering van een marktgericht kader voor hernieuwbare energie	Q4	2024	Inwerkingtreding van een marktgebaseerd wet- en regelgevingskader voor investeringen in hernieuwbare energiebronnen, in overeenstemming met de EU-regels, en met name de nodige procedures en documenten voor concurrerende veilingen. De volgende wetgevingshandeling wordt voorgesteld/gewijzigd: resolutie van het kabinet van ministers inzake wijzigingen van resolutie nr. 1175 van het kabinet van ministers van 29 december 2019 inzake de verbetering van de procedure voor het houden van veilingen voor de verdeling van steunquota.

Nr.	Hervorming/Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
10.3	Hervorming 2. Verbeterd regelgevingskader voor meer hernieuwbare energie en een stabiele werking van het energiesysteem	Inwerkingtreding van de wetgeving om vergunningsprocedures voor investeringen in hernieuwbare energie te verbeteren	Q4	2025	Inwerkingtreding van de wetgeving tot verkorting van de vergunningsprocedures voor investeringen in hernieuwbare energie in overeenstemming met de EU-regels die in de Energiegemeenschap zijn omgezet als Aanbeveling 2024/1/MC-EnC van de ministerraad van 11 december 2024 inzake het versnellen van de uitrol van projecten op het gebied van hernieuwbare energie en de toepassing van het energie-efficiëntie-eerstbeginsel (“Aanbeveling 2024/1/MC-EnC”).
10.4	Hervorming 2. Verbeterd regelgevingskader voor meer hernieuwbare energie en een stabiele werking van het energiesysteem	Aanneming van de routekaart om de toeslag voor hernieuwbare energie van het transmissietarief te scheiden	Q2	2025	Aanneming van de routekaart om de toeslag voor hernieuwbare energie van het transmissietarief te scheiden, waarbij zal worden nagegaan welke wetgevingshandelingen en uitvoeringsvoorwaarden nodig zijn.

Nr.	Hervorming/Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
10.5	Hervorming 3. Hervorming van de elektriciteitsmarkt	Inwerkingtreding van de wet voor de omzetting van het integratiepakket voor elektriciteit	Q3	2025	Inwerkingtreding van de wet op de omzetting van het integratiepakket voor elektriciteit, waarbij de Oekraïense nationale wetgeving wordt aangepast aan het integratiepakket voor elektriciteit, zoals opgenomen in het acquis van de Energiegemeenschap in december 2022. Het integratiepakket voor elektriciteit brengt de wetgeving in overeenstemming met de volgende wetten en netcodes en richtsnoeren: — Richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU (herschikking); — Verordening (EU) 2019/943 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de interne markt voor elektriciteit (herschikking); — Verordening (EU) 2019/941 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende risicoparaatheid in de elektriciteitssector en tot intrekking van Richtlijn 2005/89/EG; — Verordening (EU) 2019/942 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 tot oprichting van een Agentschap van de Europese Unie voor de samenwerking tussen energieregulators (herschikking); — de vijf netcodes en richtsnoeren tot vaststelling van nadere voorschriften voor verschillende marktsegmenten en systeembeheer: — Verordening (EU) 2016/1719 van de Commissie van 26 september 2016 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing op de langere termijn; — Verordening (EU) 2015/1222 van de Commissie van 24 juli 2015 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer; — Verordening (EU) 2017/2195 van de Commissie van 23 november 2017 tot vaststelling van richtsnoeren voor elektriciteitsbalancering; — Verordening (EU) 2017/1485 van de Commissie van 2 augustus 2017 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende het beheer van elektriciteitstransmissiesystemen; — Verordening (EU) 2017/2196 van de Commissie van 24 november 2017 tot vaststelling van een netcode voor de noodtoestand en het herstel van het elektriciteitsnet.

Nr.	Hervorming/Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
10.6	Hervorming 3. Hervorming van de elektriciteitsmarkt	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake het wijzigen van de belastingvoorwaarden voor deelnemers aan de elektriciteitsmarkt	Q2	2026	Inwerkingtreding van de wetgeving tot wijziging van het stelsel van indirecte belastingen voor deelnemers aan de elektriciteitsmarkt, teneinde de marktkoppeling van day-ahead- en intradaymarkten met day-ahead- en intradaymarkten van buurlanden en de activiteiten op het gebied van in- en uitvoer van elektrische energie te vergemakkelijken in het kader van de uitvoering van de bij Besluit nr. D/2022/03/MC–EnC van de Raad van Ministers van de EU van 15 december 2022 ingevoerde wetgeving van de Energiegemeenschap, met name tot wijziging van het Oekraïense belastingwetboek en het Oekraïense douanewetboek, teneinde marktintegratie en marktkoppeling mogelijk te maken. De lijst van specifieke wetten zal worden voltooid na de goedkeuring van de basiswet inzake de omzetting van het integratiepakket voor elektriciteit.
10.7	Hervorming 3. Hervorming van de elektriciteitsmarkt	Aanwijzing van een nieuwe elektriciteitsmarktexploitant	Q4	2025	Benoeming van een voorgedragen beheerder van de elektriciteitsmarkt die wordt aangewezen door de nationale regelgevende commissie voor energie en nutsvoorzieningen (National Energy and Utilities Regulatory Commission of NEURC).
10.8	Hervorming 3. Hervorming van de elektriciteitsmarkt	Inwerkingtreding van de secundaire wetgeving inzake de verordening betreffende de integriteit en transparantie van de groothandelsmarkt voor energie (Remit)	Q3	2024	Inwerkingtreding van de secundaire wetgeving inzake Remit-wetgeving. De NEURC keurt deze procedures en vereisten goed: — de procedure voor de verwerving, de opschorting en de beëindiging van de hoedanigheid van beheerder van gegevensoverdracht; — de procedure voor de werking van platformen voor voorwetenschap; — de vereisten om de integriteit en transparantie op de groothandelsmarkt voor energie te waarborgen; — de procedure voor het indienen van informatie over economische en handelstransacties met energieproducten voor de groothandel. Opstellen van het mandaat voor de ontwikkeling van een informatiesysteem waarin de volgende functies van de NEURC zijn gedefinieerd: — het systeem zal worden geïntegreerd met de systemen van marktdeelnemers, platformen voor voorwetenschap en beheerders van gegevensoverdracht, en zal informatie opsporen die wijst op de aanwezigheid van misbruik.

Nr.	Hervorming/Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
10.9	Hervorming 4. Liberalisering van elektriciteits- en aardgasprijzen	Aanneming van een routekaart voor de geleidelijke liberalisering van de gas- en elektriciteitsmarkten, die moet worden uitgevoerd nadat de staat van beleg is opgeheven.	Q2	2026	Aanneming van een routekaart voor de geleidelijke liberalisering van de gas- en elektriciteitsmarkten door het kabinet van ministers van Oekraïne met de te ondernemen stappen en het bijbehorende tijdspad, die moet worden uitgevoerd nadat de staat van beleg is opgeheven. De routekaart is gebaseerd op de technische analyse om inzicht te krijgen in de financiële situatie van de sector. De routekaart is gericht op deze belangrijke gebieden: — stappen die nodig zijn om de openbaredienstverplichtingen te hervormen teneinde de marktprijzen geleidelijk aan te liberaliseren zodra de staat van beleg is opgeheven; — stappen die moeten worden ondernomen om ervoor te zorgen dat kwetsbare consumenten afdoende worden beschermd zodra de prijzen voor huishoudens zijn geliberaliseerd, met inbegrip van de nieuwe opzet van het subsidiestelsel voor kwetsbare consumenten, dat de doelgerichtheid verbetert en een passende mate van bescherming waarborgt, evenals de voorbereidende stappen die moeten worden ondernomen vóór het einde van de staat van beleg, zoals de identificatie van kwetsbare bevolkingsgroepen en de bijbehorende digitale oplossing.
10.10	Hervorming 5. Waarborging van de onafhankelijkheid van de nationale regelgevende commissie voor energie en nutsbedrijven	Inwerkingtreding van de wetgeving om de onafhankelijkheid van de nationale regelgevende commissie voor energie en nutsbedrijven te waarborgen	Q4	2024	Inwerkingtreding van wetswijziging nr. 3354–IX van 24 augustus 2023 inzake wetgevingsactiviteit, waarbij de besluiten van de nationale regelgevende commissie voor energie en nutsvoorzieningen, die regelgevende rechtshandelingen zijn, worden uitgesloten van de bij wet vastgelegde staatsregistratieprocedure. Deze wijzigingen zijn gericht op deze belangrijke gebieden: — waarborgen van de onafhankelijkheid van de toezichthouder, zoals bepaald in Richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU (herschikking) en Richtlijn 2009/73/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas en tot intrekking van Richtlijn 2003/55/EG; — uitvoering van artikel 5 van de Oekraïense wet inzake de nationale regelgevende commissie voor energie en nutsvoorzieningen betreffende het verbod voor overheidsinstanties om zich te mengen in de activiteiten van de toezichthouder.

Nr.	Hervorming/Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
10.11	Hervorming 5. Waarborging van de onafhankelijkheid van de nationale regelgevende commissie voor energie en nutsbedrijven	Inwerkingtreding van de wijzigingen van de Oekraïense wet inzake de nationale regelgevende commissie voor energie en nutsvoorzieningen	Q4	2025	Inwerkingtreding van de wijzigingen van de Oekraïense wet inzake de nationale regelgevende commissie voor energie en nutsvoorzieningen en andere wetten, waarin de bijzondere status is gespecificeerd teneinde de onafhankelijkheid van de toezichthouder te waarborgen, zoals bepaald in Richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU (herschikking) en Richtlijn 2009/73/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas en tot intrekking van Richtlijn 2003/55/EG.
10.12	Hervorming 6. Verbeterde efficiëntie van de stadsverwarming	Opheffing van het moratorium op de stijgende tarieven voor verwarming en warm water	Q4	2026	Opheffing van het moratorium dat werd ingevoerd bij wet nr. 2479-IX inzake de bijzonderheden van de regulering van de betrekkingen op de aardgasmarkt en op het gebied van warmtelevering tijdens de staat van beleg en het daaropvolgende herstel van hun werking, gevolgd door een stijging van de warmtetarieven om de tarieven voor verwarming en warm water kostendekkend te maken.
10.13	Hervorming 6. Verbeterde efficiëntie van de stadsverwarming	Vaststelling van het gerichte economische overheidsprogramma voor de energievernieuwing van warmteproducerende bedrijven voor de periode tot 2030	Q4	2025	Vaststelling van het gerichte economische overheidsprogramma voor de modernisering van warmteproducerende bedrijven voor de periode tot 2030 door het kabinet van ministers. De strategie is gericht op deze belangrijke gebieden: — vaststellen van maatregelen om de veerkracht, de kwaliteit en de beschikbaarheid van warmteleveringsdiensten te verbeteren; — vaststellen van maatregelen om decarbonisatie te ondersteunen, de broeikasgasemissies terug te dringen en hernieuwbare energiebronnen verder te ontwikkelen; — invoeren van maatregelen om de governance en de beheersvaardigheden voor lokale overheden te versterken in de stadsverwarmingssector.

Nr.	Hervorming/Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
10.14	Hervorming 6. Verbeterde efficiëntie van de stadsverwarming	Inwerkingtreding van de wetgeving ter ondersteuning van de ontwikkeling van efficiënte en duurzamere stadsverwarming.	Q4	2025	Inwerkingtreding van de Oekraïense wet inzake wijzigingen van bepaalde Oekraïense wetten ter ondersteuning van de ontwikkeling van efficiënte en duurzamere stadsverwarming. De wet is gericht op deze belangrijke gebieden: — vaststellen van duidelijke regels voor de aansluiting op en afkoppeling van het netwerk, en van prioriteitszones voor de ontwikkeling van stadsverwarmingssystemen; — verbeteren van procedures voor de installatie van individuele onderstations voor verwarming in appartementsgebouwen om een goede bediening op afstand en een goed vraagbeheer te garanderen.
10.15	Hervorming 7. Verbeterde energie-efficiëntie in openbare gebouwen en verbetering van openbare aanbestedingsprocedures	Vaststelling van de strategie en het actieplan voor de thermische modernisering van gebouwen tegen 2050	Q2	2024	Vaststelling van de wet houdende goedkeuring van de strategie voor de thermische modernisering van gebouwen tot 2050 en het actieplan voor de strategie door het kabinet van ministers van Oekraïne, die gericht is op de invoering van marktgebaseerde financieringsinstrumenten en stimulansen en een routekaart met beleidsmaatregelen bevat, waaronder maatregelen ter ondersteuning van de invoering van bijna-energieneutrale gebouwen.
10.16	Hervorming 7. Verbeterde energie-efficiëntie in openbare gebouwen en verbetering van openbare aanbestedingsprocedures	Vaststelling van rechtshandelingen ter vaststelling van minimale energieprestatieniveaus voor gebouwen.	Q3	2026	Vaststelling door het kabinet van ministers van Oekraïne van rechtshandelingen ter vaststelling van minimale energie-efficiëntieprestatieniveaus voor gebouwen en ook voor producten die vallen onder de EU-wetgeving inzake ecologisch ontwerp en door het ministerie van Gemeenschappen, Gebieden en Infrastructuurontwikkeling vastgestelde handelingen betreffende de vaststelling van klassen van energieprestatieniveaus voor producten die onder de EU-wetgeving inzake energie-etikettering vallen.

Nr.	Hervorming/Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
10.17	Investering 1. Investeringen in energie-infrastructuur	Investeringen van ten minste 550 miljoen EUR in de energie-infrastructuur	Q4	2027	Verslag van de regering (of van het ministerie van Financiën) waaruit blijkt dat de overheid in de overheidsbegrotingen voor 2026 en 2027 ten minste 550 miljoen EUR (in UAH-equivalent) heeft begroot voor het versterken van de Oekraïense energie-infrastructuur, ook op regionaal niveau (als onderdeel van stap 9.8), voor onder meer het volgende: — het verbeteren van de energie-efficiëntie van stadsverwarming, in overeenstemming met het gerichte economische overheidsprogramma voor de modernisering van warmteproducerende bedrijven voor de periode tot 2030; — een financiële bijdrage aan het fonds voor energie-efficiëntie ter ondersteuning van meer energie-efficiëntie in de residentiële sector; — meer energie-efficiëntie in openbare gebouwen, in overeenstemming met de strategie voor de thermische modernisering van gebouwen tot 2050; — de fysieke bescherming van de Oekraïense infrastructuur; — het ondersteunen van de ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen, in overeenstemming met het op de markt gebaseerde kader voor hernieuwbare energie en voor de aanleg van bijzonder flexibele capaciteit.

C.11. **VERVOER**

1. **Beschrijving van hervormingen en investeringen**

Dit hoofdstuk heeft tot doel de vervoerssector van Oekraïne te moderniseren en te hervormen. Het moet de connectiviteit met de EU en de Republiek Moldavië verbeteren en de ontwikkeling van een concurrerend en efficiënt vervoerssysteem ondersteunen, in overeenstemming met het beleid en de normen van de EU.

Hervorming 1. Alomvattende planning van de vervoerssector

Deze hervorming heeft tot doel het belangrijkste strategische document voor de vervoerssector te herzien.

De hervorming bestaat uit één stap. Daarbij wordt de herziene nationale vervoersstrategie van Oekraïne tot 2030 aangenomen.

De hervorming zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2024 voltooid zijn.

Hervorming 2. Ontwikkeling van het potentieel van de Oekraïense exportlogistiek

Deze hervorming is bedoeld om de modernisering en capaciteitsverhoging van het bestaande netwerk van grensdoorlaatposten te ondersteunen om zo het vervoer over de grens van Oekraïne met de EU en met de Republiek Moldavië te vergemakkelijken.

De hervorming bestaat uit één stap. Daarbij wordt de strategie voor de ontwikkeling en uitbreiding van de grensinfrastructuur met EU-lidstaten en de Republiek Moldavië tot 2030 aangenomen.

De hervorming zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2024 voltooid zijn.

Hervorming 3. Liberalisering in de sector spoorwegvervoer

Deze hervorming heeft tot doel een concurrerende spoorwegmarkt tot stand te brengen die voldoet aan de EU-normen.

De hervorming bestaat uit drie stappen. Ten eerste treedt de Oekraïense wet inzake verkeersveiligheid en interoperabiliteit van het spoorvervoer in werking, die binnen drie jaar na de vaststelling ervan van toepassing is. Ten tweede treedt de wet op de spoorwegvervoersmarkt in werking met een opeenvolgende toepassing van de bepalingen ervan. In een derde stap worden de belangrijkste verordeningen voor de uitvoering van de wet aangenomen.

De hervorming zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2027 voltooid zijn.

Hervorming 4. Verbeterde scheepvaart- en havendiensten

Het doel van deze hervorming is ervoor te zorgen dat Oekraïne zijn verplichtingen uit hoofde van internationale verdragen op het gebied van koopvaardij beter kan nakomen, en de mededinging op het gebied van havendiensten te vergroten.

De hervorming bestaat uit twee stappen. In een eerste stap zal wetgeving inzake de koopvaardij en de binnenvaart in werking treden. In een tweede stap wordt de bestaande nationale wetgeving om de volledige naleving van de bepalingen van Verordening (EU) 2017/352 inzake havendiensten te verzekeren, gewijzigd.

De hervorming zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2027 voltooid zijn.

Investering 1. Investeringen in vervoersinfrastructuur

Het doel van deze investering is om de beschadigde en vernielde vervoersinfrastructuur te herstellen.

De investering bestaat uit één stap. Daarbij wordt in de periode 2026-2027 ten minste 350 miljoen EUR in lopende prijzen (in UAH-equivalent) begroot voor de bouw, wederopbouw, restauratie, modernisering en verbetering van vervoersinfrastructuur, waaronder in de sectoren van spoorwegvervoer, zeevaart en binnenvaart, wegvervoer, luchtvaart en grensdoorlaatposten.

De investering zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2027 voltooid zijn.

2. **Lijst van stappen en tijdschema voor uitvoering**

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
11.1	Hervorming 1. Alomvattende planning van de vervoerssector	Vaststelling van de herziene nationale vervoersstrategie van Oekraïne tot 2030	Q4	2024	Vaststelling van een besluit van het kabinet van ministers over het actualiseren van de nationale vervoersstrategie van Oekraïne voor de periode tot 2030. De strategie is gericht op deze belangrijke gebieden: — wederopbouw en ontwikkeling van een concurrerend en efficiënt vervoerssysteem in overeenstemming met het beleid en de normen van de EU, in het bijzonder in verband met trans-Europese vervoersnetwerken en de op internationaal en Europees niveau vastgestelde streefdoelen voor het koolstofvrij maken van de vervoerssector (onder meer door spoorweg-, weg- en binnenvaartverbindingen te ontwikkelen, zoals opgenomen in indicatieve kaarten van het TEN-V-netwerk, door het beheer van vervoerssystemen te digitaliseren enz.); — hoogwaardig personenvervoer en onbelemmerde mobiliteit; — duurzaam, energie-efficiënt vervoer dat veilig is voor mens en milieu.
11.2	Hervorming 2. Ontwikkeling van het potentieel van de Oekraïense exportlogistiek	Vaststelling van de strategie voor de ontwikkeling en uitbreiding van de grensinfrastructuur met de EU-lidstaten en de Republiek Moldavië tot 2030	Q4	2024	Aanneming van de strategie voor de ontwikkeling en uitbreiding van de grensinfrastructuur met de EU-lidstaten en de Republiek Moldavië tot 2030. De strategie is gericht op deze belangrijke gebieden: — de wederopbouw van grensdoorlaatposten aan de grens met Polen, Slowakije, Hongarije en Roemenië; — de opzet van een netwerk van dienstvoorzieningen; — de vereenvoudiging van grensprocedures (digitalisering en invoering van gezamenlijke controles) overeenkomstig de EU-normen.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
11.3	Hervorming 3. Liberalisering in de sector spoorwegvervoer	Inwerkingtreding van de wet inzake verkeersveiligheid en interoperabiliteit van het spoorvervoer van Oekraïne met toepassing binnen drie jaar na de vaststelling ervan	Q4	2025	Inwerkingtreding van de wet inzake verkeersveiligheid en interoperabiliteit van het spoorvervoer van Oekraïne met toepassing binnen drie jaar na de vaststelling ervan. De wet waarborgt de technische integratie van het spoorvervoer in overeenstemming met de beginselen van de Richtlijnen 2016/798, 2016/797 en 2016/796 en is gericht op deze belangrijke gebieden: — oprichting van een nationale veiligheidsinstantie voor het spoor met bevoegdheden en taken die haar door de EU-wetgeving zijn toegekend; — invoering van een rechtskader voor de veiligheidscertificering van spoorwegondernemingen en de veiligheidsvergunning van infrastructuurbeheerders; — oprichting van een nationaal onderzoeksorgaan en invoering van technisch onderzoek naar spoorwegongevallen; — vaststelling van het rechtskader voor voertuig- en infrastructuurvergunningen op basis van technische specificaties inzake interoperabiliteit; — vaststelling van een rechtskader voor de certificering van machinisten, op basis van het EU-model.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
11.8	Hervorming 3. Liberalisering in de sector spoorwegvervoer	Inwerkingtreding van de wet inzake de markt voor spoorwegvervoer met opeenvolgende toepassing van de bepalingen	Q4	2026	Inwerkingtreding van de Oekraïense wet inzake de markt voor spoorwegvervoer met opeenvolgende toepassing van de bepalingen De wet zal de belangrijkste elementen van de EU-wetgeving inzake één Europese spoorwegruimte en het aanbieden van openbaar personenvervoer per spoor ten uitvoer leggen overeenkomstig de beginselen van Richtlijn 2012/34/EG, zoals gewijzigd, en Verordening (EG) nr. 1370/07, in samenhang met de interpretatierichtsnoeren van 2023. De toepassing van de wet verloopt in de volgende fasen: binnen drie jaar na de inwerkingtreding ervan in het deel dat betrekking heeft op deze belangrijke gebieden: — het waarborgen van de functionele scheiding tussen de infrastructuurbeheerder en de spoorwegondernemingen, met inbegrip van de onafhankelijkheid van de infrastructuurbeheerder wat betreft essentiële functies en de regels inzake financiële betrekkingen/transacties, met inbegrip van een gescheiden boekhouding binnen de spoorwegondernemingen; — de oprichting van een onafhankelijke toezichthoudende instantie en de vaststelling van haar taken en bevoegdheden; — verlening van vergunningen aan spoorwegondernemingen door een onafhankelijke vergunningverlenende autoriteit. binnen vijf jaar na de inwerkingtreding ervan, met inbegrip van een overgangsperiode van ten minste 2 jaar in het gedeelte dat betrekking heeft op deze belangrijke gebieden: — de totstandbrenging van een alomvattend wetgevingskader voor de werking van een concurrerende markt voor passagiers- en goederenvervoer, met inbegrip van het waarborgen van billijke, niet-discriminerende en transparante toegang tot spoorweginfrastructuur voor spoorwegondernemingen; — invoering van niet-discriminerende tarieven voor het gebruik van infrastructuur en dienstvoorzieningen; — oprichting van bevoegde instanties voor de gunning van openbaredienstcontracten — vaststelling van de inhoud van openbaredienstcontracten in de spoorwegsector; — vaststelling van mechanismen om de uitvoering van contracten te controleren en overcompensatie voor de verlening van openbare diensten uit te sluiten.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
11.4	Hervorming 3. Liberalisering in de sector spoorwegvervoer	Vaststelling van de verordeningen voor de uitvoering van de wetgeving inzake het spoorvervoer.	Q4	2027	Vaststelling van de belangrijkste rechtshandelingen (verordeningen) voor de uitvoering van de Oekraïense wet inzake het spoorvervoer van Oekraïne. De verordeningen strekken tot invoering van mechanismen voor de werking van de spoorvervoersmarkt en zijn met name toegespitst op: gelijke toegang tot de spoorweginfrastructuur, vergunningverlening aan spoorwegexploitanten, veiligheidsbeheersystemen, de procedure voor het organiseren van maatschappelijk belangrijk personenvervoer (openbaredienstverplichting).
11.5	Hervorming 4. Verbeterde scheepvaart- en havendiensten	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake koopvaardij en scheepvaart op binnenwateren	Q4	2026	Inwerkingtreding van de Oekraïense wet inzake wijzigingen van bepaalde Oekraïense wetgevingshandelingen met betrekking tot de koopvaardij en de binnenvaart. De wet is gericht op deze belangrijke gebieden: — vaststellen en reguleren van de beginselen ter verzekering van de veiligheid van de scheepvaart op de territoriale zee, de binnenzeeën, de zeehavens en de binnenwateren; — verbeteren van het mechanisme voor de uitvoering van de internationale regeling voor de bescherming van schepen en zeehavens; — vaststellen van een gedetailleerd mechanisme voor het controleren van schepen in een zeehaven; — herzien van de taken van het centrale uitvoerende orgaan voor de uitvoering van het overheidsbeleid inzake de zeevaart en de binnenvaart en de scheepvaart in het koopvaardijwetboek, de Oekraïense wetten inzake vervoer, inzake de binnenvaart en inzake de zeehavens van Oekraïne, teneinde overlapping van wetgevingsnormen te voorkomen en de verdeling van de bevoegdheden te verduidelijken, in het bijzonder van het centrale uitvoerende orgaan dat instaat voor het opstellen en uitvoeren van overheidsbeleid op het gebied van zeevaart en binnenvaart; — vereenvoudigen van administratieve procedures, een duidelijke lijst van bevoegdheden van overheidsinstanties, het wegwerken van onnodige administratieve belemmeringen.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
11.6	Hervorming 4. Verbeterde scheepvaart- en havendiensten	De bestaande nationale wetgeving herzien en wijzigen overeenkomstig de beginselen van Verordening (EU) 2017/352 van het Europees Parlement en de Raad van 15 februari 2017 tot vaststelling van een kader voor het verrichten van havendiensten en gemeenschappelijke regels inzake de financiële transparantie van havens.	Q1	2027	De bestaande nationale wetgeving (met inbegrip van de relevante afgeleide wetgeving) herzien en wijzigen overeenkomstig de beginselen van Verordening (EU) 2017/352 van het Europees Parlement en de Raad van 15 februari 2017 tot vaststelling van een kader voor het verrichten van havendiensten en gemeenschappelijke regels inzake de financiële transparantie van havens.
11.7	Investering 1. Investeringen in vervoersinfrastructuur	Investeringen van ten minste 350 miljoen EUR in de vervoersinfrastructuur	Q4	2027	Verslag van de regering (of van het ministerie van Financiën) waaruit blijkt dat de overheid in de overheidsbegrotingen voor 2026 en 2027 ten minste 350 miljoen EUR (in UAH-equivalent) heeft begroot voor de wederopbouw, restauratie, modernisering en verbetering van beschadigde en vernielde vervoersinfrastructuur, in overeenstemming met de nationale vervoersstrategie van Oekraïne tot 2030, met inbegrip van bepaalde middelen die naar het regionale niveau moeten worden gekanaliseerd (als onderdeel van stap 9.8), waaronder in de volgende sectoren: — de spoorwegen (in overeenstemming met de nieuwe wetgeving inzake het spoorvervoer van Oekraïne); — de zeevaart en de binnenvaart (in overeenstemming met de nieuwe wetgeving inzake de koopvaardij en de binnenvaart); — de wegen; — de luchtvaart; — en grensdoorlaatposten (in overeenstemming met de strategie voor de ontwikkeling en uitbreiding van de grensinfrastructuur met EU-lidstaten en de Republiek Moldavië tot 2030).

C.12 **AGROVOEDINGSSECTOR**

1. **Beschrijving van hervormingen en investeringen**

Het doel van dit hoofdstuk is om de versterking van de Oekraïense agrovoedingssector te ondersteunen, parallel aan de verdere afstemming van het regelgevingskader op het EU-acquis.

Hervorming 1. Afstemming van het institutionele kader inzake landbouw en plattelandsontwikkeling op dat van de EU

Deze hervorming heeft tot doel strategische nationale prioriteiten uit te werken, onder meer met het oog op een verdere afstemming op de praktijken, normen en regels van de EU.

De hervorming bestaat uit twee stappen. In een eerste stap zal Oekraïne de strategie voor landbouw en plattelandsontwikkeling tot 2030 aannemen. In een tweede stap wordt een informatienet inzake landbouwbedrijfsboekhoudingen opgezet in geselecteerde proefregio's om de situatie in de landbouwsector te kunnen volgen.

De hervorming zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2027 voltooid zijn.

Hervorming 2. Zorgen voor een functionele grondmarkt

Het doel van deze hervorming is om de functionele grondmarkt te verbeteren.

De hervorming bestaat uit één stap. Er zullen een geautomatiseerd systeem voor openbaar toezicht op grondrelaties en een geo-informatiesysteem voor grootschalige grondbeoordeling worden ingevoerd.

De hervorming zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2025 voltooid zijn.

Hervorming 3. Verbetering van de institutionele en administratieve structuren voor het beheer van investeringsprogramma's

Het doel van deze hervorming bestaat erin de structuren voor het beheer van openbare financiële steunregelingen voor de agrovoedingssector te verbeteren.

De hervorming bestaat uit één stap. Daarbij zal wetgeving in werking treden die gericht is op het opzetten van steunmaatregelen van de overheid, onder meer voor kleinschalige landbouwbedrijven, en op toekomstige financieringsinstrumenten en de digitalisering van het systeem via elektronische systemen voor documentbeheer, en die ervoor zorgt dat overheidssteun alleen kan worden gekanaliseerd naar begunstigden die zijn geregistreerd in het staatslandbouwregister.

De hervorming zal naar verwachting in het derde kwartaal van 2025 voltooid zijn.

Hervorming 4. Verbetering van het officiële openbare elektronische register van landbouwbedrijven

Het doel van deze hervorming bestaat erin het officiële openbare elektronische register van landbouwbedrijven (het staatslandbouwregister) te formaliseren en te verbeteren.

De hervorming bestaat uit twee stappen. In een eerste stap treedt een wet in werking waarbij het staatslandbouwregister wordt erkend als officieel openbaar elektronisch register op het gebied van landbouwbeleid en voedselzekerheid. In een tweede stap wordt een verslag gepubliceerd waarin de uitvoering van overheidssteun door centrale overheidsinstellingen via het staatslandbouwregister nader wordt beschreven.

De hervorming zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2026 voltooid zijn.

Hervorming 5. Langetermijnontwikkeling van het irrigatiesysteem om de klimaatbestendigheid van de sector te vergroten

Deze hervorming moet zorgen voor een duurzame langetermijnplanning van irrigatie-infrastructuur, teneinde de veerkracht van de agrovoedingssector te vergroten in het licht van de klimaatverandering.

De hervorming bestaat uit één stap. Daarbij wordt een langetermijnplan vastgesteld waarin de belangrijkste gebieden en beginselen voor de ontwikkeling van de Oekraïense irrigatiesystemen worden uiteengezet.

De hervorming zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2025 voltooid zijn.

Hervorming 6. Ontmijning van land- en watergebieden

Het doel van deze hervorming is een nationale strategie te ontwikkelen waarin de belangrijkste componenten van de ontmijningsinspanningen van Oekraïne vervat zijn.

De hervorming bestaat uit één stap. Daarbij wordt de strategie inzake mijnbestrijding aangenomen.

De hervorming zal naar verwachting in het tweede kwartaal van 2024 voltooid zijn.

Investering 1. Investeringen in ontmijning

Het doel van deze investering bestaat erin eigenaren of exploitanten van landbouwgrond te ondersteunen bij ontmijningsinspanningen.

De investering bestaat uit twee stappen. In een eerste stap wordt ten minste 30 miljoen EUR in lopende prijzen (in UAH-equivalent) begroot voor de middelen die in de periode 2024-2025 aan de eigenaren of exploitanten van landbouwgrond zullen worden betaald voor de kosten van ontmijning. In een tweede stap wordt ten minste 100 miljoen EUR in lopende prijzen (in UAH-equivalent) begroot voor de middelen die in de periode 2024-2027 aan de eigenaren of exploitanten van landbouwgrond zullen worden betaald voor de kosten van ontmijning.

De investering zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2027 voltooid zijn.

2. **Lijst van stappen en tijdschema voor uitvoering**

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
12.1	Hervorming 1. Afstemming van het institutionele kader inzake landbouw en plattelands-ontwikkeling op het EU-beleid	Vaststelling van de strategie voor landbouw en stadsontwikkeling tot 2030	Q4	2024	Aanneming van de strategie voor landbouw en plattelands-ontwikkeling tot 2030. De strategie is gericht op deze belangrijke gebieden: — het aanpassen van het Oekraïense beleid voor landbouw en plattelandsontwikkeling aan de pretoetredingscontext van de EU en gebieden die voor Oekraïne van bijzonder belang zijn, zoals landhervorming, irrigatie, herstel na de oorlog en ontwikkelingssteun; — institutionele versterking en capaciteitsopbouw om de nodige systemen op te zetten; — het versnellen van het proces om de rechtshandelingen en capaciteiten voor agrovoedingslandbouw en sanitaire en fytosanitaire maatregelen (SPS) aan te passen aan de EU-normen; — bevorderen van de ontwikkeling voor kleine producenten en plattelandsgemeenschappen; — het vaststellen van basisrichtsnoeren en streefdoelen voor milieu- en klimaatmaatregelen, het opbouwen van op feiten gebaseerde programmering en solide capaciteiten voor financieel beheer en controle.
12.2	Hervorming 1. Afstemming van het institutionele kader inzake landbouw en plattelands-ontwikkeling op het EU-beleid	Opzetten van het systeem voor het informatienet inzake de duurzaamheid van landbouwbedrijven (IDL)	Q1	2027	Het systeem van het informatienet inzake de duurzaamheid van landbouwbedrijven (IDL) met gegevens van geselecteerde proefregio's, dat onder het ministerie van Landbouwbeleid moet worden opgezet, is opgezet en operationeel in overeenstemming met de beginselen van het EU-acquis op dit gebied. Het systeem maakt het mogelijk om de situatie in de landbouwsector te volgen en geïnformeerde beslissingen te nemen met betrekking tot de toewijzing van overheidssteun aan landbouwproducenten.
12.3	Hervorming 2. Zorgen voor een functionele grondmarkt	Opzetten van een geautomatiseerd systeem voor de openbare monitoring van agrarische betrekkingen	Q1	2025	Er is een geautomatiseerd systeem voor openbaar toezicht op landrelaties in gebruik genomen, dat binnen het kader van het onderhoud van het staatskadaster opereert. Er is een geo-informatiesysteem voor grootschalige grondbeoordeling in gebruik genomen als onderdeel van de software van het staatskadaster.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
12.4	Hervorming 3. Verbetering van de institutionele en administratieve structuren voor het beheer van investerings-programma's	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake overheidssteun voor de landbouw in Oekraïne	Q3	2025	Inwerkingtreding van de wet inzake wijzigingen van de Oekraïense wet inzake overheidssteun voor de landbouw. De wet is gericht op deze belangrijke gebieden: — toekomstige steunmaatregelen van de overheid ontwerpen in overeenstemming met de beginselen van het EU-acquis op dit gebied. De selectie van toekomstige publieke steunmaatregelen omvat een analyse van sterke punten, zwakke punten, kansen en bedreigingen (SWOT); — opzetten van maatregelen om de landbouwproductie van kleinschalige landbouwbedrijven te ondersteunen zodat zij particuliere investeringen kunnen doen (fysieke activa van producenten met een landbouwbedrijf, voor verwerking en marketing); — opzetten van toekomstige financieringsinstrumenten (waaronder kredietgarantiefaciliteiten) voor alle categorieën van landbouwbedrijven, in samenwerking met internationale financiële instellingen; — digitaliseren via elektronische systemen voor documentbeheer; — staatssteun die uitsluitend wordt verleend aan begunstigden die zijn opgenomen in het staatsregister voor landbouw.
12.5	Hervorming 4. Verbetering van het officiële openbare elektronische register van landbouwbedrijven	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake het staatslandbouwregister.	Q4	2024	Inwerkingtreding van de Oekraïense wet inzake het staatslandbouwregister. De wet is gericht op deze belangrijke gebieden: — erkennen van het staatslandbouwregister als officieel openbaar elektronisch register op het gebied van landbouwbeleid en voedselzekerheid, waarbij de verplichte elementen moeten worden gereguleerd, zoals de procedure voor het beheer ervan, de definitie van de gegevens die erin worden opgenomen, en de raadpleging door derden; — uitbreiden van het bereik van het staatslandbouwregister naar informatie over belanghebbenden in de hele agrarische waardeketen, zoals landbouwproducenten, voedselverwerkers en watergebruikers; — uitbreiden van de functionaliteit van het staatslandbouwregister, dat als voorwaarde voor financiële bijstand geldt en gerichte technische bijstand, andere administratieve diensten en de invoering van analytische informatie mogelijk maakt; — inschrijven in het staatslandbouwregister is een voorwaarde voor het ontvangen van enige vorm van overheidssteun in de agrovoedingssector; — verplicht publiceren van het register van begunstigden van alle staatssteunprogramma's in de sector die via het staatslandbouwregister worden uitgevoerd.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
12.6	Hervorming 4. Verbetering van het officiële openbare elektronische register van landbouwbedrijven	Publicatie van een verslag over de verlening van staatssteun via het openbare register van landbouwbedrijven	Q1	2026	Indiening van het verslag over de uitvoering van staatssteun via het staatslandbouwregister waaruit blijkt dat ten minste 80 procent van de overheidssteun in de landbouwsector in 2025 werd verleend door centrale overheidsinstellingen via het staatslandbouwregister.
12.7	Hervorming 5. Langetermijn-ontwikkeling van het irrigatiesysteem om de klimaatbestendigheid van de sector te vergroten	Vaststelling van het langetermijnplan voor het irrigatiesysteem	Q1	2025	Aanneming van het langetermijnplan voor de ontwikkeling van het irrigatiesysteem. Het plan is gericht op deze belangrijke gebieden: — prioriteiten in de irrigatiesector op basis van een analyse van alle economische voordelen; — afstemming op de strategie voor de watersector en de beginselen voor waterbeheer op basis van stroomgebieden; — indicatie van de vereiste overheids- en andere investeringen en de noodzaak van verdere privatisering; — governance-/beheersdimensie van de sector; — milieubeoordelingen die moeten worden verricht voor elk herstel- of bouwproject in overeenstemming met de EU-aanbeveling inzake milieueffectbeoordeling en strategische milieueffectbeoordeling en de Oekraïense wetgeving op dit gebied.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
12.8	Hervorming 6. Ontmijning van land- en watergebieden	Opstelling van het strategisch document inzake mijnbestrijding voor de periode tot 2033	Q2	2024	Vaststelling van de wetgevingshandeling inzake de goedkeuring van het strategische document inzake mijnbestrijding voor de periode tot 2033 (het besluit van het kabinet van ministers van Oekraïne of de president van Oekraïne). De wetgevingshandeling is gericht op deze belangrijke gebieden: — beheer op het gebied van mijnbestrijding; — ondersteuning van de efficiëntie van mijnbestrijdingsexploitanten; — voorkoming van ongevallen; — alomvattende bijstand aan slachtoffers; — innovatie; — genderevenwicht en -vertegenwoordiging; — ontwikkeling van de particuliere markt; — doeltreffende en transparante coördinatie met donoren; — opzetten van het systeem van prioritering van taken bij mijnbestrijding.
12.9	Investering 1. Investeringen in ontmijning	Investeringen van ten minste 30 miljoen EUR in ontmijning van landbouwgrond	Q2	2026	Tussentijds verslag van de regering (of van het ministerie van Financiën) waaruit blijkt dat de overheid in de overheidsbegrotingen voor 2024 en 2025 ten minste 30 miljoen EUR (in UAH-equivalent) heeft begroot voor de middelen die aan de agrovoedingsproducenten zullen worden betaald aan eigenaren of exploitanten van landbouwgrond voor de kosten van ontmijning.
12.10	Investering 1. Investeringen in ontmijning	Investeringen van ten minste 100 miljoen EUR in ontmijning van landbouwgrond	Q4	2027	Eindverslag van de regering (of van het ministerie van Financiën) waaruit blijkt dat de overheid in de overheidsbegrotingen voor 2024, 2025, 2026 en 2027 ten minste 100 miljoen EUR (in UAH-equivalent) heeft begroot voor de middelen die aan de agrovoedingsproducenten zullen worden betaald aan eigenaren of exploitanten van landbouwgrond voor de kosten van ontmijning.

C.13. **BEHEER VAN KRITIEKE GRONDSTOFFEN**

1. **Beschrijving van hervormingen en investeringen**

Dit hoofdstuk heeft tot doel de verdere ontwikkeling van de sector kritieke grondstoffen in Oekraïne te ondersteunen, in overeenstemming met zowel de economische als de duurzaamheidsdoelstellingen. Het zal worden toegespitst op het verbeteren van de strategische planning en de administratieve procedures.

Hervorming 1. Versterking van de strategische planning en waarborging van een optimaal kader voor strategische investeerders.

Het doel van deze hervorming is om investeringen in de winning en verwerking van kritieke grondstoffen aan te trekken.

De hervorming bestaat uit twee stappen. In een eerste stap zal een wet houdende wijzigingen van het nationale programma voor de ontwikkeling van de minerale hulpbronnen van Oekraïne voor de periode tot 2030 in werking treden, waarbij het compensatiefonds van de staat voor geologisch gebied wordt ingevoerd en strategische oriëntaties voor de sector worden vastgesteld. In een tweede stap zal een verslag over de verificatie van de reserves aan kritieke grondstoffen in Oekraïne aan de hand van een internationale classificatie worden gepubliceerd en ter beschikking worden gesteld aan investeerders.

De hervorming zal naar verwachting in het derde kwartaal van 2025 voltooid zijn.

Hervorming 2. Verbeterde administratieve procedures

Deze hervorming heeft tot doel de procedure te optimaliseren en de administratieve lasten voor potentiële investeerders te verlichten. Het belangrijkste doel is de transparantie, de snelheid en de kostenefficiëntie te vergroten voor nieuwe investeringsbeslissingen.

De hervorming bestaat uit drie stappen. In een eerste stap wordt een pijplijn van investeringsprojecten voor de winning van kritieke grondstoffen gepubliceerd. In een tweede stap zullen internationale aanbestedingen voor de productieverdelings-overeenkomst worden uitgeschreven op basis van de voorwaarden van de modelovereenkomst zoals overeengekomen en openbaar gemaakt door de regering. In een derde stap zal een e-kabinet van ondergrondgebruikers met extra functies worden ontwikkeld en gelanceerd.

De hervorming zal naar verwachting in het tweede kwartaal van 2025 voltooid zijn.

Hervorming 3. Toepassing van moderne winningstechnologieën en integratie van Oekraïne in moderne verwerkingswaardeketens

Deze hervorming moet de transparantie over praktijken op het gebied van milieu-, sociale en bedrijfsgovernance in de sector kritieke grondstoffen vergroten.

De hervorming bestaat uit één stap. Daarbij wordt een studie gepubliceerd waarin de huidige wetgeving inzake ecologische, sociale en governancefactoren (ESG-factoren) in de mijnbouw en de winningsindustrie wordt beoordeeld.

De hervorming zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2025 voltooid zijn.

2. **Lijst van stappen en tijdschema voor uitvoering**

Nr.	Hervorming/Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
13.1	Hervorming 1. Versterking van de strategische planning en waarborging van een optimaal kader voor strategische investeerders	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake de herziening van het nationale programma voor de ontwikkeling van de minerale hulpbronnen van Oekraïne tot 2030	Q4	2024	Inwerkingtreding van de Oekraïense wet inzake wijzigingen van het nationale programma voor de ontwikkeling van de minerale hulpbronnen van Oekraïne voor de periode tot 2030. De wet is gericht op deze belangrijke gebieden: — de invoering van een staatscompensatiefonds voor geologisch gebied; — de prioritering van de doelen op het gebied van winning, in overeenstemming met de EU-strategieën; — de vaststelling van de voorwaarden voor strategische en kritieke grondstoffen, de noodzaak van een regelmatige methodologische risicobeoordeling van de mate van bevoorradingszekerheid en de vaststelling van een groep partnerlanden.
13.2	Hervorming 1. Versterking van de strategische planning en waarborging van een optimaal kader voor strategische investeerders	Publicatie van een verslag over de verificatie van de reserves aan kritieke grondstoffen in Oekraïne.	Q3	2025	Publicatie van een verslag over de verificatie van de reserves aan kritieke grondstoffen in Oekraïne met behulp van een internationaal classificatiesysteem, waarbij de resultaten ter beschikking worden gesteld aan investeerders.
13.3	Hervorming 2. Verbeterde administratieve procedures	Publicatie van een pijplijn van investeringsprojecten voor de winning van kritieke grondstoffen	Q2	2025	Publicatie van de pijplijn van investeringsprojecten voor de winning van kritieke grondstoffen.

Nr.	Hervorming/Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
13.4	Hervorming 2. Verbeterde administratieve procedures	Uitschrijven van internationale aanbestedingen voor productieverdelings-overeenkomsten, waarbij de transparantie wordt gewaarborgd.	Q2	2025	Uitschrijven en publicatie van internationale aanbestedingen voor productieverdelingsovereenkomsten op basis van de voorwaarden van de modelovereenkomst zoals overeengekomen door de regering. De transparantie van de aanbestedingen voor productieverdelingsovereenkomsten en de overeenkomsten wordt verzekerd via open toegang tot de voorwaarden ervan.
13.5	Hervorming 2. Verbeterde administratieve procedures	Opzet van een gemoderniseerd e-kabinet van ondergrondgebruikers	Q1	2025	Een gemoderniseerd e-kabinet van ondergrondgebruikers met extra functies voor de toegang tot het staatsregister van speciale vergunningen voor gebruik van de ondergrond, waarbij e-vergunningen (uittreksels uit het register) kunnen worden aangevraagd en verkregen en digitale geologische gegevens kunnen worden geraadpleegd.
13.6	Hervorming 3. Toepassing van moderne winningstechnologieën en integratie van Oekraïne in moderne verwerkingswaardeketens	Publicatie van een studie over de wetgeving inzake ESG-rapportage	Q4	2025	Bekrachtiging en publicatie van een studie waarin de huidige wetgeving inzake ecologische, sociale en governancefactoren (ESG-factoren) in de mijnbouw en de winningsindustrie wordt beoordeeld, waarbij aanbevelingen worden gedaan over de lacunes in de wetgeving die moeten worden opgevuld.

C.14. **DIGITALE TRANSFORMATIE**

1. **Beschrijving van hervormingen en investeringen**

Dit hoofdstuk heeft tot doel de digitale transformatie van Oekraïne te ondersteunen. Het zal ook ingaan op het versterken van de cyberbeveiliging.

Hervorming 1. Veilige en efficiënte digitale infrastructuur

Het doel van deze hervorming is het versterken van de cyberbeveiliging binnen het proces van digitale transformatie.

De hervorming bestaat uit twee stappen. In een eerste stap zal een resolutie worden aangenomen waarin wordt gedefinieerd welke radiotechnologieën in Oekraïne mogen worden gebruikt. In een tweede fase treedt een aantal wetgevingshandelingen op het gebied van cyberbeveiliging in werking om in overeenstemming te zijn met het NIS- en het NIS2-kader, waarmee ook de weg wordt vrijgemaakt voor de uitvoering van de EU-toolbox inzake 5G-cyberbeveiliging.

De hervorming zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2025 voltooid zijn.

Hervorming 2. Digitalisering van overheidsdiensten

Deze hervorming moet de interactie tussen staat en burgers vereenvoudigen via digitalisering.

De hervorming bestaat uit twee stappen. In een eerste stap zal een actieplan tot 2026 voor de digitalisering van de meest voorkomende overheidsdiensten op een aantal gebieden worden aangenomen. Ten tweede treedt een rechtshandeling in werking betreffende de werking van het geïntegreerd elektronisch identificatiesysteem overeenkomstig de beginselen van Verordening (EU) 2024/1183 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 910/2014, wat betreft de vaststelling van het Europees kader voor digitale identiteit.

De hervorming zal naar verwachting in het tweede kwartaal van 2026 voltooid zijn.

2. **Lijst van stappen en tijdschema voor uitvoering**

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
14.1	Hervorming 1. Veilige en efficiënte digitale infrastructuur	Vaststelling van een herzien plan voor de toewijzing en het gebruik van radiospectrum in Oekraïne	Q1	2025	Aanneming van de resolutie van het kabinet van ministers van Oekraïne tot wijziging van de resolutie van het kabinet van ministers van Oekraïne inzake de goedkeuring van het plan voor de toewijzing en het gebruik van het radiospectrum in Oekraïne. In de resolutie wordt gedefinieerd welke radiotechnologieën in Oekraïne mogen worden gebruikt, onder vermelding van de radiofrequentiebanden en radiodiensten waarmee zij overeenkomen, evenals de voorwaarden voor de ontwikkeling en het gebruik ervan en een lijst van veelbelovende radiotechnologieën die in Oekraïne zouden kunnen worden toegepast, onder vermelding van de radiofrequentiebanden en radiodiensten waarmee zij overeenkomen, evenals de voorwaarden voor de implementatie ervan in overeenstemming met het EU-acquis.
14.2	Hervorming 1. Veilige en efficiënte digitale infrastructuur	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake de cyberbeveiligingscapaciteiten van de nationale informatiemiddelen en de kritieke informatie-infrastructuur	Q1	2025	Inwerkingtreding van de respectieve wetgevingshandelingen met het oog op de afstemming op het NIS- en NIS2-kader (Richtlijn (EU) 2022/2555 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 betreffende maatregelen voor een hoog gezamenlijk niveau van cyberbeveiliging in de Unie, tot wijziging van Verordening (EU) nr. 910/2014 en Richtlijn (EU) 2018/1972 en tot intrekking van Richtlijn (EU) 2016/1148). De handelingen zijn gericht op deze belangrijke gebieden: — reguleren van de verplichte uitvoering van maatregelen met het oog op de totstandbrenging van een passend rechtskader voor de uitvoering van maatregelen ter voorkoming, opsporing en beteugeling van daden van agressie in cyberspace in de context van de oorlog van de Russische Federatie tegen Oekraïne; — verhogen van het niveau van bescherming van staatsinformatiebronnen en kritieke informatie-infrastructuur tegen cyberaanvallen; — verbeteren van het regelgevingskader op het gebied van cyberbeveiliging en informatiebescherming om de capaciteit van het nationale cyberbeveiligingssysteem om cyberdreigingen het hoofd te bieden, te vergroten.

Nr.	Hervorming/ Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
14.3	Hervorming 2. Digitalisering van overheidsdiensten	Vaststelling van het actieplan voor de digitalisering van de overheidsdiensten tot 2026	Q1	2025	Vaststelling van de verordening van het kabinet van ministers van Oekraïne ter goedkeuring van het actieplan voor de digitalisering van overheidsdiensten tot 2026. Het actieplan is gericht op deze belangrijke gebieden: — herstel; — onderwijs; — gezondheidszorg; — diensten voor veteranen; — dienstplichtigen; — douane; — elektronische sociale kring.
14.4	Hervorming 2. Digitalisering van overheidsdiensten	Inwerkingtreding van de rechtshandeling betreffende de werking van het geïntegreerd elektronisch identificatiesysteem, overeenkomstig de beginselen van Verordening (EU) 2024/1183	Q2	2026	Inwerkingtreding van de rechtshandeling betreffende de werking van het geïntegreerd elektronisch identificatiesysteem in Oekraïne als essentieel onderdeel van de nationale elektronische identiteitsinfrastructuur , overeenkomstig de beginselen van Verordening (EU) 2024/1183. De wetgevingshandeling is gericht op deze belangrijke gebieden: — het opzetten van moderne elektronische identificatie-infrastructuur in Oekraïne en het verzekeren van de duurzame ontwikkeling ervan; — het verzekeren van de interoperabiliteit (technologische compatibiliteit) van elektronische identificatiemiddelen, tussenliggende knooppunten voor elektronische identificatie (hubs) en elektronische identificatieregelingen; — het beschermen van informatiebronnen die in het systeem worden verwerkt.

C.15. **GROENE TRANSITIE EN MILIEUBESCHERMING**

1. **Beschrijving van hervormingen en investeringen**

Het doel van dit hoofdstuk bestaat erin de groene transitie van Oekraïne te bevorderen door de decarbonisatie te ondersteunen en de ecologische veerkracht en klimaatbestendigheid te versterken.

Hervorming 1. Preventie, beperking en bestrijding van industriële verontreiniging

Het doel van deze hervorming is om milieuvervuiling aan te pakken en zo het grondwettelijke recht van burgers op een veilige omgeving te waarborgen.

De hervorming bestaat uit één stap. Daarbij treedt de wetgeving voor het voorkomen, verminderen en bestrijden van industriële verontreiniging in werking, met een gedeeltelijke toepassing van de bepalingen. In deze stap worden geïntegreerde benaderingen voor vergunningverlening en voor de bestrijding van industriële verontreiniging ingevoerd op basis van de toepassing van de beste beschikbare technologieën en beheersmethoden, in overeenstemming met de relevante EU-wetgeving.

De hervorming zal naar verwachting in het derde kwartaal van 2024 voltooid zijn.

Hervorming 2. Klimaatbeleid

Het doel van deze hervorming is een architectuur voor klimaatgovernance op te zetten, alsook een passend mechanisme voor de ontwikkeling en uitvoering van overheidsbeleid op het gebied van klimaatverandering in Oekraïne.

De hervorming bestaat uit drie stappen. In een eerste stap zal nieuwe wetgeving in werking treden waarin de basisbeginselen van het Oekraïense nationale klimaatbeleid zijn vastgelegd. In een tweede stap zal een resolutie over de raad van wetenschappers en deskundigen inzake het behoud van de ozonlaag worden aangenomen. In een derde stap zal de tweede nationaal bepaalde bijdrage van Oekraïne in het kader van de Klimaatovereenkomst van Parijs worden goedgekeurd.

De hervorming zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2025 voltooid zijn.

Hervorming 3. Marktmechanismen voor het vaststellen van koolstofprijzen

Het doel van deze hervorming is om de ontwikkeling van marktmechanismen voor het vaststellen van koolstofprijzen te stimuleren.

De hervorming bestaat uit twee stappen. In een eerste stap zal een actieplan voor de ontwikkeling van een nationaal systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten worden vastgesteld. In een tweede stap zal Oekraïne zijn verplichte systeem voor monitoring, rapportage en verificatie (MRV) hervatten, met bepaalde uitzonderingen.

De hervorming zal naar verwachting in het tweede kwartaal van 2025 voltooid zijn.

Hervorming 4. Herstel en behoud van natuurlijke hulpbronnen

Het doel van deze hervorming is om ontbossing en bosdegradatie te voorkomen.

De hervorming bestaat uit één stap. Daarbij zal wetgeving in werking treden waarbij de kwestie van de bevestiging van de duurzaamheid van de herkomst van hout en andere goederen die kunnen leiden tot ontbossing en bosdegradatie, wordt geregeld.

De hervorming zal naar verwachting in het tweede kwartaal van 2026 voltooid zijn.

Hervorming 5. Meer circulaire economie

Deze hervorming heeft tot doel de beginselen van de circulaire economie en afvalstoffenbeheer in te voeren.

De hervorming bestaat uit twee stappen. In een eerste stap zal een nationaal plan voor afvalstoffenbeheer worden vastgesteld. In een tweede stap zal Oekraïne een strategie voor de uitvoering van de beginselen van de circulaire economie en een actieplan voor de uitvoering daarvan vaststellen.

De hervorming zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2026 voltooid zijn.

Hervorming 6. Milieueffectbeoordeling (MEB) en strategische milieueffectbeoordeling (SMEB)

Deze hervorming moet de milieubescherming bevorderen door meer duidelijkheid te verschaffen over de regels inzake milieueffectbeoordelingen (MEB) en strategische milieueffectbeoordelingen (SMEB).

De hervorming bestaat uit één stap. Daarbij zal een conceptnota worden gepubliceerd waarin de reikwijdte van afwijkingen van de MEB- en SMEB-regels zal worden bepaald.

De hervorming zal naar verwachting in het derde kwartaal van 2024 voltooid zijn.

2. **Lijst van stappen en tijdschema voor uitvoering**

Nr.	Hervorming/Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
15.1	Hervorming 1. Preventie, beperking en bestrijding van industriële verontreiniging	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake preventie, beperking en bestrijding van industriële verontreiniging, met gedeeltelijke toepassing van de bepalingen.	Q3	2024	Inwerkingtreding van de Oekraïense wet om de grondwettelijke rechten van burgers op een veilige omgeving voor hun leven en gezondheid te waarborgen, met een gedeeltelijke toepassing van de bepalingen. Verordeningen moeten binnen twaalf maanden na het einde van de staat van beleg worden aangenomen en sommige bepalingen binnen vier jaar na het einde van de staat van beleg om de bevindingen inzake de best beschikbare technologieën en beheersmethoden toe te passen, behalve voor installaties die voor het eerst in gebruik worden genomen. De wet moet industriële verontreiniging helpen voorkomen, verminderen en bestrijden en strekt tot invoering van geïntegreerde benaderingen voor vergunningverlening en bestrijding van industriële verontreiniging op basis van de toepassing van de beste beschikbare technologieën en beheersmethoden, in overeenstemming met Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) (herschikking).
15.2	Hervorming 2. Klimaatbeleid	Inwerkingtreding van de wetgeving inzake het nationale klimaatbeleid	Q1	2025	Inwerkingtreding van de Oekraïense wet inzake de basisbeginselen van het nationale klimaatbeleid. De wet is gericht op deze belangrijke gebieden: — doelstellingen en basisbeginselen van het nationale klimaatbeleid; — bestuursorganen op het gebied van klimaatverandering; — strategische planning op het gebied van klimaatverandering; — mechanismen en instrumenten om de klimaatdoelstellingen te bereiken; — nationaal kader voor het volgen van de uitvoering van beleid en maatregelen en voor prognoses op het gebied van klimaatverandering; — raad van wetenschappers en deskundigen inzake klimaatverandering en het behoud van de ozonlaag; — nationaal systeem van inventarissen van antropogene emissies per bron en vastlegging per put van broeikasgassen; — internationale samenwerking op het gebied van klimaatverandering.

Nr.	Hervorming/Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
15.3	Hervorming 2. Klimaatbeleid	Aanneming van de resolutie over de raad van wetenschappers en deskundigen inzake klimaatverandering en het behoud van de ozonlaag	Q4	2025	Aanneming van de resolutie van het kabinet van ministers van Oekraïne inzake de goedkeuring van de verordening inzake de raad van wetenschappers en deskundigen inzake klimaatverandering en het behoud van de ozonlaag. De verordening is gericht op deze belangrijke gebieden: — de behandeling van wetenschappelijke conclusies van de verslagen van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC) en van wetenschappelijke klimaatgegevens en -informatie, in het bijzonder met betrekking tot Oekraïne; — het verlenen van wetenschappelijke en deskundige ondersteuning en voorstellen, waaronder het opstellen van verslagen, inzake klimaatdoelstellingen, -beleid en -maatregelen, het monitoren van de uitvoering ervan en het opstellen van prognoses op het gebied van klimaatverandering, en het waarborgen dat de doelstellingen, het beleid en de maatregelen in overeenstemming zijn met de internationale verplichtingen van Oekraïne; — de bevordering van de uitwisseling van wetenschappelijke verwezenlijkingen op het gebied van modellering, monitoring, geavanceerd onderzoek en innovatie om de broeikasgasemissies terug te dringen en de vastlegging in putten te verhogen; — de wetenschappelijke onderbouwing van manieren en middelen om klimaatdoelstellingen te bereiken; — de informatieverstrekking, bewustmaking en voorlichting over klimaatverandering en de gevolgen ervan, alsmede de ontwikkeling van een dialoog en samenwerking tussen wetenschappelijke instellingen over kwesties die verband houden met klimaatverandering; — garanties voor de onafhankelijkheid van deze raad in alle procedures; — een diverse, wetenschappelijk relevante samenstelling van deze raad.

Nr.	Hervorming/Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
15.4	Hervorming 2. Klimaatbeleid	Goedkeuring van de tweede nationaal bepaalde bijdrage van Oekraïne in het kader van de Overeenkomst van Parijs	Q3	2025	Vaststelling van het besluit van het kabinet van ministers van Oekraïne inzake de goedkeuring van de tweede nationaal bepaalde bijdrage (NDC) van Oekraïne in het kader van de Klimaatovereenkomst van Parijs. De NDC is gericht op deze belangrijke gebieden: — een hogere emissiereductiedoelstelling dan in de huidige NDC van Oekraïne; — de vaststelling van een referentiejaar voor de berekening van de emissies uit bronnen en putten van broeikasgassen; — de duur van de uitvoering van en/of termijnen voor de voorgestelde maatregelen; — de reikwijdte en dekking van economische sectoren en broeikasgassen; — de gebruikte procesplanning, aannames en methodologische benaderingen, bijvoorbeeld voor de schatting en boekhouding van antropogene emissies per bron en verwijderingen per put van broeikasgassen; — het motiveren van de billijkheid en ambitie van de NDC in het licht van de nationale omstandigheden; — de bijdrage aan de verwezenlijking van de doelstelling van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering en de beperking van de uitstoot van broeikasgassen/verbetering van putten, in overeenstemming met de doelstelling van artikel 2 van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering. De tweede NDC van Oekraïne voor de Overeenkomst van Parijs zal ambitieuzer zijn dan de huidige geactualiseerde NDC.

Nr.	Hervorming/Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
15.5	Hervorming 3. Marktmechanismen voor het vaststellen van koolstofprijzen	Vaststelling van het actieplan voor de opzet van een nationaal systeem voor de handel in broeikasgasemissiesrechten	Q1	2025	Aanneming van de resolutie van het kabinet van ministers van Oekraïne inzake de goedkeuring van het actieplan voor de opzet van een nationaal systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten. De goedkeuring van het actieplan zal zorgen voor de vaststelling van: — de fasen van de implementatie van het ETS; — het tijdspad van de fasen; — de nodige infrastructuur; — organisatorische maatregelen.
15.6	Hervorming 3. Marktmechanismen voor het vaststellen van koolstofprijzen	Hervatting van het verplichte systeem voor monitoring, rapportage en verificatie (MRV)	Q2	2025	De hervatting van een verplicht systeem voor monitoring, rapportage en verificatie (MRV) voor faciliteiten die binnen het toepassingsgebied van de bestaande wetgeving vallen, met uitzondering van de faciliteiten waarover geen controle bestaat, die vernield zijn of die zich in het tijdelijk bezette gebied bevinden, of die officieel hebben aangekondigd dat zij hun productieactiviteiten opschorten.
15.7	Hervorming 4. Herstel en behoud van natuurlijke hulpbronnen	Inwerkingtreding van de wet voor het terugdringen van de ontbossing en de aantasting van bossen	Q2	2026	Inwerkingtreding van de Oekraïense wet waarbij de kwestie van de bevestiging van de duurzaamheid van de herkomst van hout en andere goederen die kunnen leiden tot ontbossing en bosdegradatie, wordt geregeld. De wet is gericht op deze belangrijke gebieden: — uitbreiden van het gebruik van elektronische houtboekhouding, die de traceerbaarheid van het hout zal waarborgen en de legitimiteit van de herkomst van het hout en de houtproducten kan bevestigen; — verzekeren dat het certificeringssysteem voor houtproducten werd ingevoerd en het bestaande certificeringssysteem voor gefabriceerd hout werd uitgebreid tot alle handelstransacties met hout; — vaststellen van voorschriften voor het bevestigen van de herkomst van hout, met inbegrip van houtproducten in de handel.

Nr.	Hervorming/Investering	Naam van de stap	Tijdlijn		Beschrijving stap
15.8	Hervorming 5. Meer circulaire economie	Vaststelling van de strategie om de beginselen van de circulaire economie en het bijbehorende actieplan toe te passen	Q1	2026	Vaststelling van de strategie voor de uitvoering van de beginselen van de circulaire economie en van een actieplan voor de uitvoering ervan door het kabinet van ministers van Oekraïne. In de strategie worden mogelijke kansen en effecten van de overgang naar een circulaire economie in Oekraïne geïdentificeerd voor 5 à 10 vooraf geselecteerde prioritaire sectoren en waardeketens, zoals afvalstoffen, textiel, kunststoffen, batterijen, elektronica, landbouw, bouw en reparatie, en metalen en mineralen.
15.9	Hervorming 5. Meer circulaire economie	Vaststelling van het nationale afvalbeheerplan tot 2033	Q3	2025	Vaststelling van het besluit van het kabinet van ministers van Oekraïne ter goedkeuring van het nationale afvalbeheerplan tot 2033. Het nationale afvalbeheerplan is gericht op deze belangrijke gebieden: — beheer van huishoudelijk afval; — beheer van gevaarlijk afval; — infrastructuurbehoeften; — analyses van de economische en financiële duurzaamheid van het actieplan; — uitvoering van economische instrumenten om het afvalbeheer te verbeteren; — monitoring van en controle op het afvalbeheer; — strategische planning van het afvalbeheer in Oekraïne; — uitvoering van het afvalbeheer op regionaal niveau.
15.10	Hervorming 6. Milieueffect-beoordeling (MEB) en strategische milieueffect-beoordeling (SMEB)	Ontwikkeling van een conceptnota waarin het toepassingsgebied van de afwijkingen van de regels betreffende de milieueffectbeoordeling (MEB) en de strategische milieueffectbeoordeling (SMEB) worden vastgesteld	Q3	2024	Voorbereiding en publicatie op de officiële website van het ministerie van Milieubescherming en Natuurlijke Hulpbronnen van een conceptnota, na een openbare raadpleging van de belanghebbenden, waarin de reikwijdte van afwijkingen van de MEB- en SMEB-regels wordt bepaald. De conceptnota bevat de volgende informatie: — informatie over het orgaan dat de reikwijdte van afwijkingen van de MEB- en SMEB-verplichtingen bepaalt; — een omschrijving van de voorwerpen en uitleg waarom deze in elk specifiek geval in het toepassingsgebied van de afwijking zijn opgenomen; — een motivering van het toepassingsgebied van de afwijkingen; — termijnen voor de toegestane afwijkingen.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj